

การศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย :

กรณีศึกษาเพลงของเต็ง ลี้จวิน กับ เพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์

A comparative study of love metaphors

in Chinese songs and Thai songs :

A case study of Deng Lijun's songs and Pumpuang Duangjan's songs

พชรมน ซื่อสัจลือสกุล

รายงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ประจำปีงบประมาณ 2565

มิถุนายน 2566

การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย :
กรณีศึกษาเพลงของเต็ง ลี้จวิน กับ เพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์

A comparative study of love metaphors

in Chinese songs and Thai songs :

A case study of Deng Lijun's songs and Pumpuang Duangjan's songs

พชรมน ชื่อสกุล

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ประจำปีงบประมาณ 2565

มิถุนายน 2566

ชื่อหัวข้อวิจัย	การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย : กรณีศึกษาเพลงของเด็ก ลี้จวิน กับ เพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
ชื่อผู้วิจัย	ดร.พชรมน ชื่อสังลือสกุล
หน่วยงาน	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย ตามการศึกษาอุปลักษณเชิงมนทัศน์ของ Lakoff and Johnson (1980) ในทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือถ้อยคำอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย โดยเก็บรวบรวมจากเพลงของเด็ก ลี้จวิน และเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ สามารถรวบรวมถ้อยคำอุปลักษณความรักได้ทั้งสิ้น 988 คำ แบ่งออกเป็น เพลงจีน 491 คำ เพลงไทย 497 คำ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการจัดประเภทของถ้อยคำอุปลักษณความรัก วิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณความรักในเพลงจีนและเพลงไทยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากจำนวนของการปรากฏ และวิเคราะห์ความเหมือนกับความแตกต่างระหว่างถ้อยคำอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย เขียนผลการวิจัยด้วยการยกตัวอย่างประกอบการพรรณนา และวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ถ้อยคำอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยแบ่งออกเป็น 36 อุปลักษณ ซึ่งปรากฏร่วมกันมากถึง 28 อุปลักษณ แต่เมื่อวิเคราะห์อุปลักษณความรักที่ปรากฏสูงสุด 5 ลำดับพบว่า 3 ใน 5 ของเพลงจีนเป็นอุปลักษณความรักที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ส่วนเพลงไทยเป็นอุปลักษณความรักที่เกี่ยวข้องกับบุคคล 2) ถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย มีลักษณะเหมือนกัน 5 ลักษณะ คือ ความรักสัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะสิ่งเหนือธรรมชาติ วัตถุที่ไม่มีชีวิต (สิ่งของ การเดินทาง วัตถุนท้องฟ้า ไฟ แสงสว่าง ทะเล) สิ่งมีชีวิต (ต้นไม้และสัตว์) และการแข่งขัน แต่ก็มีลักษณะที่ต่างกัน 8 ลักษณะคือ ความรักสัมพันธ์กับบุคคลและอาการเจ็บป่วย เวลา ธรรมชาติ ดอกไม้ สิ่งที่เป็นคู่ อาหารเครื่องดื่มและยา สิ่งปลูกสร้างและความรักยังสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ อีก ได้แก่ [ความรักคือเทพยดา] [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือปริมาณ] และ [ความรักคือเรื่องราว]

Research Title	A comparative study of love metaphors in Chinese songs and Thai songs: A case study of Deng Lijun's songs and Pumpuang Duangjan's songs
Researcher	Dr. Pacharamon Suesajluesakul
Institute	Department of Chinese language, Faculty of Humanities and Social sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University
Year	2023

Abstract

This study focused on the conceptual metaphors of love in Chinese songs and Thai songs by applying cognitive semantics of Metaphor Theories by Lakoff and Johnson (1980), the purposes of this study were: 1) to analyze the conceptual metaphors of love in Chinese songs and Thai songs, 2) to study similarities and differences of love metaphors in Chinese songs and Thai songs. The samples of love metaphors in this study collected from Chinese songs of Deng Lijun and Thai songs of Pumpuang Duangjan, there are a total of 988 metaphors, consist of 491 in Chinese and 497 in Thai. This study carried out quantitative and qualitative analysis with description and interpretation methods to analyze the data of love metaphors in Chinese songs and Thai songs, then, discusses the similarities and differences between them. The statistical methods used to analyze the data were frequency distributions and percentage.

The results of this study indicated that: 1) Love metaphors of Chinese and Thai songs can be classified into 36 conceptual metaphors which 28 similar concepts. However, there is a difference in the top 5 conceptual metaphors. In Chinese songs, 3 out of 5 conceptual metaphors related to nature, but in Thai songs, they are related to persons. 2) Love metaphors in Chinese songs and Thai songs have the 5 same categories: personage and body, supernatural, inanimate objects (things, journey, celestial objects, fire, light, sea), animate (trees and animals) and game. But there are 8 different categories: persons and illness, time, nature, folwers, pairs of things, food beverage and medicine, building and other things, such as [LOVE IS AN ANGEL], [LOVE IS A DREAM], [LOVE IS A QUANTITY], and [LOVE IS A STORY].

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2565 โดยรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ลำดับแรกขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาทุนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขรายงานการวิจัยเล่มนี้ ลำดับถัดไปขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล ผู้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงรายงานการวิจัยให้เนื้อหามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัย และผู้วิจัยขอขอบคุณแหล่งความรู้ออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยได้สืบค้นบทเพลง และเนื้อเพลงของเต็ง ลี้จวินกับพุ่มพวง ดวงจันทร์ ในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุนตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ทั้งนี้หากงานวิจัยฉบับนี้ขาดตกบกพร่อง หรือมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พชรมน ซื่อสัจจลือสกุล

คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
1. ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานและอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์	5
2. ทฤษฎีความรัก	8
2.1 นิยามของความรัก	8
2.2 รูปแบบของความรัก	9
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง	10
3.1 เพลงจีน	10
3.2 เพลงไทย	12
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์ความรัก	14
4.1 อุปลักษณ์ความรักในเพลงจีน	14
4.2 อุปลักษณ์ความรักในเพลงไทย	14
4.3 อุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนเปรียบเทียบกับเพลงไทย	15
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย	17
ขั้นตอนการวิจัย	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	17
1. ประชากร.....	17
2. กลุ่มตัวอย่าง.....	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
2. ขั้นตอนการจัดระเบียบข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	20
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
1. ประเภทของอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	21
2. ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	34
2.1 ความเหมือนของอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	34
2.2 ความแตกต่างของอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	41
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
1. สรุปผลการวิจัย.....	57
1.1 อุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	57
1.2 ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย.....	59
2. อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	63
2.1 อภิปรายผลการวิจัย.....	63
2.2 ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	67

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ก ตารางแสดงข้อมูลรายชื่อเพลงจีนของเต็ง ลี้จวินที่ปรากฏด้วยคำอุปลักษณความรัก 68

ภาคผนวก ข ตารางแสดงข้อมูลรายชื่อเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์ที่ปรากฏด้วยคำอุปลักษณความรัก 71

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท	21
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท (ต่อ) .	22
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท (ต่อ) .	23
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท (ต่อ) .	24
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท (ต่อ) .	25
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในอุปลักษณะความรักแต่ละประเภท (ต่อ) .	26
ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปลักษณะความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย	26
ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปลักษณะความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)	27
ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปลักษณะความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)	28
ตารางที่ 4.3 อุปลักษณะความรักที่ปรากฏสูงสุดห้าลำดับแรก	31
ตารางที่ 4.4 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะในเพลงจีนกับเพลงไทย	35
ตารางที่ 4.5 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติในเพลงจีนกับเพลงไทย	36
ตารางที่ 4.6 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย	37
ตารางที่ 4.6 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)	38
ตารางที่ 4.7 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย	39
ตารางที่ 4.7 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)	40
ตารางที่ 4.8 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับการแข่งขันในเพลงจีนกับเพลงไทย	41
ตารางที่ 4.9 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับบุคคลในเพลงจีนกับเพลงไทย	42
ตารางที่ 4.10 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับเวลาในเพลงจีนกับเพลงไทย	43
ตารางที่ 4.11 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับธรรมชาติในเพลงจีนกับเพลงไทย	45
ตารางที่ 4.12 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับดอกไม้ในเพลงจีนกับเพลงไทย	47
ตารางที่ 4.13 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ในเพลงจีนกับเพลงไทย	49
ตารางที่ 4.14 อุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยาในเพลงจีนกับเพลงไทย	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.15 อุปัักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้างในเพลงจีนกับเพลงไทย 52

ตารางที่ 4.16 อุปัักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ ในเพลงจีนกับเพลงไทย 53

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบอุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏสูงที่สุดห้าลำดับแรกในเพลงจีนกับเพลงไทย . 58

สารบัญภาพ

หน้า

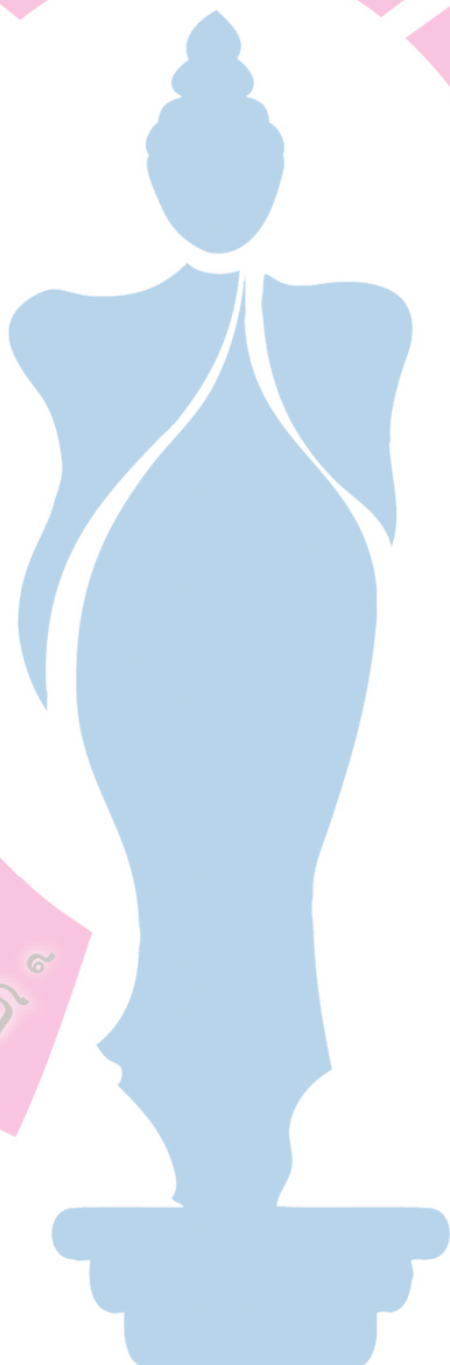
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

ภาพที่ 2 การเชื่อมโยงขององค์ประกอบวงมโนทัศน์ในอุปลักษณ์ความรัก 7

ภาพที่ 3 แสดงวงมโนทัศน์ต้นทางและปลายทางของสายน้ำและเหล่าชั้นดีผสมกาแฟ 10

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ช่วยสะท้อนความคิด หรือบ่งบอกความต้องการของผู้พูดส่งไปยังผู้ฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย แต่ภาษาก็ไม่ได้เป็นเพียงแค่ตัวอักษร หรือถ้อยคำที่มีความหมายนัยตรงเสมอไป ผู้พูดอาจใช้ภาษาที่มีความหมายโดยนัย เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกของตนเองส่งไปยังผู้ฟัง การสื่อสารในลักษณะนี้ผู้ฟังต้องอาศัยความรู้ หรือมีระบบความคิดที่คล้ายคลึงกับผู้พูด หรือมีประสบการณ์เดิมที่เคยเกิดร่วมกันกับผู้พูด จึงจะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนของการใช้ภาษาที่มีความหมายโดยนัยคือ ภาษาของบทเพลง ซึ่งเป็นงานศิลปะที่ผสมผสานดนตรีกับภาษา เพื่อส่งสารให้กับผู้ฟังภายในระยะเวลาสั้น ๆ ผู้ประพันธ์จึงต้องใช้ความพิถีพิถัน ในการเลือกสรรภาษาที่จะใช้สื่อให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ และมีอารมณ์ร่วมไปกับบทเพลง ดังจะเห็นว่าบทเพลงที่ได้รับความนิยมนั้นล้วนมีเนื้อเพลง และทำนองเป็นที่จดจำ หรือมีการใช้ภาษาที่มีความน่าสนใจ ตัวอย่างเช่น

“我会记得你珍贵的情意，
就象春天的风和雨
滋润那大地和我的心。”

ถอดความ

“ฉันจะจดจำความรักอันมีค่าของคุณ

ดั่งลมและฝนของฤดูใบไม้ผลิ

หล่อเลี้ยงพื้นปฐพีกับหัวใจฉันนั้นให้ชุ่มชื้น ”

(เพลง ใบไม้ร่วงใบหนึ่ง 《一片落叶》 / แต่ง ลี้จวิน)

“เธอคือดวงใจฉัน

ฉันรักเธอ

คนดีและมีค่า

ปานดวงตา ดวงใจ”

(เพลง ดวงตาดวงใจ/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างเพลง ใบไม้ร่วงใบหนึ่ง (《一片落叶》) ผู้ประพันธ์นำ “ฝนของฤดูใบไม้ผลิ (春天的雨)” มาเปรียบเทียบกับความรัก ซึ่งฝนนี้ได้โปรยปรายมาสู่ “พื้นปฐพี (大地)” ที่หมายถึงผู้ที่ได้รับความรัก เมื่อความรักเกิดขึ้นจึงมีความกระชุ่มกระชวยดั่งความ “ชุ่มชื้น (滋润)” ที่เกิดกับพื้นปฐพีนั่นเอง นอกจากนี้ ยังปรากฏถ้อยคำที่นำมาเปรียบเทียบกับความรักอื่น ๆ อีก ได้แก่ “มีค่า (珍贵的)” “ลมของฤดูใบไม้ผลิ (春天的风)” และ “หัวใจ (心)” ส่วนเพลง ดวงตาดวงใจนั้น ผู้ประพันธ์ นำคำว่า “ดวงใจ” และ “มีค่า” มาเปรียบถึงคนที่ตนเองรัก ว่ามีค่า

ราวกับหัวใจของตนเอง จึงต้องเก็บรักษาไว้อย่างดี นอกจากนี้ยังปรากฏคำว่า “ปานดวงตา ดวงใจ” ที่นำมาเปรียบกับความรัก จากบทเพลงทั้งสองจะเห็นว่า ผู้ประพันธ์เลือกใช้ถ้อยคำที่หลากหลายเพื่อสื่อถึงความรัก ทำให้เพลงมีความน่าสนใจมากกว่าการใช้คำว่า “รัก” อย่างตรงไปตรงมา

ผู้วิจัยมีความสนใจภาษาในรูปแบบการเปรียบเทียบหรืออุปลักษณณ์ที่ถ่ายทอดผ่านบทเพลง เพราะเพลงเป็นสื่อบันเทิงที่ช่วยผู้ฟังให้ผ่อนคลาย อีกทั้งเนื้อเพลงส่วนใหญ่ยังถ่ายทอดเรื่องราวใกล้ตัว สะท้อนให้เห็นภาพของสังคมในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการใช้ภาษาผ่านบทเพลง ตามยุคสมัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาอุปลักษณณ์ความรักที่ปรากฏอยู่ในเพลง เพราะความรักเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องพัน ใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตประจำวัน และเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคน เมื่อผู้ที่มีความรักฟังเพลงที่เกี่ยวข้องกับความรัก ก็จะสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนได้ทันที นอกจากนี้การศึกษาอุปลักษณณ์ความรักจะทำให้เข้าใจระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น ดังเช่น Lakoff and Johnson (1980) ผู้ริเริ่มการศึกษาอุปลักษณณ์ได้กล่าวว่า บ่อยครั้งที่การใช้ภาษาของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน อยู่ในรูปแบบการเปรียบเทียบหรืออุปลักษณณ์ ซึ่งภาษารูปแบบนี้สามารถสะท้อนระบบความคิด หรือมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาในสังคมหนึ่งได้

สำหรับการศึกษาอุปลักษณณ์ความรักในเพลงนั้น พบงานวิจัยรูปแบบมุ่งศึกษาอุปลักษณณ์ความรักเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง หรือจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง เช่น อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับบุคคลที่สามของความรักในเพลงไทย โดย ศรณชนก ศรีแก้ว (2560) อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ในบทเพลงความรักที่ประพันธ์โดยนิติพงษ์ ห่อนาค ของอันธกั ดิษฐกิจและทัศนาลัย บุรพาชีพ (2555) อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์จากบทเพลง J-POP โดย พรราวพรรณ ผลบุญ (2561) อุปลักษณณ์ความรักในบทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์ โดยนพวรรณ เมืองแก้วและอธิปไตย นิตยน์รา (2564) และลักษณะพิเศษของอุปลักษณณ์ความรักจากมุมมองภาษาศาสตร์ปริชาน ในบทเพลง Meng Zui He Tang ของหลิว ล่าเหมย (刘腊梅, 2017) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเปรียบเทียบทั้งการเปรียบเทียบอุปลักษณณ์ความรักจากเพลงที่ใช้ภาษาเดียวกัน และเพลงที่ใช้ภาษาต่างกัน เช่น ศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณณ์ความรักในเพลงไทยลูกทุ่งกับเพลงไทยสากล โดยกรรณก รัมมะอัทธ์ (2556) การศึกษาอุปลักษณณ์ความรักที่ปรากฏในเนื้อเพลงตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน โดยถึง เซียน (唐倩, 2009) ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างเนื้อเพลงภาษาจีนกับเนื้อเพลงภาษาอังกฤษ การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณณ์ความรักในเนื้อเพลงจีนกับเพลงไทย โดยเหวย หยวนหยวน (韦媛媛, 2016) การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณณ์ความรักในเพลงสมัยปัจจุบันของรัสเซียกับจีน ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน โดยไป่ เจี้ย (白洁, 2018) การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณณ์ความรักในเพลงของวง MayDay (五月天) กับวง Maroon 5 โดยอู๋ หยวีเหวย (吴玉伟, 2019) เป็นต้น

จากงานวิจัยข้างต้น จะเห็นว่าสิบกว่าปีที่ผ่านมามีอุปลักษณณ์ความรักในเพลง ได้รับความสนใจศึกษาอย่างต่อเนื่อง นักวิชาการชาวไทยส่วนใหญ่ทำการศึกษาเพลงไทย ทั้งเพลงไทยลูกทุ่ง

และเพลงไทยสากล ส่วนนักวิชาการชาวจีนนิยมศึกษาอุปลักษณะความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงของสองภาษา เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดของคนที่มีความวัฒนธรรมต่างกัน ด้วยงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยยังมีน้อย ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย โดยเลือกผลงานเพลงจีนและเพลงไทยที่ขับร้องโดยสองนักร้องหญิง คือ เต็ง ลี้จวิน และฟุ่มพวง ดวงจันทร์ แม้ว่าเพลงของเต็ง ลี้จวินมีเนื้อร้องเป็นภาษาจีน แต่ผลงานเพลงหลายเพลงเป็นที่คุ้นหู และโด่งดังในประเทศไทย เช่น เพลงหวานปานน้ำผึ้งหรือเถียนมีมี (《甜蜜蜜》) เพลงพระจันทร์แทนใจฉัน (《月亮代表我的心》) เพลงหนีเงินเมอะซัว (《你怎么说》) เป็นต้น ส่วนผลงานเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องหญิงชาวไทย ผู้ได้รับสมญานามว่า “ราชินีลูกทุ่ง” นั้นก็ยังเป็นที่ประทับใจของคนไทยเรื่อยมา ซึ่งทุกวันนี้ บทเพลงของทั้งสองยังถูกนำมาร้องในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงความคลาสสิกของบทเพลง ที่ไม่ได้สูญหายไปตามกาลเวลา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยด้านอุปลักษณะมโนทัศน์ ตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวไทยที่กำลังศึกษาภาษาจีนหรือมีความชื่นชอบภาษาจีน รวมถึงผู้เรียนชาวจีนที่ชื่นชอบภาษาไทย ให้เกิดการเรียนรู้และทำความเข้าใจระบบความคิดเกี่ยวกับความรักของคนจีนและคนไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของฟุ่มพวง ดวงจันทร์

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้แนวคิดอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานที่เสนอโดย Lakoff and Johnson (1980) เพื่อดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนและเพลงไทย โดยเลือกเพลงของ เต็ง ลี้จวิน นักร้องหญิงชาวจีน และเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องหญิงชาวไทย เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

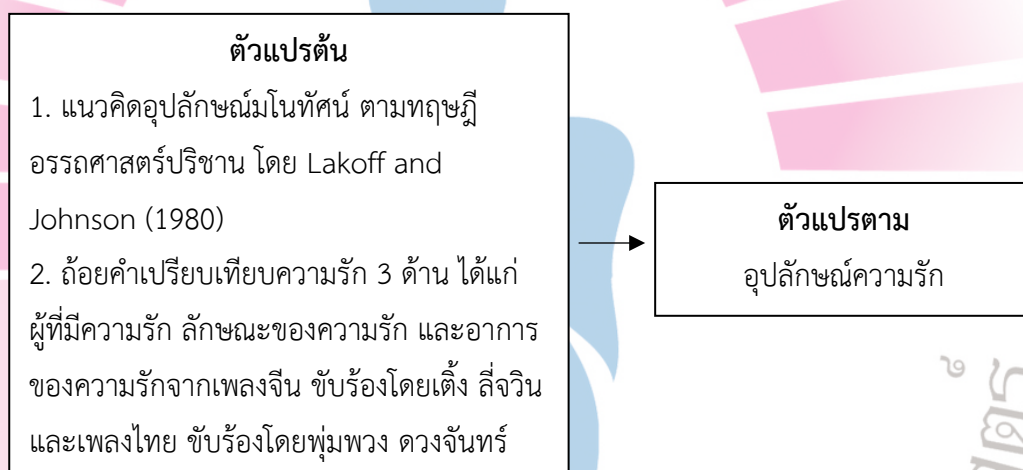
เต็ง ลี้จวินและฟุ่มพวง ดวงจันทร์ต่างก็เป็นนักร้องหญิงที่โด่งดังในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกัน เป็นสองนักร้องหญิงที่ประสบความสำเร็จ มีแฟนเพลงให้การต้อนรับมากมาย เต็ง ลี้จวินเป็นนักร้องหญิงชาวจีนที่โด่งดังมาจากเพลงรัก ส่วนฟุ่มพวง ดวงจันทร์เป็นนักร้องหญิงชาวไทยที่ได้รับสมญานาม

ว่า “ราชินีลูกทุ่ง” จนถึงทุกวันนี้บทเพลงของทั้งสองยังถูกนำมาขับร้องในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงเป็นที่มาของการเลือกผลงานเพลงของทั้งสองเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ข้อตกลงเบื้องต้น

อุปลักษณะเชิงมนทัศน์ความรัก 1 อุปลักษณะจะใช้สัญลักษณ์ [.....] เช่น [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] [ความรักคืออาหาร] [ความรักคือดอกไม้] เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่สัมพันธ์กับธรรมชาติปรากฏในเพลงจีนสูงกว่าเพลงไทย

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทราบลักษณะอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์
2. ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อุปลักษณะความรัก หมายถึง ถ้อยคำเปรียบเทียบหรือถ้อยคำอุปลักษณะที่เกี่ยวกับความรัก 3 ด้าน ได้แก่ ผู้ที่มีความรัก ลักษณะของความรัก และอาการของความรัก
2. เพลงจีน หมายถึง เนื้อเพลงภาษาจีนที่ขับร้องโดยเต็ง ลี้จวิน นักร้องหญิงจีน
3. เพลงไทย หมายถึง เนื้อเพลงภาษาไทยที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องหญิงไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย กรณีศึกษา เพลงของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี คำนคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานและอุปลักษณเชิงมโนทัศน์
2. ทฤษฎีความรัก
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณความรัก

1. ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานและอุปลักษณเชิงมโนทัศน์

อรรถศาสตร์ เป็นการศึกษาคำความหมายขององค์ประกอบภาษาที่เป็นโครงสร้างภายในของภาษา ไม่ว่าจะเป็นความหมายในระดับหน่วยคำ คำ วลี ประโยค หรือข้อความต่อเนื่อง งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาความหมายในภาษาระดับคำและวลี อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความหมายในภาษากับระบบความคิดของมนุษย์ ตามแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน (Cognitive Semantics) ซึ่ง Lakoff and Johnson (1980, pp. 210-222) มองว่า ภาษาที่พูดสื่อสารไปยังผู้ฟังเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันนั้นไม่ตรงตัว จึงไม่สามารถมองภาษาเป็นวัตถุ หรือตัดสินภาษาว่าถูกหรือผิดตามโครงสร้างทางภาษาเพียงด้านเดียว เพราะภาษาอาจจะสื่อความหมายแฝง โดยความหมายที่สื่อออกมา แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับสิ่งต่าง ๆ ในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ และวัฒนธรรมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ดังนั้นความหมายในภาษาที่ผู้พูดต้องการถ่ายทอดให้แก่ผู้ฟัง จึงเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจโครงสร้างมโนทัศน์ และการสร้างมโนทัศน์ของมนุษย์ ซึ่งมโนทัศน์ (concept) มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การใช้ชีวิตของมนุษย์ เช่น นันทนา วงษ์ไทย (2562, น. 11) ได้ยกตัวอย่างประโยคในภาษาไทยที่กล่าวว่า “นภาเป็นซีไปแล้ว” คำว่า “ซี” หากเป็นนิยามตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช 2554 (2556, น. 382) “ซี” หมายถึง นักบวช; คำเรียกหญิงที่นุ่งขาวห่มขาว โจนคิ้ว โจนผม ถือศีล 8, แม้ซีก็เรียก แต่ในความเป็นจริงนภาไม่ได้บวช การบอกว่านภาเป็นซีอาจจะขัดแย้งกับนิยามตามพจนานุกรม แต่ผู้ฟังที่มีประสบการณ์การใช้ภาษาในวัฒนธรรมไทย จะสร้างมโนทัศน์ และสามารถเข้าใจได้ว่า คำว่า “ซี” หมายถึง ผู้หญิงที่ธัมมะ ธัมโม ชอบเข้าวัดทำบุญ เป็นต้น

นอกจากนี้ Lakoff and Johnson (1980, อ้างถึงใน ชัชวดี ศรีลัมพ์, 2559, น. 181) ยังเชื่อว่า ระบบความคิดของมนุษย์ยังมีลักษณะเป็นอุปลักษณ (metaphor) หมายความว่า มนุษย์เราจะเข้าใจมโนทัศน์หนึ่ง ๆ ได้ด้วยการนำไปเปรียบเทียบกับอีกมโนทัศน์หนึ่ง ซึ่งการเปรียบเทียบนี้

เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทั้งระบบความคิด มโนทัศน์ ค่านิยม และการมองโลก ส่วนใหญ่ของมนุษย์ มักอยู่ในรูปของการเปรียบเทียบที่เรียกกันว่า “อุปลักษณ์” สามารถกล่าวได้ว่า อุปลักษณ์ เป็นลักษณะของการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบ หรือก็คือการเข้าใจและรับรู้สิ่งหนึ่ง ด้วยอีกสิ่งหนึ่ง ด้วยเหตุนี้อุปลักษณ์จึงสามารถสะท้อนถึงระบบความคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้ใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี

Kövecses (2005, pp. 8-9) กล่าวว่า ภาษาอุปลักษณ์ (metaphorical language) คือ ถ้อยคำที่แสดงความคิดเชิงเปรียบเทียบที่มีอยู่ในระบบมโนทัศน์ของสมอง และตามแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริชานนั้น อุปลักษณ์ไม่ได้เกี่ยวข้องเฉพาะกับปรากฏการณ์ทางภาษาเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์กับมโนทัศน์ แนวปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม สมอง และร่างกาย การใช้ภาษาอุปลักษณ์ เป็นผลลัพธ์ที่ทำให้เห็นวิถีคิดของมนุษย์เกี่ยวกับนามธรรม เช่น เวลา อารมณ์ จริยธรรม และการเมือง Kövecses (2002, p. 10) ได้กล่าวว่า อุปลักษณ์ไม่ได้มีหน้าที่เพียงเพื่อ ตกแต่งถ้อยคำให้สวยงาม แต่มีหน้าที่เพื่อทำให้เข้าใจมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ดีขึ้น

จากแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์และอุปลักษณ์ตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานข้างต้น สรุปได้ว่า ภาษาคือผลลัพธ์จากระบบมโนทัศน์ของมนุษย์ โดยมนุษย์จะเริ่มสร้างมโนทัศน์เพื่อถ่ายทอดภาษา แต่บ่อยครั้งที่มนุษย์ถ่ายทอดภาษาในเชิงเปรียบเทียบ จึงทำให้เกิดวงมโนทัศน์มากกว่าหนึ่งวง ดังนั้นจึงต้องอาศัยมุมมองทางด้านอุปลักษณ์ในการหาความเชื่อมโยงระหว่างสองวงมโนทัศน์ เพื่อให้เข้าใจความหมายของภาษาที่สื่อออกมา Lakoff and Johnson (2003, อ้างถึงใน ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์, 2560, น. 65) กล่าวว่า อุปลักษณ์ (metaphor) เป็นกระบวนการที่สะท้อนมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา กล่าวคือ เมื่อมนุษย์มีมุมมองหรือวิถีคิดต่อสรรพสิ่งเช่นไร ย่อมมีพฤติกรรม รวมถึงการใช้ภาษาที่สอดคล้องกับวิถีคิดนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปมนุษย์จะทำความเข้าใจสิ่งที่ไม่คุ้นเคย หรือสิ่งที่เข้าใจยากผ่านสิ่งที่จับต้องได้ หรือสิ่งที่สามารถรับรู้ได้ง่ายกว่า มองเห็นเชิงกายภาพได้ชัดเจนกว่า เช่น

ตัวอย่างที่ 1 การนิยามเป็นการนำเรื่องมาแล้วแล้วใส่อิสต์ไขเพิ่มเติม

ตัวอย่างที่ 2 แต่ก่อนนั้นฉันคิดว่ารักคือความเข้าใจแต่ตอนนี้ฉันรู้ว่ารักคือความห่วงใยต่อกัน

ตัวอย่างที่ 3 กีฬาเป็นยาวิเศษ

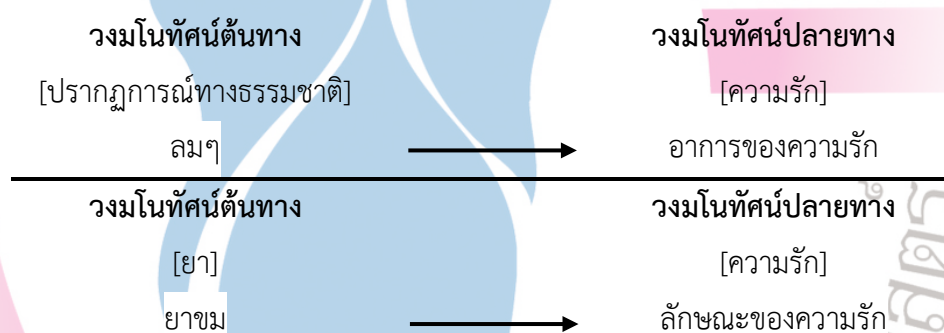
(นันทนา วงษ์ไทย, 2563, น. 135)

จากตัวอย่างที่ 1 การนิยามมีลักษณะเป็นนามธรรม สามารถทำให้เป็นรูปธรรม โดยสามารถกล่าวว่า ใส่อิสต์ไข ตัวอย่างที่ 2-3 ปรากฏคำเชื่อม “คือ” “เป็น” แสดงการเปรียบเทียบให้เห็นภาพความรักและกีฬาชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการกล่าวว่า ความรักคือความเข้าใจ ความรักคือความห่วงใย

และกีฬาเป็นยาวิเศษ ตามลำดับ เราเรียกอุปสรรคณ์ที่ปรากฏในภาษาว่า “ถ้อยคำอุปสรรคณ์” (metaphorical linguistic expression) และเรียกอุปสรรคณ์ในระบบคิดว่า “อุปสรรคณ์มโนทัศน์” (conceptual metaphor) โดยอุปสรรคณ์มโนทัศน์จะช่วยวิเคราะห์ความหมายของคำที่ผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น Kövecses (2010, อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2562, น. 112) กล่าวว่า อุปสรรคณ์มโนทัศน์ประกอบด้วยวงมโนทัศน์ที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และวงมโนทัศน์ที่ต้องการทำความเข้าใจ โดยวงมโนทัศน์ที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เรียกว่า “วงมโนทัศน์ต้นทาง” (Source Domain) ส่วนวงมโนทัศน์ที่ต้องการทำความเข้าใจ เรียกว่า “วงมโนทัศน์ปลายทาง” (Target Domain) ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 4 “เธอนั้นรักเพียงลม ๆ ความรักเธอเหมือนดังยาขม
ฉันต้องตรมเพราะคารมหญิง”

(เพลงความรักเหมือนยาขม/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

ภาพที่ 2 การเชื่อมโยงขององค์ประกอบวงมโนทัศน์ในอุปสรรคณ์ความรัก

จากภาพที่ 2 จะเห็นความเชื่อมโยงระหว่างวงมโนทัศน์ต้นทางและวงมโนทัศน์ปลายทางของคำว่า “ลม ๆ” และ “ยาขม” โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช 2554 (2556, น. 1035) ได้อธิบายว่า “ลม ๆ” แปลว่า ว. ไม่เป็นแก่น, ไม่เป็นสาระ; อาการเป็นไปแห่งจิตในขณะหนึ่ง ๆ บางทีก็ดี บางทีก็ร้าย ซึ่งเปรียบเทียบกับอาการของความรักที่มีลักษณะที่ไม่แน่นอน ไม่เป็นแก่นสาร และถ้อยคำอุปสรรคณ์ “ยาขม” เปรียบเทียบกับมุมมองต่อความรักที่ขมขื่น จึงสามารถสรุปอุปสรรคณ์ความรักได้ 2 อุปสรรคณ์คือ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] และ [ความรักคือยา] ตามลำดับ

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการศึกษาอุปสรรคณ์มโนทัศน์ทำให้เข้าใจความหมายของภาษาที่นำมาใช้เป็นอุปสรรคณ์มากยิ่งขึ้น และการศึกษาอุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์ยังช่วยให้เข้าใจความคิดของผู้ใช้ภาษาในสังคมหนึ่งได้ งานวิจัยชิ้นนี้จึงอาศัยแนวคิดดังกล่าว วิเคราะห์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพลงจีนจากบทเพลงของเด็ก ลี้จวิน กับเพลงไทย

จากบทเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างในการใช้ภาษา เพื่อแสดงความหมายแฝง ที่เกี่ยวกับความรักของคนทั้งสองประเทศ อันจะทำให้เข้าใจมุมมองความรักของคนจีนกับคนไทยได้ดียิ่งขึ้น

2. ทฤษฎีความรัก

2.1 นิยามของความรัก

ความรักจัดเป็นอารมณ์ด้านบวกและเป็นอารมณ์พื้นฐานที่เกิดขึ้นในมนุษย์ทุกคน ทุกคนเกิดมาย่อมได้สัมผัสกับความรัก โดยมีความรักเป็นจุดเชื่อมความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นความรักของพ่อแม่ ความรักของญาติพี่น้อง ความรักของเพื่อน หรือความรักของคนรัก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช 2554 (2556, น. 983-984) ให้ความหมายของคำว่า “รัก” ไว้ว่า รัก หมายถึง ก. มีใจผู้พันด้วยความหวังใย เช่น พ่อแม่รักลูก รักชาติ รักชื่อเสียง, มีใจผู้พันด้วยความเสน่หา, มีใจผูกพันฉันคู่สาว, เช่น ชายรักหญิง, ชอบ เช่น รักสนุก รักสงบ

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้นิยามรวมถึงความหมายของความรักไว้อีกหลายท่าน Newcomb (1960, อ้างถึงใน สิริภรณ์ ระวังงาน, 2553, น. 4) กล่าวว่า ความรักคือเจตคติของบุคคลต่อบุคคลผู้ใดผู้หนึ่ง โดยรวมทั้งความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ค่อนข้างมีรูปแบบคงที่ต่อบุคคลผู้นั้น ความรักจึงเป็นความดึงดูดใจระหว่างบุคคล ความชอบพอ ความชื่นชมและความเคารพนับถือ สุนีย์ อีรดากร (2523, น. 189-196) กล่าวว่า อารมณ์รัก เป็นอารมณ์แห่งความพอใจ สุขใจ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาทำให้ตนเกิดความรู้สึกพอใจ เช่น รักคน รักสัตว์เลี้ยง เป็นต้น อารมณ์รักเกิดจากประสบการณ์เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เฉิน เฉ้าฮวา (陈少华) และเมิ่ง เจาหลัน (孟昭兰) นักจิตวิทยาทางอารมณ์ชาวจีนได้ศึกษาอารมณ์รัก และได้ให้ความหมายของความรักไว้กล่าวคือ เฉิน เฉ้าฮวา (陈少华, 2008, p. 339) กล่าวว่า ความรักคือปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่เป็นผลจากการที่เราให้คุณค่า หรือให้ความสำคัญในบุคคลหนึ่งหรือเรื่องราวหนึ่งๆ ดังนั้นความรักจึงเป็นความรู้สึกสุขจากการได้รับ เช่น สุขจากการมีอยู่ของคนรัก สุขจากความสนิทสนม และสุขจากความคิดถึง หรือจากความสัมพันธ์ ส่วนเมิ่ง เจาหลัน (孟昭兰, 2005, p. 181) ได้กล่าวว่า ความรักคืออารมณ์ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และเกิดจากการผสมผสานของอารมณ์พื้นฐานที่หลากหลาย ปัจจัยที่ทำให้เกิดความรักมีความซับซ้อน ทั้งส่วนที่มาจากการหล่อหลอมทางสังคม การรับรู้ อารมณ์รักเฉพาะบุคคล หรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม

จากนิยามของความรักที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรักคืออารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกพอใจ ความรักจึงเป็นความรู้สึกสุขจากการได้รับ

2.2 รูปแบบของความรัก

John Lee (1973, p. 112) นักจิตวิทยาชาวแคนาดาได้นำเสนอรูปแบบของความรักไว้ 6 รูปแบบซึ่งได้รับความนิยมเป็นวงกว้าง โดยรูปแบบความรักของ John Lee ทั้ง 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) ความรักแบบอีรอส (Eros) คือความรักที่มีพื้นฐานจากความงามทางกายภาพ 2) ความรักแบบลูตัส (Ludus) คือ ความรักที่มีตนเองเป็นศูนย์กลาง 3) ความรักแบบสตอร์เก (Storge) คือความผูกพันที่ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นอย่างช้า ๆ 4) ความรักแบบแพรกมา (Pragma) คือ ความรักที่มีเหตุมีผล 5) ความรักแบบแมนเนีย (Mania) คือ ความรักที่พึ่งพาทางอารมณ์ และ 6) ความรักแบบเอเกเป (Agape) เป็นความรักแบบเมตตา เสียสละและไม่เห็นแก่ตัว Berscheid and Walster (1978, อ้างถึงในเม็ง เจาหลัน, 2005, p. 81) ก็ได้อธิบายลักษณะของความรักโดยใช้แนวคิดพื้นฐานของความรักไว้ 2 ลักษณะคือ ความรักแบบเสน่หา (passionate love) และความรักแบบเพื่อน (companionate love) โดยความรักแบบเสน่หา ถูกมองว่าเป็นความลุ่มหลง เร่าร้อน ส่วนความรักแบบเพื่อน ถูกมองว่าเป็นความชื่นชอบ ความเมตตา และเป็นคู่รัก โดยในช่วงแรกของการสัมพันธ์ ความรักแบบเสน่หาจะมีอิทธิพลสูงกว่า ทำให้มีความเข้มข้นทางอารมณ์สูง แต่ช่วงเวลาในการคบหาระหว่างคนรักยาวนานขึ้น ระดับความเสน่หาจะลดลง คู่รักจะหันมาใส่ใจตัวตนที่แท้จริงของคนรัก มีการใช้สติปัญญาในการทำความเข้าใจคนรัก มองคนรักตามความเป็นจริง

จากรูปแบบของความรักที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรักเกิดขึ้นจากความเสน่หาทางกายภาพ จนพัฒนากลายเป็นความรักแบบเมตตา หรือความรักแบบเพื่อนที่อาศัยความเข้าใจในตัวตนของกันและกัน ซึ่งความรักอาจเกิดขึ้นระหว่างมนุษย์ด้วยกัน มนุษย์กับสัตว์ หรือมนุษย์กับสรรพสิ่งต่างๆ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของความรัก เนื่องจากความรักเป็นอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกพอใจ และเป็นความรู้สึกสุขจากการได้รับ ดังนั้นความรักจึงมีองค์ประกอบพื้นฐานอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ ผู้มอบความรักและผู้ที่ถูกรัก อนุช อาภาภิรม (2544, อ้างถึงในสินีนาฏ วัฒนสุข, 2549, น. 18) ได้กล่าวว่าความรักประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ คนรัก การแสดงออกของความรัก และคนที่ถูกรัก กรกนก รัมมะอัถต์ (2556, น. 17) ก็ได้จำแนกองค์ประกอบของความรักเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ผู้ที่มีความรัก อาการที่เกิดจากความรัก และอารมณ์รัก

ดังนั้นผู้วิจัยอาศัยการจำแนกองค์ประกอบของความรักข้างต้น จำแนกเนื้อหาเกี่ยวกับความรักจากบทเพลงออกเป็น 3 ด้าน เพื่อใช้ในการรวบรวมถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย ดังนี้

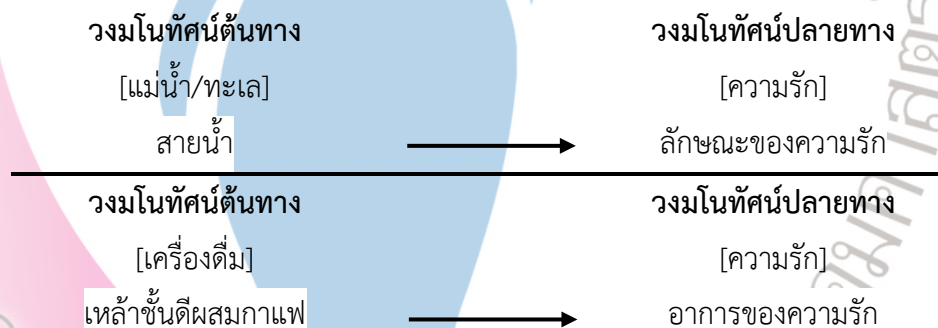
- 1) ผู้ที่มีความรัก หมายถึง คู่รัก ประกอบด้วย ผู้มอบความรัก ผู้ที่ถูกรัก และบุคคลที่สาม
- 2) ลักษณะของความรัก หมายถึง มุมมองหรือคำจำกัดความที่มีต่อความรักของผู้ที่มีความรัก เช่น ความรักคือชีวิต ความรักคือการมอบหัวใจ ความรักคือบุญหนุนนำ เป็นต้น
- 3) อาการของความรัก หมายถึง อาการที่แสดงออกเมื่อประสบกับความรักทั้งที่สมหวัง ผิดหวัง หรือความรักที่ไม่แน่นอน เช่น ความสุข เศร้า ขมขื่น และเหงา เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5 ต้นฉบับ: “明知道爱情像流水, 管他去爱谁,
我要美酒加咖啡, 一杯再一杯。”

ถอดความ: “รู้ทั้งรู้ว่าความรักเหมือนสายน้ำ จะสนทำไม่ว่าเขาไปรักใคร่
ฉันต้องการเหล้าชั้นดีผสมกาแฟ หนึ่งแก้วและอีกหนึ่งแก้ว”

(เหล้าชั้นดีผสมกาแฟ 《美酒加咖啡》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 5 สามารถแสดงวงมโนทัศน์ต้นทาง และปลายทางของอุปลักษณความรักในบทเพลง
ได้ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงวงมโนทัศน์ต้นทางและปลายทางของสายน้ำและเหล้าชั้นดีผสมกาแฟ

จากภาพที่ 3 จะเห็นว่าบทเพลงประกอบด้วยอุปลักษณความรัก 2 อุปลักษณ คือ [ความรัก
คือแม่น้ำ/ทะเล] และ [ความรักคือเครื่องดื่ม]

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง

3.1 เพลงจีน

งานวิจัยเล่มนี้วิเคราะห์เพลงจีนที่ขับร้องโดย เต็ง ลี้จวิน (邓丽君 Dèng Lìjūn) หรือ
เทเรซา เต็ง นักร้องหญิงชาวจีน เต็ง ลี้จวินเกิดเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2496 ที่เมืองยวหนิงหลิน
มณฑลไต้หวัน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ตั้ง ลี้จวินมีชื่อเสียงจากบทเพลงรัก และเพลงพื้นเมืองภาษาฮกเกี้ยน ในขณะที่เพลงของตั้ง ลี้จวินโด่งดังไปยังกลุ่มคนจีนโพ้นทะเล หมู่นักปฏิวัติ คนเกาหลี คนไทย คนเวียดนาม คนมาเลเซีย และคนอินโดนีเซีย แต่เพลงของตั้ง ลี้จวินกลับไม่ได้เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่ เพราะในขณะนั้นประเทศจีนอยู่ในช่วงของการปฏิวัติทางวัฒนธรรม บทเพลงส่วนใหญ่ในจีนแผ่นดินใหญ่จึงเน้นที่เนื้อหาเพลงปลุกใจ ทำนองดุดัน เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความหึกเหิมรักชาติ รักพรรคคอมมิวนิสต์ เช่น เพลงสังคมนิยมนั้นดี (《社会主义好》) เพลงพวกเราวัยรุ่นมีใจหนึ่งดวงที่ลุกโชน (《我们年青人有一颗火热的心》) เป็นต้น ดังนั้นเพลงรักที่เล่าเรื่องความรักระหว่างชายหญิงของตั้ง ลี้จวิน จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลมองว่าเป็นเพลงยั่ววน และไม่มีคุณค่า หลิว ซินเยว่ (刘欣玥, 2018, pp.160-161) ได้กล่าวว่า ถึงแม้จะไม่มีหลักฐานแน่ชัดที่บ่งบอกถึงการเริ่มเข้ามาของจีนแผ่นดินใหญ่ของบทเพลงของตั้ง ลี้จวิน แต่เพลงรักหลายเพลงของเธอก็ถูกพูดถึง และถูกวิพากษ์วิจารณ์ในหมู่นักวิชาการ และนักดนตรีกันอย่างแพร่หลาย ว่าเป็นเพลงที่สะท้อนวัฒนธรรมสังคมนิยมที่เสื่อมโทรม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เช่น เพลงพันคำพูด หมื่นคำจา (《千言万语》) เพลงพระจันทร์แทนใจฉัน 《月亮代表我的心》 เพลงเหล้าชั้นดีผสมกาแฟ (《美酒加咖啡》) เป็นต้น เพลงของตั้ง ลี้จวินจึงถูกจัดเป็น “เพลงอนาจาร (黄色音乐)” แต่อย่างไรก็ดี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ดับเบิลยู ๓ ล้วนเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้เพลงของตั้ง ลี้จวิน รวมถึงเพลงต่างประเทศเข้าสู่จีนแผ่นดินใหญ่ โดยเริ่มจากการลักลอบฟัง ลักลอบผลิตซ้ำ จนถึง การเลือกฟังได้อย่างเสรี สหวิ ปิง (徐冰, 2020, p.91) ได้กล่าวไว้ในบทความถึงปัจจัยที่ทำให้จีนแผ่นดินใหญ่ยอมรับบทเพลงของตั้ง ลี้จวิน คือ วันที่ 15 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2530 ผู้นำได้หวนผ่อนปรนกฎอัยการศึกที่มีมานานกว่า 38 ปี อนุญาตให้คนจีนแผ่นดินใหญ่สามารถเดินทางมาเยี่ยมญาติที่ไต้หวันได้ ทำให้ชายแดนจีนแผ่นดินใหญ่กับไต้หวันกลับมาเปิดประตูเข้าหากันอีกครั้ง เพลงของตั้ง ลี้จวินก็ได้เข้าสู่จีนแผ่นดินใหญ่อย่างสง่างาม

สำหรับลักษณะเพลงของตั้ง ลี้จวินนั้น พาน โยวเยี่ยน (潘幽燕, 2020, p. 141) กล่าวว่า เพลงของตั้ง ลี้จวินส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม วิธีชีวิตความเป็นอยู่ ครอบครัวและตัวตนของเธอเอง จึงทำให้เพลงมีเสน่ห์เฉพาะตัว นอกจากนี้เพลงของตั้ง ลี้จวินยังแฝงไปด้วยวัฒนธรรมจีน ประเพณีท้องถิ่น อีกทั้งยังผสมผสานเพลงพื้นบ้าน กลอนจีนโบราณ รวมถึงวิธีการร้องของชนพื้นเมือง เช่นเดียวกับ สหวิ ปิง (徐冰, 2020, p. 91) ที่ได้กล่าวว่า ในเพลงของตั้ง ลี้จวินมีส่วนผสมของเพลงพื้นเมือง และกลอนจีนโบราณ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศจีน และยังเป็น การช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมจีนให้แก่คนจีนโพ้นทะเล รวมถึงให้คนทั่วโลกได้รู้จักอีกด้วย

นอกจากนี้ จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบว่า เพลงของเต็ง ลี้จวินส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก จึงมีการสร้างตัวละครหญิงที่สะท้อนภาพของหญิงชาวจีน ชิน อิ่ง (辛颖, 2017, pp. 100-101) กล่าวว่า ตัวละครหญิงในบทเพลงของเต็ง ลี้จวินเป็นภาพสะท้อนลักษณะนิสัยของผู้หญิงในวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศจีน ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสังคมชายเป็นใหญ่ ดังนั้นบทบาทของตัวละครหญิงจะเป็นไปในลักษณะที่ผู้ชายชื่นชอบ เช่น ในเพลง ก้นบึ้งหัวใจฉัน (《我心深处》) ปรากฏตัวละครหญิงที่มีความอ่อนโยน เก็บความรู้สึก ไม่แสดงความรู้สึกของตนต่อหน้าผู้อื่น เพลง ฝนตกปรอย ๆ (《丝丝小雨》) กับเพลง รักปลิดปลิว (《情飘飘》) ปรากฏตัวละครหญิงที่ไวต่อความรู้สึก เศร้าเสียใจในการสูญเสียคนรักหรือการแยกจากกัน หรือเพลง ฉันใส่ใจแค่เธอ (《我只在乎你》) ปรากฏตัวละครหญิงที่ขาดความเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความเป็นอิสระ เป็นต้น

เต็ง ลี้จวิน มีชื่อเสียงมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2524 - พ.ศ. 2530 เพลงที่โด่งดังจนรู้จักกันทั่วเอเชีย ได้แก่ เพลงหวานปานน้ำผึ้งหรือเทียนมีมี (《甜蜜蜜》) เพลงพระจันทร์แทนใจฉัน (《月亮代表我的心》) เป็นต้น นอกจากนี้เพลงภาษาจีนกลางแล้ว เต็ง ลี้จวินยังเคยมีผลงานเพลงภาษาไต้หวัน ภาษากวางตุ้ง ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอินโดนีเซีย และภาษาอังกฤษ สุดท้ายชีวิตของเต็ง ลี้จวิน นักร้องเพลงรักได้ปิดฉากลงในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 ถึงแม้เธอจะไม่มีอยู่บนโลกนี้แล้ว แต่เพลงของเธอยังเป็นตำนาน และได้รับการขับร้องจากผู้คนอยู่ตลอดมา

3.2 เพลงไทย

งานวิจัยเล่มนี้วิเคราะห์เพลงไทยที่ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์ ราชนิลุท่งชาวไทย มีชื่อจริงคือ ราพิง จิตรหาญ ชื่อเล่น ผึ้ง เกิดเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2504 ที่จังหวัดชัยนาท ประเทศไทย

พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นเด็กหญิงอ่านหนังสือไม่ออก และเขียนไม่ได้ แต่เธอมีพรสวรรค์พิเศษที่สามารถจดจำเนื้อเพลงและทำนองเพลงเป็นร้อย ๆ เพลงได้โดยไม่ตกหล่น ภายหลังจากได้ก้าวเข้าสู่วงการเพลงด้วยการขับร้องเพลงลูกทุ่ง โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2551, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า “เพลงลูกทุ่ง” หมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติและวัฒนธรรมไทย มีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง สีสภาพการร้อง การบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งให้บรรยากาศของความเป็นลูกทุ่ง โดยเฉพาะการร้องเอื้อนที่ใช้ลูกคอ นอกจากนี้ เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ มีการใช้ภาษาที่ง่ายในการบรรยายเรื่องราวของชีวิต สภาพสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเน้นชีวิตของชาวชนบท และด้วยเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ฟังง่าย เข้าใจง่าย จึงทำให้ปัจจัยด้านอายุ และการศึกษาของผู้ฟัง

ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการรับฟัง อีกทั้งเพลงลูกทุ่งยังมีเนื้อหาใกล้เคียงชีวิตจริง เพลงลูกทุ่งจึงเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วประเทศ

สำหรับลักษณะเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ นั้น ฤกษ์ชัยพัฒน์ ภูมิพันธ์ (2558, น. 35-36) ได้กล่าวว่า บทเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์มีความเกี่ยวพันกับความเรียบง่าย มีความรู้สึก มีความสุขจริงใจ ไม่อ้อมค้อม และมีอัตลักษณ์ทางดนตรีเฉพาะตัว 4 ด้าน คือ 1) มีเนื้อหาของเพลงที่ลึกซึ้งกินใจ บางท่อนบางตอนของเพลง นำมาจากชีวิตของเธอเอง เช่น เพลงนักร้องบ้านนอก เพลงโลกของผึ้ง และเพลงหนูไม่รู้ 2) มีน้ำเสียงที่โดดเด่นทั้งเพลงช้า เพลงเร็ว รวมถึงการเล่นเสียงต่าง ๆ ชวนให้คนฟังติดตาม ไม่ว่าจะเป็เพลงกระแซะเข้ามาซิ หรือเพลง อ้อฮ้อ หล่อจ้ง 3) มีรูปแบบของแนวดนตรีที่แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งในแบบปกติ กล่าวคือ ใช้กีตาร์โซโล่แทนเครื่องเป่า ซึ่งเป็นการผสมผสานเพลงลูกทุ่งกับเพลงสตริงเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว และ 4) มีเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงที่ทันสมัย เช่น นำผ้ามาผูกผมเป็นโบว์ใน เพลงตักแตนผูกโบว์ เป็นต้น

นอกจากนี้เพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ยังได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของตัวละครหญิงเป็นหญิงที่มีความกล้าที่จะสานความสัมพันธ์และแสดงออกทางเพศ ประกาศ ใจสุวรรณ (2565, น. 103-104) กล่าวว่า ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในโครงเรื่องของเพลงลูกทุ่ง ในช่วงทศวรรษ 2500 ถึง กลางทศวรรษ 2520 นั้น โดยมากแล้วเป็นภาพของผู้หญิงภายใต้ค่านิยมและคุณค่าทางศีลธรรมในสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ ทำให้ตัวละครหญิงที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งจะต้องรักษานวลสงวนตัว ไม่สามารถแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้ และมักเป็นผู้ถูกกระทำอยู่เสมอ แต่บทเพลงในอัลบั้ม อ้อฮ้อ...หล่อจ้ง ของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ได้สร้างโครงเรื่องใหม่ให้กับเพลงลูกทุ่ง โดยบทบาทของผู้หญิงกลายเป็นภาพตัวแทนของหญิงสาวสมัยใหม่ ที่มีความมั่นใจในตัวเอง มีความซึ่เล่นซุกซน กล้าแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก การพูด และการแสดงออกในเรื่องเพศ และเรื่องที่มีความหมิ่นเหม่ทางศีลธรรมอย่างโจ่งแจ้ง รวมถึงการแสดงออกถึงความต้องการในด้านวัตถุ และทรัพย์สินเงินทองอย่างไม่กลัวคำครหา เช่น ตัวละครหญิง ในเพลงอ้อฮ้อ...หล่อจ้ง เพลงกระแซะเข้ามาซิ เพลงพี่เซ่ทำเซ่ง เป็นต้น

พุ่มพวง ดวงจันทร์ มีชื่อเสียงมากที่สุดในปี พ.ศ. 2525 โดยมีผลงานเพลงดังมากมาย งานเขียนทางวิชาการของ ฉกาจ ราชบุรี (2537, น. 156) กับ สาทร ศรีเกตุ (2551, น. 36) ได้กล่าวถึงความสำเร็จของพุ่มพวง ดวงจันทร์ไว้ว่าความสำเร็จของ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นหมุดหมายสำคัญของประวัติศาสตร์เพลงลูกทุ่ง พุ่มพวงเป็นนักร้องลูกทุ่งหญิงที่สามารถยกระดับเพลงลูกทุ่งให้ทัดเทียมกับเพลงสตริง รวมถึงสามารถทลายเส้นขีดขั้นที่แบ่งเพลงลูกทุ่งและสตริงได้ วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2532 พุ่มพวง ดวงจันทร์ ได้รับเกียรติยศสูงสุดในฐานะนักร้อง โดยได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในสาขารางวัลขับร้องเพลงดีเด่น ในบทเพลง “สยามเมืองยิ้ม” ซึ่งประพันธ์โดยครูลพ บุรีรัตน์ ในงานกึ่งศตวรรษ เพลงลูกทุ่งภาค 2 สุดท้ายชีวิตของราชินีลูกทุ่งสาวคนนี้ได้ปิดฉากลงในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2535 ถึงแม้

พุ่มพวง ดวงจันทร์จากไปแล้ว แต่เสียงเพลงและบทเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ยังถูกขับร้อง และยังอยู่ในใจของคนไทยทั่วประเทศตลอดไป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปสรรคความรัก

งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย จากการศึกษาค้นคว้าพบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 อุปสรรคความรักในเพลงจีน

มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาอุปสรรคความรักในเพลงจีน ดังนี้

หลิว ล่าเหมย (刘腊梅, 2017, pp. 74-77) ศึกษาลักษณะพิเศษของอุปสรรคความรัก จากเพลง Meng Zui He Tang (《梦醉荷塘》) พบว่า เนื้อเพลงมีการใช้อุปสรรค [ความรัก คือธรรมชาติ] โดยอาศัยบึงบัวในยามค่ำคืนถ่ายทอดความรัก เช่น แสงจันทร์ ลมยามเย็น ไบบัว ลมอ่อนๆ เป็นต้น และใช้วิธีการใส่พฤติกรรมของมนุษย์เข้าไปในธรรมชาตินั้น เช่น พระจันทร์ที่มารัก ลมยามเย็นที่แสนอ่อนโยน ไบบัวที่เด่นระบำ การโอบกอดของลมอ่อนๆ เป็นต้นเพื่อสื่อถึงอาการของผู้ที่มีความรัก

4.2 อุปสรรคความรักในเพลงไทย

มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาอุปสรรคความรักในเพลงไทย ดังนี้

กรกนก รัมมะอัทธ์ (2556, น. 163) ศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคความรักในเพลงไทยลูกทุ่ง กับเพลงไทยสากล โดยเลือกความรักจาก 3 มุมมองคือ คือ ผู้ที่มีความรัก อาการที่เกิดจากความรัก และอารมณ์รัก พบว่า อุปสรรคเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักที่นำมาเปรียบเทียบล้วนเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการรับรู้ด้านต่างๆ เช่น ร่างกายของมนุษย์ สิ่งแวดล้อม ประสาทสัมผัส หรือแม้แต่สังคมและวัฒนธรรม โดยปรากฏอุปสรรคความรักทั้งหมด 16 อุปสรรค ได้แก่ 1. [ความรักคือมนุษย์] 2. [ความรักคือพืช] 3. [ความรักคือสัตว์] 4. [ความรักคือทรัพย์สิน] 5. [ความรักคืออาหาร] 6. [ความรักคือสิ่งก่อสร้าง] 7. [ความรักคือธรรมชาติ] 8. [ความรักคือสิ่งเหนือธรรมชาติ] 9. [ความรักคือการแสดง] 10. [ความรักคือการแข่งขัน] 11. [ความรักคือการเดินทาง] 12. [ความรักคือการเรียน] 13. [ความรักคือการเจ็บป่วย] 14. [ความรักคือสิ่งของ] 15. [ความรักคือสงคราม] และ 16. [ความรักคือเพลง]

กรกต กลิ่นเดช และณรงค์กรรณ รอดทรัพย์ (2562, น. 37-41) ศึกษาอุปสรรคเชิงมโนทัศน์ เกี่ยวกับความรักในบทเพลง ที่ประพันธ์โดยแก้ว อัจฉริยะกุล กล่าวถึงบทเพลงที่เกี่ยวกับความรักไว้ว่า เป็นบทเพลงที่กล่าวถึงการมีใจผูกพันด้วยความห่วงใย ด้วยความเสนาหา หรือฉันทู้สาว รวมถึงบทเพลงที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักในทุกรูปแบบทั้งสมหวังและผิดหวัง ผลการวิจัยพบอุปสรรค

เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรัก 5 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคือสิ่งมีชีวิต] 2. [ความรักคือสิ่งไม่มีชีวิต] 3. [ความรักคือการเดินทาง] 4. [ความรักคือการศึกษา] และ 5. [ความรักคือการต่อสู้] นอกจากนี้ มโนทัศน์ที่ปรากฏยังสะท้อนรูปธรรมที่เป็นวัตถุทางกายภาพ มากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม โดยพบ อุปลักษณ์ความรักระดับมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์เชิงความหมายกับธรรมชาติ และร่างกายมนุษย์ มากที่สุด

นพวรรณ เมืองแก้วและอชิปัตย์ นิตยัณรา (2564, น. 37-41) ศึกษาอุปลักษณ์ความรัก ในบทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์ พบว่า รูปคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏสะท้อนมโนทัศน์ความรัก 5 มโนทัศน์ คือ 1. [ความรักคือธรรมชาติ] 2. [ความรักคือสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งก่อสร้าง] 3. [ความรักคือ การศึกษา] 4. [ความรักคือเกมหรือการแข่งขัน] และ 5. [ความรักคือเครื่องใช้หรือเครื่องนุ่งห่ม] มโนทัศน์ความรักทั้ง 5 นี้สะท้อนให้เห็นว่า ความรักเป็นเรื่องพื้นฐานใกล้ตัวมนุษย์ ความรักซับซ้อน ต้องอาศัยการเรียนรู้และดูแลรักษา

นอกจากนี้ยังมีผู้สนใจศึกษาเนื้อหาเฉพาะเกี่ยวกับอุปลักษณ์ความรัก เช่น ศรณชนก ศรีแก้ว (2560, น. 26-51) ศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับบุคคลที่สามของความรักในเพลงไทย พบว่า ในบทเพลงสะท้อนมโนทัศน์ หรือระบบความคิดของคนไทยต่อบุคคลที่สาม 13 รูปแบบคือ 1. [บุคคล ที่สามคืออวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์ที่เกินมา] 2. [บุคคลที่สามคือผู้ร้าย/ผู้ต้องหา/จำเลย] 3. [บุคคลที่สามคือผู้ป่วย] 4. [บุคคลที่สามคือนักกีฬา] 5. [บุคคลที่สามคือนักแสดง] 6. [บุคคลที่สาม คือผู้มีคุณสมบัติด้อย] 7. [บุคคลที่สามคือสัตว์] 8. [บุคคลที่สามคือ สิ่งของ] 9. [บุคคลที่สามคือ ธรรมชาติ] 10. [บุคคลที่สามคือญาติพี่น้อง] 11. [บุคคลที่สามคืออาหาร] 12. [บุคคลที่สามคือ ยานพาหนะ] และ 13. [บุคคลที่สามคือสถานที่] อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นมุมมอง ความคิดของคนไทย ว่าส่วนใหญ่มักมองผู้ที่อยู่ในสถานภาพบุคคลที่สามในแง่ลบ

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปอุปลักษณ์ความรักในเพลงไทยได้ 17 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคือมนุษย์] 2. [ความรักคือพืช] 3. [ความรักคือสัตว์] 4. [ความรักคือทรัพย์สิน] 5. [ความรักคืออาหาร] 6. [ความรักคือสิ่งก่อสร้าง/สิ่งประดิษฐ์] 7. [ความรักคือธรรมชาติ] 8. [ความรักคือสิ่งเหนือธรรมชาติ] 9. [ความรักคือการแสดง] 10. [ความรักคือการแข่งขัน] 11. [ความรักคือการเดินทาง] 12. [ความรักคือการศึกษา] 13. [ความรักคือเจ็บป่วย] 14. [ความรักคือสิ่งของ] 15. [ความรักคือสงคราม] 16. [ความรักคือเพลง] และ 17. [ความรักคือ เครื่องนุ่งห่ม]

4.3 อุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนเปรียบเทียบกับเพลงไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบงานวิจัยของเหวย หยวนหยวน (韦媛媛, 2016) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักในเนื้อเพลงจีนกับเพลงไทย โดยพบว่าเพลงจีน กับเพลงไทย มีอุปลักษณ์ความรักที่คล้ายกัน 17 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคืออาหาร] 2. [ความรัก

คือพีช] 3. [ความรักคือของเหลวในภาชนะ] 4. [ความรักคือหัวใจ] 5. [ความรักคือสิ่งของ] 6. [ความรักคือการเดินทาง] 7. [ความรักคือเกม/ภาพยนตร์/เรื่องราว] 8. [ความรักคือสงคราม] 9. [ความรักคือไฟ] 10. [ความรักคือสิ่งเหนือธรรมชาติ] 11. [ความรักคือธรรมชาติ] 12. [ความรักคือสินค้า] 13. [ความรักคือสัตว์] 14. [ความรักคือพรหมลิขิต] 15. [ความรักคือการเรียนรู้] 16. [ความรักคือเพลง] และ 17. [ความรักคือโรคภัย] ส่วนอุปลักษณความรักที่ต่างกันได้แก่ ในเพลงจีนพบ [ความรักคือพระจันทร์] [ความรักคือผลผลิตทางการเกษตร] เพลงไทยพบ [ความรักคือสิ่งก่อสร้าง] และ [ความรักคืองาน]

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น การจำแนกอุปลักษณความรักของ กรกนก รัมมะอัทธ์ (2556) นพวรรณ เมืองแก้ว และอธิปัตย์ นิตยัณรา (2564) และเหวย หยวนหยวน (韦媛媛, 2016) มีเนื้อหาที่ครอบคลุมอุปลักษณหลายด้าน ซึ่งสามารถสรุปได้ทั้งหมด 20 อุปลักษณ คือ 1. [ความรักคือมนุษย์] 2. [ความรักคือพีช] 3. [ความรักคือสัตว์] 4. [ความรักคือทรัพย์สิน] 5. [ความรักคืออาหาร] 6. [ความรักคือสิ่งก่อสร้าง/สิ่งประดิษฐ์] 7. [ความรักคือธรรมชาติ] 8. [ความรักคือสิ่งเหนือธรรมชาติ] 9. [ความรักคือการแสดง] 10. [ความรักคือการแข่งขัน] 11. [ความรักคือการเดินทาง] 12. [ความรักคือการศึกษา] 13. [ความรักคือการใช้บป่วย] 14. [ความรักคือสิ่งของ] 15. [ความรักคือสงคราม] 16. [ความรักคือเพลง] และ 17. [ความรักคือเครื่องนุ่งห่ม] 18. [ความรักคือของเหลวในภาชนะ] 19. [ความรักคือเกม/ภาพยนตร์/เรื่องราว] และ 20. [ความรักคือไฟ] ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอาศัยประเภทของอุปลักษณความรักดังกล่าวมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ การศึกษาวิจัยอุปลักษณความรักในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน และเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์ในการทำวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย กรณีศึกษา เพลงของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นงานวิจัยเอกสาร โดยศึกษาอุปสรรคความรัก จากเพลงจีนและเพลงไทย นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และยกตัวอย่าง ประกอบ โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษาหลักการและแนวคิดอุปสรรคความรักตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน ทฤษฎีความรัก พร้อมทั้งศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำอุปสรรค อุปสรรคความรัก ในบทเพลงภาษาจีนและภาษาไทย
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเภทของอุปสรรคความรักในบทเพลงจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดขอบเขตอุปสรรคความรักที่ต้องการศึกษา
4. รวบรวมและจัดบันทึกถ้อยคำอุปสรรคความรักที่ปรากฏในเพลงจีนและเพลงไทย โดยเพลงจีนรวบรวมจากบทเพลงของนักร้องหญิงเต็ง ลี้จวิน และเพลงไทยรวบรวมจากบทเพลง ของนักร้องหญิง ฟุ่มพวง ดวงจันทร์
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาความหมายวงมโนทัศน์ต้นทางและปลายทางของถ้อยคำ อุปสรรคความรักที่ปรากฏในบทเพลงของเต็ง ลี้จวิน และบทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
6. นำถ้อยคำอุปสรรคความรักที่พบมาจัดประเภทตามความหมาย
7. เปรียบเทียบประเภทของถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่าง
8. สรุปและนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ แสดงตารางข้อมูลเชิงปริมาณ และอภิปรายผลการวิจัยพร้อมข้อเสนอแนะ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรของงานวิจัยครั้งนี้คือ เพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน จำนวน 290 บทเพลง และเพลงไทย ของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ จำนวน 246 บทเพลง

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกเพลงจีน ของเต็ง ลี้จวิน และเพลงไทยของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ที่ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก โดยรวบรวม

ถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก จากองค์ประกอบของความรัก 3 องค์ประกอบ คือ ผู้ที่มีความรัก ลักษณะของความรัก และอาการของความรัก พบเพลงจีนของเต็ง ลี้จวินที่ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก 188 บทเพลง และเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก 145 บทเพลง โดยนับรวมเฉพาะเพลงที่ขับร้องเป็นภาษาจีน ภาษาจีนท้องถิ่นและเพลงภาษาไทย (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก และ ภาคผนวก ข)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยประยุกต์กรอบแนวคิดอุปลักษณ์มโนทัศน์ ตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน Lakoff and Johnson (1980) โดยจำแนกประเภท และวิเคราะห์อุปลักษณ์จากสองวงมโนทัศน์ คือ “วงมโนทัศน์ต้นทาง” (Source Domain) หรือ แบบเปรียบเทียบ ซึ่งมักจะเป็นสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายและสื่อถึงความรักอย่างเป็นรูปธรรม และ “วงมโนทัศน์ปลายทาง” (Target Domain) หรือสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ ซึ่งก็คือ ความรัก โดยจะรวบรวมถ้อยคำอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับความรัก 3 ด้านคือ ผู้ที่มีความรัก ลักษณะของความรัก และอาการของความรัก เพื่อนำมาสร้างตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักระหว่างเพลงจีนและเพลงไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 รวบรวมรายชื่อเพลงของเต็ง ลี้จวิน และพุ่มพวง ดวงจันทร์

1.2 ศึกษาเนื้อหาของเพลงที่รวบรวมได้ โดยคัดเลือกเพลงที่ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับความรัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ที่มีความรัก ลักษณะของความรัก และอาการของความรัก ทั้งรูปแบบ ที่มีการระบุค่าเปรียบเทียบ “คือ” “เป็น” “เหมือน” หรืออาจจะเป็นถ้อยคำที่ไม่มีการระบุค่าเปรียบเทียบโดยไม่เน้นการปรากฏซ้ำของข้อความเดิมในเพลงเดียวกัน

1.3 จัดทำตาราง Excel เพื่อกรอกข้อมูลชื่อเพลง ถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักที่พบ พร้อมให้สัญลักษณ์เนื้อหาที่ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา ดังนี้

- ผู้ที่มีความรัก แทนด้วยสัญลักษณ์ P (Person)

ประกอบด้วย P1 คือ ผู้มอบความรัก

P2 คือ ผู้ที่ถูกรัก

P3 คือ บุคคลที่ 3

- ลักษณะของความรัก แทนด้วยสัญลักษณ์ L (Love)

- อาการของความรัก แทนด้วยสัญลักษณ์ E (Emotion)

ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 6 แต่พอไม่นาน เธอจากบ้านเกิดเมืองเรา **ทุ่งนา**ดูช่างเงียบเหงา
จากบ้านเราเข้าพระนคร คงลืมเสียแล้ว**น้องแก้ว**เคยรักมาก่อน
มันเหมือนเป็นกลางสังหรณ์ ว่าต้องจรจากฉันไกล
(ทุ่งนางคอย/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 6 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 2 คำ คือ 1) “ทุ่งนา” ใช้สัญลักษณ์ L แทนลักษณะของความรัก และ 2) “น้องแก้ว” ใช้สัญลักษณ์ P1 แทนผู้มอบความรัก

ตัวอย่างที่ 7 ภาษาต้นฉบับ : “但愿那**海风**再起，只为那**浪花**的手，
恰似你的温柔”

ถอดความ : “แต่ภาวนาให้**ลมทะเล**นั้นพัดอีก เพียงเพื่อ**มือ**ของคลื่นนั้น
ราวกับความอ่อนโยนของเธอ”

(ราวกับความอ่อนโยนของเธอ 《恰似你的温柔》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 7 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 2 คำ คือ 1) “ลมทะเล” (海风) ใช้สัญลักษณ์ L แทนลักษณะของความรัก และ 2) “มือของคลื่น” (浪花的手) ใช้สัญลักษณ์ P2 แทนผู้ที่ถูกรัก

ตัวอย่างที่ 8 “**ลูกกระท้อน**หนา ถ้าจะให้**หวาน ค่อย ๆ ทูบ** รับทาน หวานขึ้นมาได้”
(กระแจะเข้ามาซี/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 8 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 3 คำ คือ (1) “ลูกกระท้อน” ใช้สัญลักษณ์ P2 แทนผู้ ที่ถูกรัก (2) “หวาน” ใช้สัญลักษณ์ E แทนอาการของความรัก (3) “ค่อย ๆ ทูบ” ใช้สัญลักษณ์ L แทนลักษณะของความรัก

1.4 จำแนกถ้อยคำอุปสรรคที่รวบรวมได้ตามประเภท เช่น

จัด [ความรักคือทุ่งนา]	เข้ากลุ่ม [ความรักคือสถานที่]
จัด [ความรักคือน้องแก้ว]	เข้ากลุ่ม [ความรักคือมนุษย์]
จัด [ความรักคือลมทะเล] [ความรักคือคลื่น]	เข้ากลุ่ม [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ]
จัด [ความรักคือลูกกระท้อน]	เข้ากลุ่ม [ความรักคือผลผลิต]
จัด [ความรักคือความหวาน]	เข้ากลุ่ม [ความรักคือรสชาติ] เป็นต้น

2. ขั้นตอนการจัดระเบียบข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

2.1 เรียงลำดับข้อมูล คือ ชื่อเพลง ถ้อยคำอุปลักษณ์ ประเภทเนื้อหา และประเภทของถ้อยคำอุปลักษณ์

2.2 ตรวจสอบข้อมูลถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก และสัญลักษณ์ที่ใช้ในตาราง Excel และถ้าพบปัญหาหรือข้อสงสัยต้องย้อนกลับดูเนื้อเพลงต้นฉบับอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ประเภทเนื้อหาของบทเพลง และบันทึกความถี่ที่ปรากฏ โดยไม่นับการปรากฏซ้ำของข้อความเดิมในเพลงเดียวกัน และใช้วงมโนทัศน์จากแนวคิดอุปลักษณ์มโนทัศน์ 2 ลักษณะ คือ วงมโนทัศน์ที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ หรือ “วงมโนทัศน์ต้นทาง” (Source Domain) และวงมโนทัศน์ที่ต้องการทำความเข้าใจ หรือ “วงมโนทัศน์ปลายทาง” (Target Domain) ในการวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาของถ้อยคำอุปลักษณ์

2. วิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักและบันทึกความถี่ที่ปรากฏ ใช้การวิเคราะห์ผลโดยการจัดหมวดหมู่ถ้อยคำอุปลักษณ์ตามประเภทอุปลักษณ์ความรัก โดยอ้างอิงจากประเภทอุปลักษณ์ความรักที่รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 17 อุปลักษณ์ ได้แก่ 1. [ความรักคือมนุษย์] 2. [ความรักคือพืช] 3. [ความรักคือสัตว์] 4. [ความรักคือทรัพย์สิน] 5. [ความรักคืออาหาร] 6. [ความรักคือสิ่งก่อสร้าง/สิ่งประดิษฐ์] 7. [ความรักคือธรรมชาติ] 8. [ความรักคือสิ่งเหนือธรรมชาติ] 9. [ความรักคือการแสดง] 10. [ความรักคือการแข่งขัน] 11. [ความรักคือการเดินทาง] 12. [ความรักคือการศึกษา] 13. [ความรักคือการเจ็บป่วย] 14. [ความรักคือสิ่งของ] 15. [ความรักคือสงคราม] 16. [ความรักคือเพลง] และ 17. [ความรักคือเครื่องนุ่งห่ม] โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลอาจจะพบอุปลักษณ์ด้านอื่น ๆ นอกจาก 17 อุปลักษณ์ที่กล่าวมา เช่น [ความรักคือผลไม้] [ความรักคือเครื่องดื่ม] เป็นต้น

3. นำประเภทของอุปลักษณ์ความรักมาจัดลำดับตามความถี่สูง-ต่ำของการปรากฏ และหาค่าร้อยละ

4. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย โดยนำเสนอเป็นค่าความถี่และร้อยละ

การหาค่าร้อยละมีวิธีการดังต่อไปนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย กรณีศึกษา เพลงของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ประเภทของอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย
2. ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย

1. ประเภทของอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาอุปลักษณความรักตามแนวความคิดอุปลักษณเชิงมนทัศน์ของ Lakoff and Johnson (1980) ในทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน โดยรวบรวมถ้อยคำอุปลักษณตามขอบเขตของความรัก 3 องค์ประกอบคือ ผู้ที่มีความรัก ลักษณะของความรัก และอาการของความรัก จากเพลงจีนที่ขับร้องโดย เต็ง ลี้จวิน นักร้องสาวชาวจีน ซึ่งในเนื้อหาต่อจากนี้ไปจะแทนด้วยคำว่า “เพลงจีน” กับเพลงไทยที่ขับร้องโดย ฟุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องสาวชาวไทย ซึ่งในเนื้อหาต่อจากนี้ไปจะแทนด้วยคำว่า “เพลงไทย” หลังจากทำการรวบรวมถ้อยคำอุปลักษณความรักจากเพลงจีนกับเพลงไทยแล้ว สามารถจำแนกประเภทของอุปลักษณความรักได้ทั้งหมด 36 อุปลักษณ แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในอุปลักษณความรักแต่ละประเภท

ประเภทของอุปลักษณความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลี้จวิน	บทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
1. [ความรักคือมนุษย์]	คนลำไส้ขาด (断肠人), คนในใจ (心上人), คนน่ารัก (小可爱), หมอเขียว (俏医生), คนในฝัน (梦中的人)	นายพราน, สาวชาวพังก์, ชายในฝัน, สาวบ้านนา, นักบุญ
2. [ความรักคือตัวละคร]	หนุ่มเลี้ยงวัว (牛郎), สาวทอผ้า (织女)	บุษบา, อิเหนา, นางสีดา, พระราม
3. [ความรักคือผีศาจ]	ภูตผีปีศาจ (魔鬼)	มาร, มารหัวใจ, ผี, กระสือ

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในอุปลักษณความรักแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลี้จวิน	บทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
4. [ความรักคือสิ่งของ]	ของจริงหรือของปลอม (是真 是假), สิ่งของ (东西), ภาพวาด (画), ตาข่ายรัก (情 网), โคมไฟโดดเดี่ยว (孤灯)	หมอน, ผ้าเพ็ชชั๊ก, มีค่า, ตรีตราจอง, รองเท้าใหม่
5. [ความรักคืออวัยวะ]	ใจตรงใจ (心相印), ใจเต้น (心跳), หน้าแดง (脸红), ในใจเกิดกระแสไฟฟ้า (心里来电)	มัดใจ, ดวงตา, ปักใจ, ใจเต้น, ปรบมือข้างเดียว
6. [ความรักคือสิ่งที่ เป็นคู่]	ดาวกับพระจันทร์ (星和月), ฟ้าสีครามกับทะเลกว้างใหญ่ (蓝天和大海), น้ำมรกตกับ ภูเขาเขียว (绿水青山), ดอกไม้กับผีเสื้อ (花儿和蝴 蝶)	ดาวเดือนคู่ฟ้า, น้ำตาลกลมดก
7. [ความรักคือพาหนะ เดินทาง]	เรือน้อย (小舟), เรือ (船)	เรือน้อย
8. [ความรักคือของเหลือ]	ฝุ่น (灰)	ก้าง, ซากรัก, ซี้เกล้า, ส่วนเกิน, รอยน้ำตา
9. [ความรักคือวัตถุบน ท้องฟ้า]	เมฆบนท้องฟ้า (天上的云), พระจันทร์ (月亮), พระอาทิตย์ (太阳), ตะวันยามสายัณห์ (夕阳), ดวงดาว (星)	พระจันทร์, ดวงดาว, จันทรา, ท้องฟ้า, ดวงเดือน
10. [ความรักคือดอกไม้]	ดอกกุหลาบ (玫瑰), ดอกไม้บาน (花开), ดอกไม้ร่วง (花谢), กลิ่นหอมอ่อนๆ (清香), ดอกเขียนน้ำหรือดอก แดฟโฟดิล (水仙花)	กุหลาบเวียงพิงค์, กลิ่นดอกไม้รัญจวน, บัวบาน, กุหลาบแรกแย้ม, มาลัย

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในอุปลักษณความรักแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลี้จวิน	บทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
11. [ความรักคือรสชาติ]	หวานเหมือนน้ำผึ้ง (甜如蜜), (心酸悲), ไม่มีรสชาติ (没滋味), รสชาติเผ็ดเปรี้ยว (辛酸 ¹ 滋味), ขม (苦)	จีตจาง, หวานปานอ้อย, ตาหวานน้ำ, หวานซึ้ง, ฝืนหวาน
12. [ความรักคือพืช]	ต้นเหมยในฤดูหนาว (寒梅), หญ้าเขียว (草儿绿), ต้นไม้ (树), ใบไม้ที่ร่วง (落叶), ยอดต้นไม้ (树梢)	ต้นรัก, ต้นไม้เหนียว
13. [ความรักคือผลผลิต]	เมล็ดของความรัก(爱的种子), สุก (成熟), เมล็ดถั่วแดง (相思豆), ผลความรัก (情的果), ออกผล (结果)	ผัก, ลูกกระท้อน, มะพร้าว
14. [ความรักคือสัตว์]	ปลา (鱼儿), เป็ดแมนดาริน (鸳鸯), ห่านป่า (雁), นก (鸟儿), ผีเสื้อ (蝴蝶)	แมว, เสือลาย, งู, ลูกไก่, ไบยบิน, แมงเม่า
15. [ความรักคือแม่น้ำ/ ทะเล]	ทะเลใหญ่ (大海), น้ำไหล (流水), แม่น้ำแห่งรัก (爱河), ทะเลแห่งรัก (情海), แม่น้ำ (河水)	สายน้ำ, น้ำ, เสียงน้ำซัด
16. [ความรักคือไฟ]	ไฟ (火), ลูกไหม้ (燃), หลอมเหลว (融化)	เปลวไฟ, ไฟ
17. [ความรักคือสถานที่]	สวน (园地)	นา, บ้านนา

¹ 辛酸 (xīnsuān) หมายถึง ความทุกข์ทรมาน; ความเจ็บปวดรวดร้าวใจ (เจี๋ยรซี้ เอี่ยมวรเมธ, 2563 : 1552)

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในอุปลักษณความรักแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลี้จวิน	บทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
18. [ความรักคือเวลา]	ยาวนานดุงฟ้าดิน (地久天长), ไม่เปลี่ยน (不移), รักจนแก่ (爱到老), เคียงกันยาวนาน (长相依)	ยังยืน, ชั่ววันรันตร์, ยืนนาน, ตาย
19. [ความรักคือปริมาณ]	ข้น (浓), ลึก (深), หนึ่งพันเท่า (一千倍), ลึกดุจทะเล (深似海), ไม่จำกัด (无限)	มากรัก, เท่าฟ้า, ยิ่งชีวา
20. [ความรักคือ พรหมลิขิต]	มีวาสนา (有缘), ไม่มีวาสนา (无缘), สวรรค์อนุญาต (苍天许可), วาสนาสิ้นสุด (缘已尽)	บุญหนุนนำ, สิ้นวาสนา
21. [ความรักคือเส้นทาง]	ถนนใหญ่ (大路), ตรอก (小路), เดินด้วยกัน (同行), เส้นทาง ของความรัก (爱的路上)	ไร้ทิศทาง, เดินคนละทาง, ถนนมีดมัว, แยกทาง
22. [ความรักคือโรคและ บาดแผล]	ตาแดง (目眶红), ผอม (消瘦), ตัดลำไส้ (断肠), ใจสลาย (心碎), ตับและไส้ขาด เป็นชิ้นๆ (肝肠寸断)	ใจหยุดเต้น, รักकुต, ตามีดมัว, แปลบๆที่ใจ, สองใจ
23. [ความรักคือการแข่งขัน]	ชนะ (胜), คะแนนความรัก (爱的成绩)	แพ้, เกมรัก, เกม, แย่ง
24. [ความรักคือความฝัน]	ความฝันที่ล่องเลยไป (逝去的 梦), ความฝันเก่า (旧梦), ความฝันหวานในฤดูใบไม้ผลิ (春梦), ตื่น (醒), ความฝันอัน สวยงาม (美梦)	ฝันค้าง

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรักที่ปรากฏในอุปลักษณความรักแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลี้จวิน	บทเพลงของฟุ่มพวง ดวงจันทร์
25. [ความรักคือแสงสว่าง]	สว่างมืด (光阴), ส่อง (照), แสงเทียน (烛光)	แสงเทียน, แสงไฟ
26. [ความรักคือสภาพอากาศ]	ชุ่มชื้น (滋润), ฝนปรอย (小雨), เก็ดดหิมะ (雪花), ท้องฟ้าปลอดโปร่ง (晴天)	สดชื่น, เหือดจาง, หนาว, แดดแผดเผา, หม่นหมอง
27. [ความรักคืออาการเมา]	เคลิบเคลิ้มล่องลอย (陶醉飘逸), เมา/ลุ่มหลง (醉), หลงใหล ในจิตวิญญาณ (迷了心魂)	เมา, รักมัวเมา, ใจเมามัว
28. [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ]	ลมฤดูใบไม้ผลิ (春风), คลื่น (浪花), ภูเขา (山), ลมฤดูใบไม้ร่วง (秋风), หมอกบางๆ (轻烟), ฤดูใบไม้ผลิ (春天)	น้ำค้าง, ลม
29. [ความรักคือเรื่องราว]	นิทานที่รุ่มเร้า(缠绵的故事), ความลับ (密), ความทรงจำ (回忆), อุดมคติ (理想), พูดกระซิบกระซาบ (轻言细语)	ไม่ปรากฏ
30. [ความรักคือบทกลอน บทเพลง]	ท่วงทำนองเพลง (旋律), บทกวี (诗), เพลง (歌)	ไม่ปรากฏ
31. [ความรักคือ เครื่องดื่ม]	เหล้าชั้นดีผสมกาแฟ (美酒加 咖啡), กาแฟขม (苦咖啡)	ไม่ปรากฏ
32. [ความรักคือเทพยดา]	ไม่ปรากฏ	นางสวรรค์, เทพี, สาวเมืองฟ้า
33. [ความรักคือสิ่ง สำรอง]	ไม่ปรากฏ	รักรองบ่อน, สำรอง, กินน้ำใต้ศอก, เป็นรอง
34. [ความรักคือสิ่งปลูก สร้าง]	ไม่ปรากฏ	บ้าน, บ้านเล็ก, บ้านใหญ่

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างถ้อยคำอุปสรรคความรักที่ปรากฏในอุปสรรคความรักแต่ละประเภท (ต่อ)

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	ตัวอย่างถ้อยคำอุปสรรคความรัก	
	บทเพลงของเต็ง ลีจวิน	บทเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์
35. [ความรักคืออาหาร]	ไม่ปรากฏ	กินน้ำตา, กะทิ, ขนม, รักปานจะ กลืน, น้ำพริกปลาทุ้ยแฉ่ำ
36. [ความรักคือยา]	ไม่ปรากฏ	รักมีพิษ, ยาคุม, ยาขม

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงประเภทของอุปสรรคความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพลงจีน 290 บทเพลง และเพลงไทย 246 บทเพลง พบเพลงจีนที่ปรากฏ ถ้อยคำอุปสรรคความรักจำนวน 188 บทเพลง และพบเพลงไทยที่ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก จำนวน 145 บทเพลง (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก และ ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้ จากตารางที่ 4.1 ยังสามารถจัดหมวดหมู่อุปสรรคความรักตามแหล่งที่ปรากฏ ได้ 3 ประเภท กล่าวคือ 1) อุปสรรคความรักที่ปรากฏร่วมกันทั้งในเพลงจีนและเพลงไทย มีมากถึง 28 อุปสรรค (ลำดับที่ 1-28) 2) อุปสรรคความรักที่ปรากฏเฉพาะในเพลงจีนมี 3 อุปสรรค (ลำดับที่ 29-31) ได้แก่ [ความรักคือเรื่องราว] [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] และ [ความรักคือ เครื่องดื่ม] และ 3) อุปสรรคความรักที่ปรากฏเฉพาะในเพลงไทยมี 5 อุปสรรค (ลำดับที่ 32-36) ได้แก่ [ความรักคือเทพยดา] [ความรักคือสิ่งสารอง] [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] [ความรักคืออาหาร] และ [ความรักคือยา] จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า การใช้ถ้อยคำในการถ่ายทอดความรัก ในเพลงจีนของเต็ง ลีจวิน กับเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์โดยรวมแล้วมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากการรวบรวมข้อมูลทางสถิติจะพบการกระจายตัวของข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปสรรคความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	เพลงจีน เต็ง ลีจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. [ความรักคือมนุษย์]	47	9.57	148	29.78
2. [ความรักคือตัวละคร]	2	0.41	4	0.81
3. [ความรักคือผีสาว]	1	0.20	7	1.41
4. [ความรักคือสิ่งของ]	31	6.31	36	7.24

ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปลักษณความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง สัจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. [ความรักคืออวัยวะ]	80	16.29	72	14.48
6. [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่]	13	2.65	2	0.40
7. [ความรักคือพาหนะเดินทาง]	2	0.41	1	0.20
8. [ความรักคือของเหลือ]	1	0.20	9	1.81
9. [ความรักคือวัตถุนที่องฟ้า]	17	3.46	13	2.62
10. [ความรักคือดอกไม้]	40	8.15	7	1.41
11. [ความรักคือรชาติ]	27	5.50	14	2.82
12. [ความรักคือพืช]	6	1.22	3	0.60
13. [ความรักคือผลผลิต]	5	1.02	3	0.60
14. [ความรักคือสัตว์]	11	2.24	19	3.82
15. [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล]	9	1.83	4	0.81
16. [ความรักคือไฟ]	4	0.81	3	0.60
17. [ความรักคือสถานที่]	1	0.20	2	0.40
18. [ความรักคือเวลา]	18	3.67	6	1.21
19. [ความรักคือปริมาณ]	22	4.48	8	1.61
20. [ความรักคือพรหมลิขิต]	11	2.24	2	0.40
21. [ความรักคือเส้นทาง]	7	1.43	4	0.81
22. [ความรักคือโรคและบาดแผล]	24	4.89	77	15.49
23. [ความรักคือการแข่งขัน]	2	0.41	6	1.21
24. [ความรักคือความฝัน]	15	3.05	1	0.20
25. [ความรักคือแสงสว่าง]	3	0.61	2	0.40
26. [ความรักคือสภาพอากาศ]	37	7.54	8	1.61
27. [ความรักคืออาการเมา]	5	1.02	3	0.60

ตารางที่ 4.2 จำนวนอุปสรรคความรักเปรียบเทียบระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
28. [ความรักคือปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติ]	37	7.54	3	0.60
29. [ความรักคือเรื่องราว]	6	1.22	0	0
30. [ความรักคือบทกลอนบทเพลง]	5	1.02	0	0
31. [ความรักคือเครื่องดื่ม]	2	0.41	0	0
32. [ความรักคือเทพดา]	0	0	4	0.81
33. [ความรักคือสิ่งสำรอง]	0	0	5	1.00
34. [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง]	0	0	4	0.81
35. [ความรักคืออาหาร]	0	0	13	2.62
36. [ความรักคือยา]	0	0	4	0.81
รวม	491	100	497	100

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนถ้อยคำอุปสรรคความรักที่พบทั้งหมด โดยพบถ้อยคำอุปสรรคความรักจากบทเพลงของตั้ง ลี้จวิน จำนวน 491 คำ และพบถ้อยคำอุปสรรคความรักจากบทเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ จำนวน 497 คำ รวมทั้งสิ้น 988 คำ จากข้อมูลในตารางที่ 4.2 จะเห็นความคล้ายคลึง และความแตกต่างของถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย ดังนี้

1) อุปสรรคความรักที่มีอัตราความถี่ของการปรากฏคล้ายคลึงกันระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย เช่น [ความรักคือสิ่งของ] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 6.31 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 7.24 [ความรักคืออวัยวะ] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 16.29 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 14.48 [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] ปรากฏในเพลงจีน ร้อยละ 3.46 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 2.62 [ความรักคือสัตว์] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 2.24 ปรากฏในเพลงไทย ร้อยละ 3.82 และ [ความรักคือรสชาติ] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 5.30 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 2.82 เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 9 ภาษาต้นฉบับ : “爱情算是**催命索**，为着爱情性命无，
嘿！正厉害啫”

ถอดความ : “ความรักคือ**บ่วงปลิดชีพ** เพื่อความรักอาจสิ้นชีพี

เฮ้อ ช่างร้ายแรงจริง”

(เพลง พี่ชายคนโสด 《十一哥》 / ตั้ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 9 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณความรัก 1 คำ คือ “บ่วงปลิดชีพ” (催命索) เปรียบความรักเหมือนบ่วงที่จะดักทำลายให้สิ้นชีวิต จัดอยู่ในอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือสิ่งของ]

ตัวอย่างที่ 10 ภาษาต้นฉบับ : “莫忘了今宵，我把**整个的心**给你了，
我把**整个的人**给你了”

ถอดความ : “อย่าลืมค่ำคืนนี้ ที่ฉันได้มอบ**ใจทั้งดวง**ให้คุณ
ที่ฉันได้มอบตัวทั้งตัวให้คุณ”

(เพลง อย่าลืมค่ำคืนนี้ 《莫忘今宵》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 10 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณความรัก 1 คำ คือ “ใจทั้งดวง” (整个的心) เปรียบความรักเป็นหัวใจ ดังนั้นการมอบหัวใจจึงเปรียบเหมือนการมอบความรัก เป็นอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ]

ตัวอย่างที่ 11 “ท่วม แล้วท่วมอีก คนรักก็ปลื้มจะคิด**โบายบิน** ธรรมชาติโหดร้าย
น้ำมากเกินไป กล้าก็ตายทั่วถิ่น”

(เพลง ธรรมชาติโหด / พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 11 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณความรัก 1 คำ คือ “โบายบิน” เปรียบคนรักเป็นเหมือนสัตว์ปีกที่บินหนีไป จัดอยู่ในอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือสัตว์]

2) อุปลักษณความรักที่มีอัตราความถี่ของการปรากฏแตกต่างกันระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย เช่น [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 2.65 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 0.42 [ความรักคือดอกไม้] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 8.15 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 1.41 [ความรักคือเวลา] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 3.67 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 1.21 [ความรักคือโรคและบาดแผล] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 4.89 ปรากฏในเพลงไทย ร้อยละ 15.49 และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] ปรากฏในเพลงจีนร้อยละ 7.54 ปรากฏในเพลงไทยร้อยละ 0.60 เช่น

ตัวอย่างที่ 12 ภาษาต้นฉบับ : “我盼望有一份爱，随**春风**悄悄的来，
像**蓝天与这大海**，永远不分开”

ถอดความ : “ฉันปรารถนาจะมีรัก ค่อยค่อยพัดมาตาม**ลมฤดูใบไม้ผลิ**

ดัง**ท้องฟ้าสีครามกับทะเลกว้างใหญ่** อยู่เคียงกันไปชั่ววันจันทรันตร์”

(เพลง ปรารถนามีรัก 《盼望有一份爱》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 12 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณความรัก 2 คำ คือ 1) “ลมฤดูใบไม้ผลิ” (春风) และ 2) “ท้องฟ้าสีครามกับทะเลกว้างใหญ่” (蓝天与大海) โดยในช่วงแรก เนื้อร้องเปรียบความรักเป็นเหมือนสายลมฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งจัดอยู่ในประเภท [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] หลังจากนั้นได้นำ “ท้องฟ้ากับทะเล” ที่อยู่เคียงคู่กันตามธรรมชาติมาเปรียบกับความปรารถนาที่จะมี

คู่รัก เพื่ออยู่เคียงกันตลอดกาล ซึ่ง “ห้องฟ้ากับทะเล” นี้จัดอยู่ในอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่]

ตัวอย่างที่ 13 ภาษาต้นฉบับ : “一句话儿要交代，虽然已经是百花儿开，**路边的野花你不要采**，记着我的情，记着我的爱。”

ถอดความ : “มีประโยคหนึ่งที่ต้องกำชับ ถึงแม้ตอนนี้หมู่ผกานับร้อย เบ่งบาน **ดอกไม้ป่าริมทาง** เธออย่าเด็ด จดจำความรู้สึกของฉันไว้ จดจำความรักของฉันไว้”

(เพลง อย่าเด็ดดอกไม้ป่าริมทาง 《路边的野花不要采》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 13 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก 1 คำ คือ “ดอกไม้ป่าริมทาง” (路边的野花) ซึ่ง ผู้มอบความรัก (P1) นำ “ดอกไม้ป่าริมทาง” มาเปรียบกับผู้หญิงที่คนรักของตน (P2) อาจจะมีเจอรระหว่างทาง หรือก็คือบุคคลที่ 3 ดังนั้นจึงต้องการห้ามคนรักของตนไม่ให้ไปตกหลุมรัก “ดอกไม้ป่าริมทาง” นั่นเอง จัดอยู่ในอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้]

ตัวอย่างที่ 14 “ฉันซึ่งใจแล้ว เธอมันคล่องแคล่วเร่รักไปทั่ว รักหนึ่ง ฉันต้องหมอง เธอมี**ใจสอง** เธอไม่อึดตัว”

(เพลง ธรรมชาติโหด/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 14 ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก 1 คำ คือ “ใจสอง” ซึ่งผู้มอบความรัก (P1) นำ “ใจสอง” มาเปรียบว่าผู้ที่ถูกรักมีหัวใจสองดวง ซึ่งผิดปกติจากมนุษย์ทั่วไปที่จะมีหัวใจเพียงหนึ่งดวง ดังนั้น “ใจสอง” จึงจัดอยู่ในอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือโรคและบาดแผล] นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏสูงสุด 5 ลำดับในเพลงจีนกับเพลงไทยยังพบความเหมือนและความแตกต่างในอุปลักษณ์ความรักระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 อุปลักษณความรักที่ปรากฏสูงสุดห้าลำดับแรก

ลำดับที่	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน	จำนวน	ร้อยละ	เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	จำนวน	ร้อยละ
1	[ความรักคืออวัยวะ]	80	16.29	[ความรักคือมนุษย์]	148	29.78
2	[ความรักคือมนุษย์]	47	9.57	[ความรักคือโรคและ บาดแผล]	77	15.49
3	[ความรักคือดอกไม้]	40	8.15	[ความรักคืออวัยวะ]	72	14.48
4	[ความรักคือสภาพ อากาศ]	37	7.54	[ความรักคือสิ่งของ]	36	7.24
5	[ความรักคือ ปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติ]	37	7.54	[ความรักคือสัตว์]	19	3.82
	รวม	241	49.09	รวม	352	70.81

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ในอุปลักษณความรักที่ปรากฏสูงสุดห้าลำดับแรกของเพลงจีนกับเพลงไทย มีอุปลักษณความรัก 2 อุปลักษณที่ปรากฏทั้งในเพลงจีนกับเพลงไทย คือ [ความรักคืออวัยวะ] และ [ความรักคือมนุษย์] โดยในประเภท [ความรักคืออวัยวะ] นั้น ทั้งเพลงจีนกับเพลงไทยมักปรากฏการนำ “หัวใจ (心)” มาเป็นถ้อยคำอุปลักษณความรักในลักษณะต่างๆ เช่น ห้องหัวใจ (心房) ใจตรงใจ (心相印) ในใจเกิดกระแสไฟฟ้า (心里来电) ใจกล่อน ปักดวงใจ ใจเด่น เป็นต้น ส่วนในอุปลักษณประเภท [ความรักคือมนุษย์] มักนำ “บุคคล (人)” ลักษณะต่าง ๆ รวมถึงการสมมติชื่อบุคคลขึ้นมาใช้เป็นถ้อยคำอุปลักษณความรัก ในด้านผู้ที่มีความรัก เช่น คนลำไส้ขาด (断肠²人 หมายถึง คนใจสลาย) หญิงชื่อชิวเซียง (秋香) คนในฝัน (梦里人) คนหลายใจ พ่อพวงมาลัย เมียเก็บ เป็นต้น ซึ่งจากตารางจะเห็นว่าเพลงไทยมีอัตราส่วนการปรากฏของอุปลักษณ [ความรักคือมนุษย์] มากกว่าเพลงจีนอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าในเพลงรักของไทยที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์มักจะมีการสร้างเรื่องราวของความรักจากบุคคลที่สมมติขึ้น เช่น

ตัวอย่างที่ 15 “เปรียบคุณเป็น**มือปืน** แล้วยื่นถือ**ปืน**กระบอกละมือ ความแม่นยำนะหรือ ถึงอย่างไรก็ยิงไม่ได้เท่ากัน”

(เพลง เลือกเอาเขากับฉัน/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

² 断肠 (duàncháng) หมายถึง หัวใจแทบจะแตกสลาย (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2563 : 328)

จากตัวอย่างที่ 15 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 2 คำ คือ 1) “มือปิ่น” และ 2) “ปิ่น” โดยนำ “มือปิ่น” มาเปรียบเป็นผู้มอบความรัก (P1) ซึ่งมีปิ่นคนนี้รักผู้หญิงสองคนในเวลาเดียวกัน (P.2,P3) หรือก็คือ “ปิ่น” ทั้งสองกระบอกที่ถืออยู่ในมือนั่นเอง ดังนั้น “มือปิ่น” จึงจัดอยู่ในอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์] และ “ปิ่น” จัดอยู่ในอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือสิ่งของ]

ตัวอย่างที่ 16 “นึกไว้ทุกคืนวัน เพียงเดียวเดียวลืมนกันทิ้งกันให้คอยตั้งตา ไปได้ตีมีค่าก็ลืม
สาวชานา คนชื่อชื่อรวง”

(เพลง คนดั่งลืมหลับควาย/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 16 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 2 คำ คือ 1) “สาวชานา” และ 2) “รวง” โดยนำ “สาวชานา” มาเปรียบเป็นผู้มอบความรัก (P1) และได้สมมติชื่อให้สาวชานาคนนี้เป็น “รวง” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอาชีพทนายของผู้นมอบความรัก ทั้ง “สาวชานา” และ “รวง” ต่างจัดอยู่ในอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์]

ตัวอย่างที่ 17 “ใจของ**ทิดมัน**ไม่น่าเลยหนอ คิดลืมแพนเก่า ปล่อย**สาวบางรี**ให้รอ”

(เพลง ส่งข่าวทิดมัน/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 17 ปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรัก 2 คำ คือ 1) “ทิดมัน” และ 2) “สาวบางรี” โดยนำ “ทิดมัน” มาเปรียบเป็นบุรุษผู้มอบความรัก (P1) และนำ “สาวบางรี” มาเปรียบเป็นสตรีผู้ถูกรัก (P2) ซึ่งทั้ง “ทิดมัน” และ “สาวบางรี” ต่างจัดอยู่ในถ้อยคำอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์]

จากตัวอย่างที่ 15 ถึง ตัวอย่างที่ 17 จะเห็นได้ว่าในเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์นั้น ผู้ประพันธ์ใช้ทั้งวิธีการตั้งชื่อ ใช้อาชีพ และกำหนดที่อยู่ของบุคคล เพื่อนำมาสร้างเรื่องราวความรักระหว่างหนุ่มสาว ส่งผลให้การปรากฏของอุปสรรค [ความรักคือมนุษย์] ในเพลงไทยสูงกว่าเพลงจีนอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอุปสรรคความรักที่ปรากฏสูงสุดทั้ง 5 ประเภทจากตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า จำนวน 3 ใน 5 ของถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนมักจะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ได้แก่ [ความรักคือดอกไม้] [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] โดยปรากฏเป็นร้อยละ 23.23 ส่วนเพลงไทยนั้นจะปรากฏอุปสรรคความรักที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับตัวบุคคล ได้แก่ [ความรักคือมนุษย์] [ความรักคือโรคและบาดแผล] และ [ความรักคืออวัยวะ] โดยปรากฏมากถึงร้อยละ 59.75 กล่าวได้ว่า วิถีชีวิตของชาวจีนมีความผูกพันและใกล้ชิดกับธรรมชาติ และความรักก็คือธรรมชาติของชีวิต ดังนั้นเมื่อต้องการถ่ายทอดความรักจึงเลือกธรรมชาติมาเปรียบเปรย ในขณะที่ชาวไทยให้ความสำคัญกับตัวบุคคลเมื่อต้องการถ่ายทอดความรักจึงเลือกที่จะเปรียบเปรยและแสดงผ่านตัวบุคคล

ตัวอย่างที่ 18 [ความรักคือสภาพอากาศ]

ภาษาต้นฉบับ : “那一天下着濛濛细雨³, 望着你慢慢
远去, 流下了滴滴的泪和雨”

ถอดความ : “วันนั้นฝนตกพรำพรำ มองคุณเดินไกลออกไปอย่างช้า ๆ
เหลือไว้เพียงหยดน้ำตา กับน้ำฝน”

(เพลง รักคุณแต่ก็เสียคุณไป 《爱你又失去你》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 18 ปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือสภาพอากาศ] คือคำว่า
“น้ำฝน” (雨) ที่นำมาใช้แสดงอาการเสียใจจากความรักควบคู่กับน้ำตา

ตัวอย่างที่ 19 [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ]

ภาษาต้นฉบับ : “你像彩虹在雾里, 真是叫人着迷,
虽然常常看到你, 总有一段距离”

ถอดความ : “คุณเหมือนกับสายรุ้งที่อยู่ในหมอก ทำให้คนหลงใหลเสียจริง
ถึงแม้จะมองเห็นคุณอยู่บ่อย ๆ แต่มีระยะห่างอยู่เสมอ”

(เพลง คุณช่างทำให้คนหลงใหล 《你真叫人着迷》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 19 ปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือปรากฏการณ์
ทางธรรมชาติ] คือคำว่า “สายรุ้ง” (彩虹) ที่นำมาเปรียบเป็นผู้ที่ถูกรัก (P2)

ตัวอย่างที่ 20 [ความรักคือโรคและบาดแผล]

“ความรัก ความรักเจ้าขา อยู่ ๆ ก็มาไม่ทันตั้งตัว เพียงพบหน้าตาสบตา
ทำไมรักมา เข้าตามีดมัว”

(เพลง นัดพบหน้าอำเภอ/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 20 ปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือโรคและบาดแผล] คือ
คำว่า “ตามีดมัว” ที่นำมาเปรียบกับอาการของความรักที่ทำให้ดวงตามีดมัว

ตัวอย่างที่ 21 [ความรักคืออวัยวะ]

“ได้หอมแก้มใส เลยมาลิ้มแก้มซ่า ลิ้มคำ สัญญาณฯ”

(เพลง สัญญาณฯ/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 21 ปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ] ประกอบด้วย
ถ้อยคำอุปสรรค 2 คำ คือคำว่า “แก้มใส” กับ “แก้มซ่า” ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้ลักษณะของแก้ม
สื่อถึงหญิงสาว กล่าวคือ “แก้มใส” หมายถึง บุคคลที่ 3 (P3) หรือแฟนสาวคนใหม่ และ “แก้มซ่า”
หมายถึงผู้ที่ถูกรัก (P2) หรือแฟนสาวคนเก่า

³ มีความหมายคล้ายกับ 蒙蒙细雨 (méngméngxìyǔ) หมายถึง ฝนตกพรำ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2563 : 926)

2. ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย

ตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึงประเภทของอุปลักษณ์ความรัก ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก และจำนวนของถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักประเภทต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ เนื้อหาต่อจากนี้ผู้วิจัยจะนำอุปลักษณ์ความรักแยกวิเคราะห์ เป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นความเหมือน และประเด็นความแตกต่างของอุปลักษณ์ความรักระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย โดยใช้จำนวนของถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ ถ้าอุปลักษณ์ความรักหนึ่ง ๆ ของเพลงจีนกับเพลงไทย ปรากฏจำนวนถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักแตกต่างกันไม่เกิน 10 จำนวน ยกเว้นถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงจีนหรือเพลงไทยอย่างเดียว จะถูกจัดเป็น “อุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏเหมือนกันระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย” แต่ถ้าจำนวนของถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏมีความแตกต่างกันตั้งแต่ 11 จำนวนขึ้นไป รวมถึงถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงจีนหรือเพลงไทยอย่างเดียว จะถูกจัดเป็น “อุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทย” สามารถสรุปความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณ์ความรักระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทยได้ดังนี้

2.1 ความเหมือนของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย

ลักษณะของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยที่เหมือนกันมี 5 ลักษณะคือ ความรักสัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะ ความรักสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความรักสัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิต ความรักสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต และความรักสัมพันธ์กับการแข่งขัน

2.1.1 ความรักสัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะ

เพลงจีนกับเพลงไทยล้วนปรากฏอุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับบุคคลที่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ความรักทั้งสมหวัง ผิดหวัง โดยปรากฏชื่อตัวละคร อวัยวะในร่างกาย รวมถึงอาการเมาหรือลุ่มหลงที่นำมาเปรียบเปรยกับความรัก อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะที่ปรากฏเหมือนกันในเพลงจีนกับเพลงไทยมี 3 อุปลักษณ์ ได้แก่ [ความรักคือตัวละคร] [ความรักคืออวัยวะ] และ [ความรักคืออาการเมา] ดังนี้

ตารางที่ 4.4 อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณ์ความรัก	เพลงจีน ดั้ง สัจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือตัวละคร]	หนิวหลาง (牛郎), จื่อหนวี (织女)	2	บุษบา, อีเหนา, นางสีดา, พระราม	4
2. [ความรักคืออวัยวะ]	ส่วนลึกในใจ (心底), พยักหน้า (点头), ใจเต้น (心动), หัวใจพบกัน (心相逢), ใบหน้าร้อน (脸上火)	80	ล้นใจ, ชั่งหัวใจ, หัวใจปลิว, ใจทศกัณฑ์, แก้มซ่า	72
3. [ความรักคืออาการ เมา]	เคลิบเคลิ้มล่องลอย (陶 醉飘逸), เมา/ลุ่มหลง (醉), หลงไหลในจิต วิญญาน (迷了心魂)	5	เมา, รักมัวเมา, ใจเมามัว	3
	รวม	87	รวม	79

ตามข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 4.4 จะเห็นว่าในเพลงจีนกับเพลงไทยต่างปรากฏการนำตัวละครมาเปรียบกับคู่รัก ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช 2554 (2556, น. 488) “ตัวละคร” หมายถึง น. ผู้มีบทบาทในวรรณกรรมประเภทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น และเรื่องแต่งประเภทต่าง ๆ ซึ่งในเพลงจีนกับเพลงไทยได้นำตัวละครเอกชาย-หญิง จากตำนานพื้นบ้านหรือวรรณคดีมาเปรียบเป็นผู้ที่มีความรัก ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือตัวละคร] ได้แก่ ในเพลงจีนปรากฏคำว่า “หนิวหลาง (牛郎)” กับ “จื่อหนวี (织女)” จากตำนานความรักของหนุ่มเลี้ยงวัวกับสาวทอผ้า ส่วนในเพลงไทยปรากฏคำว่า “บุษบากับอีเหนา” จากวรรณคดีเรื่องอีเหนา และ “นางสีดากับพระราม” จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

นอกจากนี้ยังใช้อวัยวะของมนุษย์มาเปรียบเป็นความรัก ปรากฏเป็นอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ] เช่น ส่วนลึกในใจ (心底) ใจเต้น (心动) หัวใจพบกัน (心相逢) ล้นใจ มัดใจ ปักใจ หัวใจปลิว เป็นต้น จะเห็นว่าส่วนใหญ่ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยมักเป็นอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับหัวใจของมนุษย์ และในส่วนสุดท้าย ทั้งเพลงจีนและเพลงไทยต่างปรากฏการนำอาการเมา มัวเมา หรือลุ่มหลงมาเปรียบเทียบถึงอาการของคนที่มีความรัก เช่น เคลิบเคลิ้มล่องลอย (陶醉飘逸) เมา/ลุ่มหลง (醉) รักมัวเมา ใจเมามัว เป็นต้น

2.1.2 ความรักสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ

เพลงจีนกับเพลงไทยล้วนปรากฏอุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติที่ยากจะควบคุม กล่าวคือ เกี่ยวกับผีสากรวมถึงพรหมลิขิตหรือวาสนา อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติมี 2 อุปสรรค ได้แก่ [ความรักคือผีสากร] และ [ความรักคือพรหมลิขิต] ดังนี้ ตารางที่ 4.5 อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	เพลงจีน ตั้ง สัจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือผีสากร]	ภูตผีปีศาจ (魔鬼)	1	มาร, มารหัวใจ, ผี	7
2. [ความรักคือ พรหมลิขิต]	ไม่มีวาสนา (无缘份), โชคชะตาที่มหัศจรรย์ (机缘), วาสนาแตกหัก (缘份碎落), สวรรค์ อนุญาต (苍天许可), มีวาสนา (有缘)	11	บุญหนุนนำ, ลี้นวาสนา	2
	รวม	12	รวม	9

จากตารางข้างต้น อุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือผีสากร] ในเพลงจีนกับเพลงไทยส่วนใหญ่จะเป็นการนำผีสากรมาเปรียบเป็นบุคคลที่สามที่เข้ามาอยู่ในความรักของคนสองคน แสดงถึงทัศนคติในทางลบของชาวจีนกับชาวไทยที่มีต่อบุคคลที่สาม โดยเปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิตในอภายภูมิซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีผลกระทบมากที่สุด เช่น ภูตผีปีศาจ (魔鬼) มาร ผี เป็นต้น นอกจากนี้ยังปรากฏอุปสรรคประเภท [ความรักคือพรหมลิขิต] เชื่อว่าความรักเป็นพรหมลิขิต อยู่เหนือการควบคุมของคนสองคน ดังปรากฏคำว่า ไม่มีวาสนา (无缘份) สวรรค์อนุญาต (苍天许可) บุญหนุนนำ ลี้นวาสนา เป็นต้น ตัวอย่างของ [ความรักคือพรหมลิขิต] มีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 22 [ความรักคือพรหมลิขิต]

ภาษาต้นฉบับ : “今生我俩的缘已尽, 请你忘记我,
就算和你再相见, 见了我又如何”

ถอดความ : “ชาตินี้วาสนาของสองเราสิ้นสุดแล้ว ขอให้คุณลืมฉัน

ถึงแม้ได้จะพบคุณอีก พบกันอีกแล้วอย่างไร”

(เพลง ขอร้องเธออย่ามาหาฉันอีก 《请你别再找我》 / ตั้ง สัจวิน)

จากตัวอย่างที่ 22 ปรากฏอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือพรหมลิขิต] คือคำว่า “วาสนาสิ้นสุด” (缘已尽) ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรัก

2.1.3 ความรักสัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิต

ผู้วิจัยพบอุปลักษณความรักที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทยทั้งสิ้น 9 อุปลักษณ ได้แก่ [ความรักคือสิ่งของ] [ความรักคือพาหนะเดินทาง] [ความรักคือเส้นทาง] [ความรักคือของเหลือ] [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] [ความรักคือไฟ] [ความรักคือแสงสว่าง] และ [ความรักคือสถานที่] ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน เต็ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือ สิ่งของ]	ของจริงของปลอม (是真 是假), สิ่งของ (东西), ตาข่ายรัก (情网), โคมไฟโดดเดี่ยว (孤灯), ภาพวาด(画)	31	หมอน, ผ้าเพ็ชชั๊ก, มีค่า, ตรีตราจอง, รองเท้า ใหม่	36
2. [ความรักคือ พาหนะเดินทาง]	เรื่อน้อย (小舟), เรือ (船)	2	เรื่อน้อย	1
3. [ความรักคือ เส้นทาง]	ตรอก (小路), ทางหลัก (大路), เดินด้วยกัน (同行), เส้นทางของ ความรัก (爱的路上), แยกจากกัน (离分)	7	ไร่ทิศทาง,เดินคนละ ทาง, ถนนมีดมัว, แยกทาง	4

ตารางที่ 4.6 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลีจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
4. [ความรักคือ ของเหลือ]	ขี้เถ้า (灰)	1	ก้าง, ขี้เถ้า, รอยน้ำตา	9
5. [ความรักคือวัตถุ บนท้องฟ้า]	พระจันทร์ (月亮), เมฆ (云), ดาว (星), ตะวัน ยามเย็น (夕阳), ท้องฟ้า สีฟ้า (蓝的天)	17	ดาว, ฟ้า, ดวงเดือน, พระจันทร์, จันทรา	13
6. [ความรักคือแม่น้ำ/ ทะเล]	ทะเลใหญ่ (大海), สายน้ำ(流水), แม่น้ำ (河水), แม่น้ำแห่งรัก (爱河), ทะเล (海)	9	สายน้ำ, น้ำ, เสียงน้ำซัด	4
7. [ความรักคือไฟ]	ไฟ (火), ลูกไหม้ (燃), หลอมเหลว (融化)	4	เปลวไฟ, ไฟ	3
8. [ความรักคือแสง สว่าง]	สว่างมืด(光阴) ⁴ , ส่อง (照), แสงเทียน (烛光)	3	แสงเทียน, แสงไฟ	2
9. [ความรักคือ สถานที่]	สวน (园地)	1	นา, บ้านนา	2
	รวม	75	รวม	74

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นว่า อุปลักษณความรักทั้ง 9 อุปลักษณที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย มีจำนวนใกล้เคียงกัน และถ้อยคำอุปลักษณที่ใช้มีลักษณะคล้ายกัน เช่น [ความรักคือเส้นทาง] ในเพลงจีนปรากฏคำว่า ตรอก (小路) ทางหลัก (大路) แยกจากกัน (离分) และในเพลงไทยปรากฏคำว่า ไร่ทิศทาง เดินคนละทาง แยกทาง ซึ่งล้วนแสดงถึงการเลิกรากันของคู่รัก และยังปรากฏอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] ที่นำมาเปรียบเป็นคู่รัก โดยทั้งเพลงจีนและเพลงไทยปรากฏคำว่า พระจันทร์ (月亮) ดวงเดือน จันทรา เปรียบเป็นคนรักผู้หญิง ส่วนคนรักผู้ชายนั้น ในเพลงจีนปรากฏ คำว่า พระอาทิตย์ (太阳) เมฆ (云) ส่วนเพลงไทยปรากฏ

⁴ 光阴 (guāngyīn) หมายถึง กาลเวลา (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2563 : 484)

คำว่า ดาว ดวงดาว นอกจากนี้เพลงจีนกับเพลงไทยยังปรากฏอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] ที่แสดงถึงมุมมองความรักในสายตาคนจีนกับคนไทยว่า ความรักเหมือนสายน้ำไหล อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือไฟ] ในเพลงจีนปรากฏความรักเปรียบดังไฟที่ทำให้อบอุ่น ในขณะที่เดียวกัน ก็เหมือนไฟที่แผดเผา ส่วนเพลงไทยจะปรากฏการใช้ในกรณีที่สองทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์ของคนจีนกับคนไทย และอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือแสงสว่าง] ในเพลงจีนปรากฏความรักเปรียบดังแสงสว่างที่คอยส่องนำทาง และให้ความอบอุ่น ส่วนในเพลงไทย การเปรียบเทียบรักเป็นแสงสว่างนั้นล้วนสะท้อนถึงความรักที่ผิดหวัง เช่น เพลงบุษบาเสียงเทียน มีเนื้อเพลงว่า “ข้าสวตมนต์ขอพระพร วิงวอนให้ หทัยระเด่นปราณี รักอย่าเคลือบแฝง **ดังแสงเทียนริบหรี่**” และเพลงอายุแสงนีออนมีเนื้อเพลงว่า “กลายเป็นแมงเม่า ใจเฝ้าทั่วไป ที่เห็น**แสงไฟ** นึกว่าเย็นชื่นชุ่ม” เป็นต้น

2.1.4 ความรักสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต

ผู้วิจัยพบอุปลักษณความรักที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต 2 ลักษณะ คือ สิ่งมีชีวิตจำพวกพืชและสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์ โดยสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชแบ่งออกเป็น 2 อุปลักษณ ได้แก่ [ความรักคือพืช] และ [ความรักคือผลผลิต] สิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์มี 1 อุปลักษณ คือ [ความรักคือสัตว์] ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง ถี่จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
สิ่งมีชีวิตจำพวกพืช				
1. [ความรักคือพืช]	ต้นเหมยฤดูหนาว (寒梅), หญ้าเขียวขจี (草绿), ต้นไม้ (树), ใบไม้ที่ร่วง (落叶), ยอดต้นไม้ (树梢)	6	ต้นรัก, ต้นละมุด, ต้นไม้เหี่ยว	3
2. [ความรักคือ ผลผลิต]	เมล็ด (种子), ออกผล (结果), สุก (成熟), เมล็ดถั่วแดง (相思豆)	5	ผัก, ลูกกะทอน, มะพร้าว	3

ตารางที่ 4.7 อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตในเพลงจีนกับเพลงไทย (ต่อ)

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	เพลงจีน ดั้งเดิม		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
สิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์				
3. [ความรักคือสัตว์]	ผีเสื้อ (蝴蝶), เป็ดแมนดาริน (鸳鸯), มด (蚁), ปลา (鱼), ห่านป่า (雁)	11	ยุง, สุนัขเหือด, เสือ, นกเขา, ลิงค่าง	19
	รวม	22	รวม	25

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ชัดว่า อุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือพืช] ปรากฏในเพลงจีนบ่อยครั้งกว่าเพลงไทย ในทางกลับกันอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือสัตว์] ปรากฏในเพลงไทยบ่อยครั้งกว่าเพลงจีน

เพลงจีนกับเพลงไทยนำสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชที่สื่อถึงความรักมาใช้ในการสื่อความหมาย ได้แก่ ในเพลงจีนปรากฏคำว่า “เมล็ดถั่วแดง (相思豆)” พ้องเสียงกับคำว่าคิดถึง หรือแปลว่าเมล็ดพันธุ์แห่งความคิดถึง และในเพลงไทยปรากฏคำว่า “ต้นรัก” หมายถึงต้นไม้แห่งความรักที่คู่รักช่วยกันเพาะปลูกดูแล นอกจากนี้ถ้อยคำอุปสรรคความรักจำพวกสัตว์ มักจะใช้ลักษณะที่โดดเด่นของสัตว์ชนิดนั้น ๆ มาเปรียบกับความรัก เช่น เป็ดแมนดาริน (鸳鸯) ที่จะอยู่เป็นคู่เดียวจนตัวตาย และนกเขาที่อาศัยอยู่กันเป็นคู่ ๆ และยังปรากฏการนำ มด (蚁) ที่วิ่งพลุกพล่าน มาเปรียบกับความรักที่ทำให้หัวใจเต้นรัวไม่สงบ ผีเสื้อ (蝴蝶) ที่ไม่เปลี่ยนใจจากดอกไม้ ปลา (鱼) ที่แหวกว่ายอย่างไม่ย่อท้อในกระแสน้ำเชี่ยวเหมือนผู้ที่มีความรักที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคของความรัก ยุงที่กินเลือดเหมือนคนรักที่ปอกลอก เสือที่ร้ายกาจเหมือนผู้ที่มีความรักที่พร้อมจะยอมทำทุกอย่างเพื่อความรัก และแมงเม่าที่พร้อมจะบินเข้ากองไฟแม้จะอันตรายซึ่งเปรียบได้กับคนที่ลุ่มหลงอยู่ในความรัก แม้จะผิดหวังหรือถูกหลอกหลวง

2.1.5 ความรักสัมพันธ์กับการแข่งขัน

อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับการแข่งขัน เป็นอุปสรรคที่นำความรักไปเปรียบกับการแข่งขันที่ต้องแย่งชิงเพื่อชัยชนะ อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับการแข่งขัน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับการแข่งขันในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือ การแข่งขัน]	คะแนน (成绩), ชนะ (胜)	2	แพ้, เกม, แย่ง	6
	รวม	2	รวม	6

ตารางที่ 4.8 แสดงอุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับการแข่งขันในเพลงจีนกับเพลงไทย จะเห็นว่าปรากฏคำว่า “คะแนน (成绩)” “ชนะ (胜)” “แพ้” “เกม” “แย่ง” ตัวอย่างที่ 23 [ความรักคือการแข่งขัน]

ภาษาต้นฉบับ : “你俩就会徜徉爱河里,
希望在下次相见的时候, 看到你爱的**成绩**”
ถอดความ : “คุณทั้งสองจะเอื้อระเหยใน**สายน้ำ**แห่งรัก

หวังว่าครั้งหน้าเมื่อพบกัน จะเห็น**คะแนน**ความรักของคุณ”

(เพลง ทูตของความรัก 《爱的使者》 / ตั้ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 23 ปรากฏอุปลักษณความรัก 2 อุปลักษณ คือ [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] คือ คำว่า “สายน้ำ” (河) และ คือ [ความรักคือการแข่งขัน] คือคำว่า “คะแนน” (成绩) ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรัก

ตัวอย่างที่ 24 [ความรักคือการแข่งขัน]

“วันฉัน**แพ้** แทบแก้ไม่ทัน **ปวดใจ**ไหวหวั่น วันเขาหมั้นเจ้าสาว”

(เพลง วันในอดีต/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 24 ปรากฏอุปลักษณความรัก 2 อุปลักษณ คือ [ความรักคือการแข่งขัน] คือคำว่า “แพ้” ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรัก และ [ความรักคือโรคและบาดแผล] คือคำว่า “ปวดใจ” ที่นำมาเปรียบเป็นอาการของความรัก

2.2 ความแตกต่างของอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย

ลักษณะของอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยที่แตกต่างกันมี 8 ลักษณะคือ ความรักสัมพันธ์กับบุคคลและอาการเจ็บป่วย ความรักสัมพันธ์กับเวลา ความรักสัมพันธ์กับธรรมชาติ ความรักสัมพันธ์กับดอกไม้ ความรักสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ ความรักสัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา ความรักสัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้าง และความรักสัมพันธ์กับสิ่งอื่นๆ ได้แก่ [ความรักคือปริมาณ] [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือเรื่องราว] [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] [ความรักคือเทพยดา] และ [ความรักคือสิ่งสำรอง]

2.2.1 ความรักสัมพันธ์กับบุคคลและอาการเจ็บป่วย

อุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยที่สัมพันธ์กับบุคคลและอาการเจ็บป่วย ซึ่งอุปลักษณ์เกี่ยวกับบุคคลได้กล่าวถึงในหัวข้อความเหมือนของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยไว้บ้างแล้ว และในเนื้อหาส่วนนี้ จะพูดถึงความแตกต่างของถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับบุคคล และอาการเจ็บป่วยที่รวบรวมจากเพลงจีนและเพลงไทย โดยพบความแตกต่างของอุปลักษณ์ 2 อุปลักษณ์คือ [ความรักคือมนุษย์] กับ [ความรักคือโรคและบาดแผล] ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับบุคคลในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณ์ความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือมนุษย์]	คุณหนูจิ้น (金小姐), คนทรยศรัก (负心 人), คนโง่ (小傻瓜), พี่ชาย (哥), น้องสาว (妹)	47	คนเล็บแดง, หนุ่มเมือง นคร, ลูกสาวผู้กอง, สาวสุพรรณ, พี่, น้อง	148
2. [ความรักคือโรคและ บาดแผล]	ใจบอบช้ำ (心伤), ใจเจ็บปวด (心痛), ตับและไส้ขาดเป็นชิ้นๆ (肝肠寸断), ใจแตก สลาย (心破碎), ตัดลำไส้ (断肠)	24	ซ้ำใจ, รักพิการ, ใจร้าย, อกหัก, ใจฝ่อ	77
	รวม	71	รวม	225

จากตารางจะเห็นว่าเพลงจีนกับเพลงไทยมักปรากฏชื่อสมมติของบุคคลที่มีความรัก หรือ คำเรียกเพื่อแสดงลักษณะเด่นของบุคคล ดังตัวอย่างอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์] เช่น คุณหนูจิ้น (金小姐) คนโง่ (小傻瓜) คนเล็บแดง หนุ่มเมืองนคร และสาวสุพรรณ เป็นต้น และยังพบการใช้คำสรรพนามเรียกญาติ เรียกชายที่ตนเองรักด้วย เช่น เพลงจีนปรากฏคำว่า “พี่ชาย (哥)” ในเพลงไทยปรากฏคำว่า “พี่” ในทางกลับกันเนื่องจากทั้งเพลงจีนและเพลงไทยต่างขับร้องโดยนักร้องหญิง ดังนั้นจึงได้เปรียบผู้ร้องเพลงเป็นผู้มอบความรัก และมักจะเรียกแทนตนเองว่า “น้องสาว (妹)” ในเพลงจีน ส่วนในเพลงไทยผู้ร้องจะเรียกแทนตนเองว่า “น้อง” เป็นต้น เมื่อดูจากจำนวนการปรากฏของอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์] จะเห็นความแตกต่าง

ได้อย่างชัดเจนว่า เพลงไทยปรากฏอุปลักษณ์ความรักประเภทนี้มากกว่าเพลงจีน สามารถกล่าวได้ว่า เพลงรักของไทยเน้นการถ่ายทอดความรัก ผ่านการเล่าเรื่องราวของคู่รักที่สมมติขึ้นมา

นอกจากนี้จะเห็นว่า ความรักในเพลงจีนและไทยส่วนใหญ่ยังเชื่อมโยงถึงโรค และบาดแผล ต่าง ๆ ที่เกิดกับหัวใจ สอดคล้องกับอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ] ที่ปรากฏ การนำหัวใจมาใช้ในการเปรียบเทียบมากที่สุด

เมื่อหัวใจเกิดบาดแผลก็สื่อได้ถึงความรักที่ผิดหวัง ปรากฏเป็นอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือโรคและบาดแผล] เช่น ใจบอบช้ำ (心伤) ใจเจ็บปวด (心痛) ใจแตกสลาย (心破碎) ช้ำใจ ใจร้าย ออกหัก ใจฝ่อ เป็นต้น ซึ่งในเพลงจีนยังปรากฏบาดแผลที่เกิดขึ้นกับอวัยวะที่แตกต่าง จากเพลงไทยคือ ตับกับลำไส้ เช่น ตับและไส้ขาดเป็นชิ้นๆ (肝肠寸断)⁵ ตัดลำไส้ (断肠) เป็นต้น

2.2.2 ความรักสัมพันธ์กับเวลา

อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับเวลา คือ อุปลักษณ์ที่สะท้อนมุมมองของชาวจีนกับชาวไทย ที่มีต่อความรักกับการเปลี่ยนแปลงของเวลา โดยมักเปรียบเทียบความรักเป็นเวลาที่ไม่มีจุดสิ้นสุด ดังปรากฏ คำว่า ไม่แปรเปลี่ยน (永不變) อยู่เคียงกัน (相偎相依) ไม่เปลี่ยนแปลง (永不移) ร่วมกัน ตั้งแต่ต้นจนจบ (共始终) ชั่วโมงรันดร์ นิรันดร์ เป็นต้น ตัวอย่างอุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์ กับเวลาแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับเวลาในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณ์ความรัก	เพลงจีน ดั้งเดิม		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือ เวลา]	เวลา (时光), รักไปจนแก่ (爱到老), ไม่แปรเปลี่ยน (永不變), ไม่เปลี่ยนแปลง (永不移), อยู่เคียงกัน (相偎相依), ยาวนานดุจฟ้าดิน (地久天长)	18	ยังยืน, ยืนนาน, ชั่วโมงรันดร์, นิรันดร์	6
	รวม	18	รวม	6

⁵ 肝肠寸断 (gānchángcùnduàn) หมายถึง โศกเศร้าเสียใจ หัวใจแทบจะสลาย (เชียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2563 : 417)

จากตารางที่ 4.10 อุปลักษณ์ [ความรักคือเวลา] ปรากฏในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย เป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่า ความรักในเพลงจีนเป็นความรักที่คาดหวังว่าจะรักกันตลอดไป ซึ่งนอกจากจะใช้คำที่แสดงถึงความเป็นนิรันดร์แล้ว ยังเปรียบเทียบความรักกับสิ่งต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น “รักจนแก่ (爱到老)” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของคู่รักที่จะยังคงรักกันไปจนแก่ “ยาวนานดุจฟ้าดิน (地久天长)” หรือชั่วฟ้าดินสลาย หมายถึงความรักจะคงอยู่ดังเช่นฟ้าดินที่ยืนยง “ทะเลแห้งขอดหินผุพัง (海枯石烂)” หมายถึงรักจะคงอยู่จวบจนทะเลแห้งเหือดและก้อนหินผุพัง ซึ่งหมายถึงความเป็นนิรันดร์ เพราะน้ำทะเลแห้งเหือดเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากมาก ตัวอย่างอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเวลา] เช่น

ตัวอย่างที่ 25 [ความรักคือเวลา]

ภาษาต้นฉบับ : “你有真情永不變，我有**真爱**永不改，
多少的委屈心中埋，等你来时说个明白”

ถอดความ: “คุณมีความรู้สึกแท้จริงไม่ผันแปร ฉันมี**รักแท้จริงไม่แปรเปลี่ยน**
ความน้อยใจมีเท่าไรฝังไว้ในใจ รอเมื่อคุณมาแล้วพูดให้ชัดเจน”

(เพลง คนมีรักในแดนรกร้างไร้เมตตา 《无情荒地有情人》 / เต็ง ลีจวิน)

จากตัวอย่างที่ 25 ปรากฏอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเวลา] คือคำว่า “รักแท้จริงไม่แปรเปลี่ยน” (真爱永不改) ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรักที่ไม่มีขอบเขตของเวลา

ตัวอย่างที่ 26 [ความรักคือเวลา]

“เรานัดพบกันกลางคืน ว่า**รักจะไม่เป็นอื่น จะยังจะยืน**ไม่จากไม่จร”

(เพลง ทู่งนางคอย/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 26 ปรากฏอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเวลา] คือคำว่า “รักจะไม่เป็นอื่น จะยังจะยืน” ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรักที่จะไม่ผันแปรตลอดไป

2.2.3 ความรักสัมพันธ์กับธรรมชาติ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช 2554 (2556, น. 597-598) ให้คำนิยามของ “ธรรมชาติ” ว่า น. สิ่งที่เกิด มี และเป็นอยู่ตามธรรมชาติของสิ่งนั้น ๆ, สภาพภูมิประเทศ. ว. ที่เป็น ไปเองโดยมิได้ปรุงแต่ง เช่น สีธรรมชาติ ดังนั้นอุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ คือ อุปลักษณ์ความรักที่ประกอบด้วยถ้อยคำเกี่ยวกับ สภาพอากาศ เช่น ร้อน หนาว หิมะตก ฯ ปรากฏการณ์ที่เกิด ตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล รุ่งกินน้ำ คลื่น ฯ ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับธรรมชาติในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณ์ความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือ สภาพอากาศ]	เกล็ดหิมะ (雪花), น้ำค้างแข็ง (霜), ฝนพรำ (细雨), ชุ่มชื้น (滋润), ท้องฟ้าปลอดโปร่ง (晴天)	38	ร้อนรุ่ม, สดชื่น, หนาว, เหือดจาง, แดดแผดเผา	8
2. [ความรักคือ ปรากฏการณ์ ทางธรรมชาติ]	ลมฤดูใบไม้ผลิ (春风), คลื่น (浪花), รุ้งกินน้ำ (彩虹), หมอกบางๆ (轻烟), ระลอกคลื่น (涟漪)	37	น้ำค้าง, ลม	3
	รวม	75	รวม	11

จากตารางที่ 4.11 จะเห็นว่า ถึงแม้ทั้งเพลงจีนและเพลงไทยต่างก็ปรากฏถ้อยคำอุปลักษณ์ [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] แต่จะเห็นว่าจำนวนการปรากฏของถ้อยคำอุปลักษณ์ระหว่างเพลงจีนกับเพลงไทยมีความแตกต่างกันชัดเจน กล่าวคือ อุปลักษณ์ทั้งสองประเภทปรากฏในเพลงจีนสูงกว่าเพลงไทย โดยมีลักษณะการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) [ความรักคือสภาพอากาศ] ในเพลงจีนและเพลงไทยต่างปรากฏการนำถ้อยคำที่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ ความสดใสมาแสดงถึงความรักที่สมหวัง ความรักที่ดี เช่น ชุ่มชื้น (滋润) ท้องฟ้าปลอดโปร่ง (晴天) แจ่มใส (朗) สดชื่น ในทางกลับกันปรากฏการนำถ้อยคำที่สื่อถึงความแห้งแล้ง ความหนาวเย็น มาแสดงถึงความรักที่ผิดหวัง เช่น แห้งเหี่ยว (枯) อากาศเย็น (凉) เจียบเซียบ (冷清) แดดเผา หนาว หม่นหมอง เป็นต้น ซึ่งเมื่อเปรียบถึงความรักที่ผิดหวังนั้น เพลงจีนยังปรากฏคำว่า น้ำค้างแข็ง (霜) หมอก (雾) และเมื่อกกล่าวถึงความรัก ทั้งรักที่สมหวังหรือรักที่ผิดหวัง จะนำ “ฝน (雨)” มาใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น เพลงฝนแห่งความรัก (《爱雨》) มีเนื้อเพลงว่า “ฉันยินดีจะเป็นสายฝน ใช้ความรักเกาะตัวเป็นฝนพรำ ลอยล่องหล่นบนตัวคุณ”⁶

⁶ “我愿变作一阵雨，用爱凝成小雨，飘落在你身上。” 《爱雨》

เพลงรักคุณแต่ก็เสียคุณไป (《爱你又失去你》) มีเนื้อเพลงว่า “ในวันนั้นที่ฝนตกพรำมองคุณเดินไกลออกไป เหลือทิ้งไว้เพียงหยดน้ำตาและ**น้ำฝน**”⁷

นอกจากนี้ในเพลงจีนยังปรากฏการนำสภาพอากาศเฉพาะถิ่นมาใช้เป็นถ้อยคำอุปลักษณ์ความรัก คือ นำเกล็ดหิมะ (雪花) เปรียบเป็นความรักหรือคนรักที่บริสุทธิ์ และนำหิมะละลาย (冰雪融化) เปรียบเป็นความรักที่ผิดหวัง เช่น

ตัวอย่างที่ 27 [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือเวลา]

ภาษาต้นฉบับ : “我盼望有一份爱，随春风悄悄的来，
像**雪花**那样清白，**永远**存在”

ถอดความ : “ฉันปรารถนาอยากมีรัก มาตามลมฤดูใบไม้ผลิ

ขาวบริสุทธิ์ราว**เกล็ดหิมะ** ดำรงอยู่**ตลอดไป**”

(เพลง ปรารถนาอยากมีรัก 《盼望有一份爱》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 27 ปรากฏอุปลักษณ์ความรัก 2 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคือสภาพอากาศ] ได้แก่ คำว่า “เกล็ดหิมะ” (雪花) และ 2. [ความรักคือเวลา] ได้แก่ คำว่า “ตลอดไป” (永远) ที่นำมาเปรียบเป็นลักษณะของความรัก

2) [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] ในเพลงจีนกับเพลงไทยต่างก็ปรากฏการนำ “ลม” มาใช้เปรียบกับความรัก โดยในเพลงไทยนั้น “ลม” จะถูกใช้ในสถานการณ์ความรักที่ผิดหวัง แต่ในเพลงจีนมีทั้งลมที่ถูกใช้ในสถานการณ์ความรักที่ผิดหวัง คือ ลม (风) ลมในฤดูใบไม้ร่วง (秋风) และลมที่ถูกใช้ในสถานการณ์ความรักที่ดี คือ ลมในฤดูใบไม้ผลิ (春风) โดยลมในฤดูใบไม้ผลิมักจะนำพาความรักมาให้ ส่วนลมในฤดูใบไม้ร่วงจะนำมาซึ่งการจากลา จะเห็นว่าการเปรียบเทียบนี้มีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศของประเทศจีน เพราะในฤดูใบไม้ผลิเป็นช่วงเวลาที่อากาศแจ่มใส ต้นไม้เขียวชอุ่ม ดอกไม้ต่างเบ่งบาน ให้ความรู้สึกกระปรี้กระเปร่า มีชีวิตชีวา แตกต่างกับฤดูใบไม้ร่วงที่อากาศเริ่มหม่นหมอง ใบไม้ดอกไม้ร่วงหล่นจากต้นเหลือแต่ก้าน ให้ความรู้สึกหดหู่ เช่น

ตัวอย่างที่ 28 [ความรักคือไฟ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ธรรมชาติ]

ภาษาต้นฉบับ : “我要你像一把**火**，永远地照亮着我，
我要你像**春日风**，永远地照顾着我”

ถอดความ : “ฉันอยากให้คุณเป็นดั่ง**ไฟ** ส่องสว่างฉันชั่ววันรันดร์

ฉันอยากให้คุณเป็นดั่ง**ลมฤดูใบไม้ผลิ** ดูแลฉันชั่ววันรันดร์”

(เพลง ความเหงาของความรัก 《爱的寂寞》 / เต็ง ลี้จวิน)

⁷ “那一天下着濛濛细雨，望着你慢慢远去，流下了滴滴的泪和雨。” 《爱你又失去你》

ตัวอย่างที่ 29 [ความรักคือปรากฏการณ์ธรรมชาติ]

ภาษาต้นฉบับ : “泪眼对 **秋风**, 感慨千万种,

为什么你不爱惜, 为什么你不珍重”

ถอดความ : “น้ำตาต้อง**ลมฤดูใบไม้ร่วง** ทอดถอนใจเป็นหมื่นครั้ง

ทำไมคุณถึงไม่รักและทะนุถนอม ทำไมคุณถึงไม่รักและให้

ความสำคัญ”

(เพลง ฉັນและลมฤดูใบไม้ร่วง 《我与秋风》 / เต็ง สี่จวิน)

นอกจากนี้ ในเพลงจีนยังปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] อีกมากมาย เช่น คำว่า คลื่นที่แตกกระสานซ่านเซ็น (浪花) ควันจางๆ (轻烟) ปรากฏในสถานการณ์ความรักที่ผิดหวัง และคำว่า รุ้งกินน้ำ (彩虹) ภูเขาด้านตะวันตก (西山) มหัศจรรย์ (奇妙) ปรากฏในสถานการณ์ความรักที่ดี ส่วนในเพลงไทยปรากฏอ้อยคำอุปสรรค [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] น้อยมาก นอกจาก “ลม” ที่กล่าวถึงในข้างต้นแล้ว พบอีกเพียงสองตัวอย่าง คือ น้ำค้างกับสายน้ำวน ซึ่งล้วนปรากฏในสถานการณ์ความรักที่ดี

2.2.4 ความรักสัมพันธ์กับดอกไม้

ในเพลงจีนกับเพลงไทยพบอุปสรรคความรักที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชที่แตกต่างกัน คือ อุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] ปรากฏดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4.12 อุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับดอกไม้ในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปสรรคความรัก	เพลงจีน เต็ง สี่จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
สิ่งมีชีวิตจำพวกพืช				
1. [ความรักคือดอกไม้]	ดอกกุหลาบ (玫瑰), ดอกไม้ร่วง (花谢), ดอกอย่าลืมฉัน (勿忘依), กลิ่นหอม อ่อนๆ (清香), ดอกไม้ป่า (野花)	40	กุหลาบแรกแย้ม, กุหลาบเวียงพิงค์, บัวบาน, กลิ่นดอกไม้รัญจวน	7
	รวม	40	รวม	7

จากตารางที่ 4.12 จะเห็นว่าอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] ปรากฏในเพลงจีนบ่อยครั้งกว่าเพลงไทย โดยทั้งเพลงจีนและเพลงไทยนอกจากจะใช้คำว่า ดอกไม้ (花) แล้ว ยังปรากฏดอกไม้ชนิดต่าง ๆ มาเปรียบกับผู้ที่มีความรักพิเศษ เช่น ดอกไม้ป่า (野花)

ดอกทานตะวัน (向日葵) ดอกท้อ (桃花) กุหลาบแรกแย้ม กุหลาบเวียงพิงค์ เป็นต้น และยังนำดอกไม้ที่มีความหมายแฝงมาเปรียบกับความรัก เช่น ในเพลงจีนปรากฏ ดอกเซียนน้ำหรือดอกแดฟโฟดิล (水仙花) ใช้เปรียบกับความรักที่บริสุทธิ์ ดอกอย่าลืมฉัน (勿忘我) ใช้เปรียบกับการบอกคนรักว่าอย่าลืมตนเอง ดอกกุหลาบ (玫瑰) และดอกกุหลาบหนู (蔷薇) เป็นสัญลักษณ์ของความรัก ส่วนในเพลงไทยปรากฏเพียง 1 ตัวอย่าง คือ มาลัย^๘ ใช้เปรียบกับความรักของผู้หญิงที่จะมอบให้แก่ผู้ชาย มีคำพูดว่ามาลัยสองชาย มาลัยสามชาย ซึ่งเดิมทีหมายถึงลักษณะของมาลัยที่มี 2-3 ชาย มีอุบะห้อยข้างละ 1 พวง แต่ปัจจุบันสื่อถึงหญิงที่มีความรักให้กับชาย 2-3 คน และยังปรากฏการนำลักษณะของดอกไม้มาเปรียบกับอาการของความรัก เช่น ดอกไม้บาน (花开) หรือการบานสะพรั่ง (盛开) เปรียบได้กับความรักที่กำลังเบ่งบาน ดอกไม้ร่วง (花谢) เปรียบได้กับความรักที่จบลง กลิ่นหอมอ่อน (清香) ดอกไม้แดง (花红) หรือ กลิ่นหอมหวาน (芬芳) เปรียบได้กับความรักที่ดี มีความสดชื่นและสวยงาม แต่ในทางกลับกันเพลงไทยนำลักษณะของ “บัวที่บ้าน” มาเปรียบกับความรักที่เจ็บช้ำ ดังเนื้อเพลงกุหลาบเวียงพิงค์ “หากเป็นได้เอาเป็นคงทิ้งเราน้ำตาไหลร่วง หากหลงลมคงโดนหลอกลวง **ข้าทรงเหมือนดั่งบัวบาน**”

นอกจากนี้ในเพลงจีนยังปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] ที่แตกต่างจากเพลงไทย คือ ใช้โวหารภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานเติมแต่งให้ดอกไม้มีกิริยา อาการคล้ายมนุษย์ เช่น ดอกไม้ร้องไห้ (花落泪) ดอกไม้เขินอาย (花娇羞) ดอกไม้ที่เหงา (寂寞的小花) ดอกไม้กลัดกลุ้ม (花愁) เป็นต้น ตัวอย่างเนื้อเพลงที่ปรากฏอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] เช่น

ตัวอย่างที่ 30 ภาษาต้นฉบับ : “重温夕阳伴绿舟,
春意浓 花娇羞”

ถอดความ : “หวนรำลึกตะวันยามเย็นเคียงคู่เรือสีเขียว

บรรยากาศฤดูใบไม้ผลิอบอวน ดอกไม้เขินอาย ”

(เพลง ส่งคุณภายใต้แสงจันทร์ 《月下送君》 / แต่ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 30 ปรากฏอุปสรรคความรัก 4 อุปสรรค คือ 1. [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] ได้แก่ คำว่า “ตะวันยามเย็น” (夕阳) 2. [ความรักคือพาหนะเดินทาง] ได้แก่ คำว่า “เรือสีเขียว” (绿舟) 3. [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] ได้แก่ คำว่า “บรรยากาศฤดูใบไม้ผลิ” (春意) และ 4. [ความรักคือดอกไม้] ได้แก่ คำว่า “ดอกไม้เขินอาย” (花娇羞)

^๘ มาลัย หมายถึง น. ดอกไม้ประดิษฐ์แบบไทยลักษณะหนึ่ง โดยการนำดอกไม้ กลีบดอกไม้ และใบไม้ มาร้อยด้วยเชือกแล้วรูดอกมาใส่ด้วยผู้เป็นพวง มีลักษณะต่างๆกัน, พวงมาลัย ก็เรียก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 905)

ตัวอย่างที่ 31 ภาษาต้นฉบับ : “谁说世上没有一见钟情，一见钟情，
我俩开花又结果”

ถอดความ : “ใครบอกว่าโลกนี้ไม่มีรักแรกพบ รักแรกพบ

เราทั้งสองตั้งดอกไม้บานและออกผล”

(เพลง รักแรกพบ 《一见钟情》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 31 ปรากฏอุปลักษณความรัก 2 อุปลักษณ คือ 1. [ความรักคือดอกไม้] ได้แก่ว่า “ดอกไม้บาน” (开花) และ 2. [ความรักคือผลผลิต] ได้แก่ว่า “ออกผล” (结果)

2.2.5 ความรักสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่

อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ โดยมักจะนำมาเปรียบเทียบกับคู่รัก ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน เต็ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่]	ภูเขาเขี้ยวน้ำมรกต (青山碧水), ดาวกับพระจันทร์ (星和月), ดอกไม้กับใบไม้ (花和叶), เถายาวพึ่งพิงต้นไม้แก่ (长藤倚老树), ฟ้ายี่ครามกับทะเล (蓝天与大海)	13	ดาวเดือนคู่ฟ้า, น้ำตาลกล่อมด	2
	รวม	13	รวม	2

จากตารางที่ 4.13 จะสังเกตเห็นว่า ในเพลงจีนมักนำสิ่งที่อยู่เป็นคู่กันตามธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับคู่รักมากกว่าเพลงไทย ซึ่งสะท้อนภาพแนวความคิดเรื่องพลังหยิน-หยาง เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2556, น. 1678) ได้ให้ความหมายของ หยินหยางในพจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่ไว้ว่า “阴阳 (หยินหยาง)” หมายถึง หยินและหยาง นั่นก็คือ ในทางปรัชญาโบราณของจีนนั้น หมายถึง ด้านสองด้านที่ตรงกันข้ามกัน ที่เชื่อมโยงทะลุสรรพสิ่งและเหตุการณ์ของมนุษย์ในโลก ศรีสสุรางค์ พูลทรัพย์ (2542, น. 251) ได้กล่าวว่า หยินหยาง เป็นสัญลักษณ์ตามความเชื่อของเต๋า ซึ่งสองสิ่งนี้เป็นแก่นแท้ของทุกสิ่งทุกอย่าง “หยาง” หมายถึงความสว่าง เพศชาย สวรรค์ อำนาจ ส่วน “หยิน” หมายถึง ความมืด เพศหญิง ดิน และความสามารถในการดูดซึมที่ยอดเยียม

การผสมผสานของหยินกับหยางจึงหมายถึงความสมบูรณ์ทางเพศ โดยจะปรากฏอยู่ในลักษณะของภาพสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น การพบกันระหว่างเมฆ ฝนกับช่อดอกลูกเกด ภาพทิวทัศน์น้ำกับภูเขา ฟองคลื่นกับก้อนหิน นกไก่อ่ฟ้ากับดอกโบตั๋น และนกไก่อ่ฟ้ากับมังกรตัวเมีย เป็นต้น

อิทธิพลตามแนวความคิดเรื่องพลังหยิน-หยางนี้ก็ปรากฏอยู่ในเพลงจีน โดยในเนื้อเพลงจีนมีการนำสิ่งที่อยู่เป็นคู่ตามธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับคู่รัก เช่น ฟ้าสีครามกับทะเล(蓝天与大海) ภูเขาเขียว น้ำมรกต (青山碧水) ลมอ่อนกับฝนปรอย (微风细雨) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปรียบเทียบกับคู่รักเป็นดวงดาว พระจันทร์ และท้องฟ้าปรากฏทั้งในเพลงจีนและเพลงไทย คือ ดาวกับพระจันทร์ (星和月) ดาวเดือนคู่ฟ้า

2.2.6 ความรักสัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา

อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา เป็นอุปลักษณความรักที่นำอาหาร สิ่งที่สัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่ม หรือยา มาเปรียบเป็นความรัก เช่น รสชาติ การกิน ชื่ออาหาร ยาพิษ เป็นต้น อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา ปรากฏดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4.14 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยาในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง ลี้จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือรสชาติ]	หวาน (甜), ขม (苦), ไม่มีรสชาติ (没滋味), เปรี้ยว (酸), หวาน เหมือนน้ำผึ้ง (甜如蜜)	26	หวาน, จาง, หวานชื่น, หวานฉ่ำ, หวานปาน อ้อย	14
2. [ความรักคือ เครื่องดื่ม]	เหล้าชั้นดีผสมกาแฟ (美 酒加咖啡), กาแฟขม (苦咖啡)	2	ไม่ปรากฏ	0
3. [ความรักคืออาหาร]	ไม่ปรากฏ	0	กลิ่นกิน, ขนมน, น้ำพริกถ้วยเก่า, กินน้ำตา, กะทิ	13
4. [ความรักคือยา]	ไม่ปรากฏ	0	พิษ, ยาคุม, ยาขม	4
	รวม	28	รวม	31

จากตารางข้างต้น ในเพลงจีนนิยมนำรสชาติของอาหารไม่ว่าจะ หวาน ขม เปรี้ยว มาเปรียบเทียบกับอาการของความรักมากกว่าเพลงไทย โดยทั้งเพลงจีนและเพลงไทยจะใช้รสชาติ “หวาน” เปรียบกับอาการของความรักที่ดี หรือการมีความสุขในความรัก ซึ่งเพลงจีนจะเปรียบเทียบ

ความหวานของความรักกับความหวานของน้ำผึ้ง ส่วนเพลงไทยจะเปรียบเทียบความหวานของความรักกับความหวานของอ้อย และในเพลงไทยยังใช้คำเพื่อสื่อถึงความหวานในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งไม่ปรากฏในเพลงจีน เช่น หวานชื่น หวานฉ่ำ หวานซึ้ง เป็นต้น

สำหรับอาการของความรักที่ไม่สมหวังนั้น ในเพลงจีนกับเพลงไทยต่างนำคำว่า “ความไร้รสชาติ” หรือ “จี๊ดซี้ด” มาเปรียบเทียบ และเพลงจีนยังใช้ “รสชาติขม” “รสชาติเปรี้ยว” มาเปรียบเทียบอีกด้วย ดังปรากฏในอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเครื่องดื่ม] ที่ใช้รสชาติขมของกาแฟมาเปรียบกับความรักที่ไม่สมหวัง

นอกจากนี้ในเพลงไทยยังปรากฏ อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคืออาหาร] และ [ความรักคือยา] ที่ไม่ปรากฏในเพลงจีน ซึ่ง [ความรักคืออาหาร] นี้เองที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตคนไทยที่มีความสัมพันธ์กับอาหารได้เป็นอย่างดี เช่น

ตัวอย่างที่ 32 [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] กับ [ความรักคืออาหาร]

“เขาเฝ้าหยอกล้อ พะนอนกันอยู่อาจินต์
เปรียบกับบ้านเรา ห่างราวฟ้าดิน โยกินแต่น้ำตา”

(เพลง วิมานระทม/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 32 ปรากฏอุปลักษณ์ความรัก 2 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] คือคำว่า “ฟ้าดิน” ที่นำมาเปรียบเป็นผู้ที่มีความรัก และ 2. [ความรักคืออาหาร] คือคำว่า “กินแต่น้ำตา” ที่นำมาเปรียบเป็นอาการของความรัก

ตัวอย่างที่ 33 [ความรักคืออาหาร] [ความรักคือรสชาติ] และ [ความรักคือมนุษย์]

“น้ำพริกปลาทุยแก้ว รสกร่อยหรือไร พี่จำถึงได้แอบมีเมียน้อย”

(เพลง ข้าวแข็งแกงเค็ม/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 33 ปรากฏอุปลักษณ์ความรัก 3 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคืออาหาร] คือคำว่า “น้ำพริกปลาทุยแก้ว” ที่นำมาเปรียบเป็นผู้มอบความรัก 2. [ความรักคือรสชาติ] คือคำว่า “รสกร่อย” ที่นำมาเปรียบเป็นอาการของความรัก และ 3. [ความรักคือมนุษย์] คือคำว่า “พี่” ที่นำมาเปรียบเป็นผู้ที่ถูกรัก

2.2.7 ความรักสัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้าง

อุปลักษณ์ความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้าง เป็นอุปลักษณ์ที่นำสิ่งปลูกสร้างมาเปรียบกับความรัก ซึ่งปรากฏแต่เพียงในเพลงไทย ได้แก่คำว่า บ้าน บ้านเล็ก บ้านใหญ่ และรางรถไฟ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้างในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง สี่จวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือ สิ่งปลูกสร้าง]	ไม่ปรากฏ	0	บ้าน, บ้านเล็ก, บ้านใหญ่, รางรถไฟ	4
	รวม	0	รวม	4

จากตารางที่ 4.15 จะเห็นว่าถ้อยคำอุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้างไม่ปรากฏในเพลงจีนเลย แต่ปรากฏในเพลงไทยถึง 4 คำ ซึ่งทั้ง 4 คำนี้ต่างใช้เปรียบเทียบกับผู้ที่มีความรัก คือ “บ้าน” กับ “รางรถไฟ” หมายถึง ผู้ที่ถูกรัก “บ้านเล็ก” หมายถึง บุคคลที่ 3 หรือภรรยาคนรอง “บ้านใหญ่” หมายถึง ผู้ที่ถูกรักหรือภรรยาคนที่ 1

ตัวอย่างที่ 34 [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง]

“ถึงฉันเป็น**บ้าน** ที่เท่าไร ฉันทนได้ทุก เวลา”

(เพลง อาทิตยละวัน/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 34 ปรากฏอุปลักษณความรัก 1 อุปลักษณ คือ [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] คือ คำว่า “บ้าน” ที่นำมาเปรียบเป็นผู้ที่ถูกรัก

ตัวอย่างที่ 35 [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง]

“เขาแอบไปมี **บ้านเล็ก**มากมาย เรา**บ้านใหญ่**สุดฝัน สามคืนสี่คืน ถึงกลับบ้านที่”

(เพลง วิมานระทม/ พุ่มพวง ดวงจันทร์)

จากตัวอย่างที่ 35 ปรากฏอุปลักษณความรัก 1 อุปลักษณ คือ [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] คือ คำว่า “บ้านเล็ก” และ “บ้านใหญ่” ที่นำมาเปรียบเป็นบุคคลที่ 3 กับผู้ที่ถูกรัก ตามลำดับ

2.2.8 ความรักสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ

อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ ได้แก่ อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับปริมาณ ความฝัน เรื่องราว บทกลอนบทเพลง เทพยดา และวัตถุที่เป็นสิ่งสำรอง ดังปรากฏในตารางที่ 4.16 ดังนี้

ตารางที่ 4.16 อุปลักษณความรักที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ ในเพลงจีนกับเพลงไทย

ประเภทของ อุปลักษณความรัก	เพลงจีน ตั้ง สัจวิน		เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	
	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน
1. [ความรักคือปริมาณ]	ลึกดุจทะเล (深似海), ข้น (浓), หนึ่งหมื่นเท่า (一万倍), เท่าไร (多少), ไม่จำกัด(无限)	22	ยิ่งชีวา, เท่าฟ้า,เท่าดิน, มากรัก	8
2. [ความรักคือ ความฝัน]	ความฝันที่สูญสิ้น (失去 的梦), ความฝันเก่า (旧梦), ความฝันอัน สวยงาม (美梦), ความฝันหวานในฤดูใบไม้ ผลิ(春梦), ตื่น (醒)	15	ฝันค้าง	1
3. [ความรักคือ เรื่องราว]	ความลับ (密), ความทรง จำ (回忆), อุตมคติ (理想), นิทานที่รุ่มร่า (缠绵的故事), พูดกระซิบกระซาบ (轻言细语)	6	ไม่ปรากฏ	0
4. [ความรักคือบท กลอน บทเพลง]	อารมณ์แห่งกวี (诗意), ท่วงทำนองเพลง (旋律), บทกวี (诗), เพลง (歌)	5	ไม่ปรากฏ	0
5. [ความรักคือเทพย ดา]	ไม่ปรากฏ	0	นางสวรรค์, เทพี, สาวเมืองฟ้า, นางฟ้า	4
6. [ความรักคือสิ่ง สำรอง]	ไม่ปรากฏ	0	รักรองบ่อน,กินน้ำได้ ศอก, เป็นรอง, สำรอง	5
	รวม	43	รวม	13

จากตารางข้างบนจะเห็นว่า อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือเทพยดา] กับ [ความรักคือสิ่งสำรอง] ปรากฏแต่ในเพลงไทย ในทางตรงกันข้าม อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือ

ปริมาณ] [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือเรื่องราว] และ [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] ล้วนปรากฏในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย

อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเทพยดา] คือ อุปลักษณ์ที่ใช้ถ้อยคำเกี่ยวกับเทพยดา มาเปรียบเป็นผู้ที่มีความรักเพศหญิงที่มีความสวยงาม เช่น “สาวเมืองฟ้า” และ “นางฟ้า” มักนำมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่อยู่ในเมืองหลวง หรือก็คือบุคคลที่ 3 ที่ผู้มอบความรักกลัวว่าคนรักจะตกหลุมรัก เมื่อไปทำงานในเมืองหลวง และ [ความรักคือสิ่งสำรอง] คือ ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ถูกนำมาเปรียบกับผู้ที่ถูกรักว่าเป็นตัวสำรอง ซึ่งมักปรากฏในความรักที่ไม่สมหวัง

อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือปริมาณ] เป็นอุปลักษณ์ที่นำความรักไปเปรียบเทียบกับสิ่ง ๆ หนึ่ง เพื่อให้ความรักมีปริมาณ มีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เช่น ความรักลึกดุจทะเล (爱情深似海) รักข้น (情浓) รักคุณหนึ่งหมื่นเท่า (爱你一万倍) เท่าไร (多少) ความรักที่ไร้ขอบเขต (无限爱) โลกสวยงาม (世界美丽) รักยิ่งชีวา รักเท่าฟ้า มากรัก และรักร้อยรักพัน เป็นต้น

อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือความฝัน] ปรากฏในเพลงจีนถึง 15 คำ จาก 13 เพลง ซึ่งส่วนใหญ่จะนำความฝันมาเปรียบเทียบกับความรักที่ดี เช่น ความฝันอันสวยงาม (美丽的梦) ความฝันเก่า (旧梦) ความฝันหวานในฤดูใบไม้ผลิ (春梦) มึนเมาในฝัน (醉梦) แต่เมื่อตื่นจากความฝัน ความรักที่ดีก็จะหายไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 36 ภาษาต้นฉบับ : “难忘那 旧日温馨, 醉梦已醒,
到如今我寂寞孤零”

ถอดความ : “ยากจะลืมความอบอุ่นของวันวาน ตื่นจากการมึนเมาในฝัน
จนถึงวันนี้ฉันเหงาและอ้างว้าง”

(เพลง ความฝันเก่าหาจากที่ใด 《旧梦何处寻》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 36 ปรากฏอุปลักษณ์ความรัก 2 อุปลักษณ์ คือ 1. [ความรักคือปรากฏการณ์ธรรมชาติ] ได้แก่ คำว่า “ความอบอุ่นของวันวาน” (旧日温馨) 2. [ความรักคือความฝัน] ได้แก่ คำว่า “มึนเมาในฝัน” (醉梦) และ “ตื่น/รู้สึกตัว” (醒)

ตัวอย่างที่ 37 ภาษาต้นฉบับ : “他, 他, 含着泪, 夜半不归为了谁,
还是, 还是为了梦已碎”

ถอดความ : “เขา เขา แผลงไปด้วยน้ำตา เที่ยงคืนยังไม่กลับเพื่อใครกัน
หรือว่า หรือว่าเพื่อความฝันที่แตกสลายไปแล้ว ”

(เพลง ลังเลอยู่เดียวดาย 《花前月下独徘徊》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 37 ปรากฏอุปลักษณ์ความรัก 1 อุปลักษณ์ คือ [ความรักคือความฝัน] ได้แก่ คำว่า “ความฝันสลาย” (梦碎)

อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือเรื่องราว] เป็นอุปลักษณที่นำความรักไปเปรียบเทียบกับความทรงจำ นิทาน ความลับ ฯลฯ ซึ่งปรากฏอยู่แต่ในเพลงจีน เช่น ความรักคล้ายความลับ (爱像一个密) ความทรงจำที่เก็บซ่อนไว้ (藏起回忆) อุดมคติอันสวยงาม (美丽的理想) นิทานที่รุ่มร่า (缠绵的故事) และพูดกระซิบกระซาบ (轻言细语) เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 38 ภาษาต้นฉบับ : “你的爱像一个密,
你的诺言是否忘记”

ถอดความ : “ความรักของคุณคล้ายกับ**ความลับ**

คำสัญญาของคุณลืมไปแล้วใช่หรือไม่ ”

(เพลง ใช่หรือไม่ 《是否》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 38 ปรากฏอุปลักษณความรัก 1 อุปลักษณ คือ [ความรักคือเรื่องราว] ได้แก่ คำว่า “ความลับ” (密)

ตัวอย่างที่ 39 ภาษาต้นฉบับ : “今天我不再继续悲伤,
今天我不再继续彷徨,
我只要, 等你回来,
编织美丽的理想”

ถอดความ : “วันนี้ฉันไม่ต้องเสียใจอีกต่อไปแล้ว
วันนี้ฉันไม่ต้องลังเลอีกต่อไปแล้ว
ฉันเพียงต้องการ รอคุณกลับมา
ถักทอ**ความใฝ่ฝันที่สวยงาม**”

(เพลง ฉันส่งพระอาทิตย์ตกดินที่ชายหาด 《我到海边送夕阳》 / เต็ง ลี้จวิน)

จากตัวอย่างที่ 39 ปรากฏอุปลักษณความรัก 1 อุปลักษณ คือ [ความรักคือเรื่องราว] ได้แก่ คำว่า “ความใฝ่ฝันที่สวยงาม” (美丽的理想)

นอกจากนี้ อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] ปรากฏเฉพาะในเพลงจีน ถือว่าเป็นลักษณะเด่นในเพลงจีน เช่น

ตัวอย่างที่ 40 [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] กับ [ความรักคือสิ่งของ]

ภาษาต้นฉบับ : “你爱我, 我爱你,
共享人间这份风雅,
爱就象一首歌, 一幅画”

ถอดความ : “คุณรักฉัน ฉันรักคุณ

ร่วมสุขบนโลกมนุษย์อันแสนงดงามนี้

ความรักเหมือน**เพลงบทหนึ่ง** เหมือน**รูปภาพรูปหนึ่ง**”

(เพลง ความรักเหมือนเพลงบทหนึ่ง 《爱像一首歌》 / เต็ง ลี้จวิน)

ตัวอย่างที่ 41 [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] กับ [ความรักคืออวัยวะ]

ภาษาต้นฉบับ : “爱己开始，情难自禁心里喜欢你，

共你一起极 **诗意**，令我 **倾心**只是你”

ถอดความ : “เมื่อรักเกิดขึ้นแล้ว รักนี้ยากจะบังคับใจที่ชอบเธอ

ร่วมสร้างสรรค์**อารมณ์แห่งกวี**กับคุณ มีเพียงคุณที่ทำให้ฉัน**เปิดใจ**”

(เพลง พบเจอคุณ 《遇见你》 / เต็ง ลีจวิน)

อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือสิ่งสำรอง] ปรากฏเฉพาะในเพลงไทย โดยมักใช้เพื่อแสดงถึงการที่ผู้มอบความรักถูกมอง และได้รับการปฏิบัติจากผู้ที่ถูกรักเหมือนตัวสำรอง การยอมเป็นบุคคลที่สามในความสัมพันธ์หนึ่ง ๆ หรือการที่คนรักมองหาบุคคลที่สาม เพื่อเข้ามาทำหน้าที่แทนคู่รักของตนในขณะที่ห่างกัน เช่น คำว่า “สำรอง” จากเพลงคิดถึงบ้างเนื้อ “พี่จะไปเรียนบางกอก คิดถึง**บ้านนอก**บ้างเนื้อพี่เนื้อ เจอะสาว**สาวชาวเมือง** อย่ามี**สำรอง**กันเนื้อพี่เนื้อ” หรือคำว่า “กินน้ำได้**ศอก**” จากเพลงเขานอนบ้านโน “อย่าไปหลงชื่น **ของรักคน**อื่นทำไม สมน้ำหน้าและกัสาแก่ใจ **กินน้ำได้ศอก**เขาไป จะโทษใครเรามันใจอ่อน” เป็นต้น ซึ่ง [ความรักคือสิ่งสำรอง] เป็นส่วนสะท้อนภาพอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือเวลา] กล่าวคือ ในเพลงจีนที่ขับร้องโดยเต็ง ลีจวิน ยังสะท้อนการเชื่อมั่นในความรักนิรันดร์ระหว่างบุคคลสองคน จึงไม่ปรากฏอุปลักษณ [ความรักคือสิ่งสำรอง]

จากการศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณความรัก ในเพลงจีนที่ขับร้องโดยเต็ง ลีจวิน กับเพลงไทยที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ ทำให้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างของมโนทัศน์ด้านความรัก ระหว่างคนจีนกับคนไทยที่สะท้อนผ่านบทเพลง กล่าวคือ เมื่อพูดถึงความรัก ในมโนทัศน์ของคนจีนกับคนไทย ความรักจะสัมพันธ์กับ 5 สิ่งที่คล้ายกัน คือ ตัวละครและอวัยวะในร่างกาย สิ่งเหนือธรรมชาติ วัตถุที่ไม่มีชีวิต สิ่งมีชีวิต และการแข่งขัน ในขณะที่เดียวกันก็มีความแตกต่างกันในบางประการ เช่น การนำบุคคล อากาศเจ็บป่วย เวลา อาหาร เครื่องดื่ม ยา และสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น มาเปรียบกับความรัก ซึ่งได้อธิบายความแตกต่างอย่างละเอียดไว้ในเนื้อหาส่วนหน้าแล้ว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย กรณีศึกษา เพลงของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้สองประการ ประการที่หนึ่ง คือ เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทย ของพุ่มพวง ดวงจันทร์และประการที่สอง คือ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง อุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์ ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลถ้อยคำอุปลักษณะความรักในเพลงจีนจากจากบทเพลงของ เต็ง ลี้จวิน นักร้องหญิงชาวจีน และ เก็บรวบรวมข้อมูลถ้อยคำอุปลักษณะความรักในเพลงไทยจากเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องหญิงชาวไทย โดยในบทเพลงหนึ่ง ๆ จะไม่นับการปรากฏซ้ำของถ้อยคำอุปลักษณะความรัก สามารถรวบรวมบทเพลงที่ปรากฏ ถ้อยคำอุปลักษณะความรักได้ดังนี้ เพลงจีน 188 บทเพลง และเพลงไทย 145 บทเพลง พบถ้อยคำอุปลักษณะ ความรักที่ปรากฏในบทเพลงเป็นจำนวนทั้งสิ้น 988 คำ แบ่งออกเป็น เพลงจีน จำนวน 491 คำ และเพลงไทย จำนวน 497 คำ หลังจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน โดยเริ่มจาก การจัดประเภทของถ้อยคำอุปลักษณะความรัก วิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะความรักในเพลงจีนและเพลงไทย จากจำนวนของการปรากฏ และสุดท้ายความเหมือนกับความแตกต่างระหว่างถ้อยคำอุปลักษณะความรัก ในเพลงจีนและเพลงไทย เขียนผลการวิจัยด้วยการยกตัวอย่างประกอบการพรรณนา และวิเคราะห์ผลการวิจัย โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ซึ่งในบทที่ 5 นี้จะสรุปผลการวิจัยและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย สามารถสรุป ประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของวิจัยได้ดังนี้

1.1 อุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลถ้อยคำอุปลักษณะความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย สามารถจำแนก ประเภทของอุปลักษณะความรักได้ทั้งหมด 36 อุปลักษณะ สามารถแบ่งตามแหล่งที่ปรากฏได้ 3 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1) อุปลักษณะความรักที่ปรากฏร่วมกันทั้งในเพลงจีนและเพลงไทย มีมากถึง 28 อุปลักษณะ ได้แก่ [ความรักคือมนุษย์] [ความรักคือตัวละคร] [ความรักคือผีสาว] [ความรักคือสิ่งของ] [ความรักคืออวัยวะ] [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] [ความรักคือพาหนะเดินทาง] [ความรักคือของเหลือ] [ความรักคือวัตถุนท้องฟ้า] [ความรักคือดอกไม้] [ความรักคือรสชาติ] [ความรักคือพืช] [ความรักคือผลผลิต] [ความรักคือสัตว์] [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] [ความรักคือไฟ] [ความรักคือสถานที่] [ความรักคือเวลา] [ความรักคือปริมาณ] [ความรักคือพรหมลิขิต] [ความรักคือเส้นทาง] [ความรักคือโรคและบาดแผล] [ความรักคือการแข่งขัน] [ความรักคือ

ความฝัน] [ความรักคือแสงสว่าง] [ความรักคือสภาพอากาศ] [ความรักคืออาการเมา] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ]

2) อุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏเฉพาะในเพลงจีนมี 3 อุปัักษณ์ ได้แก่ [ความรักคือเรื่องราว] [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] และ [ความรักคือเครื่องดื่ม]

3) อุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏเฉพาะในเพลงไทยมี 5 อุปัักษณ์ ได้แก่ [ความรักคือเทพยดา] [ความรักคือสิ่งสำรอง] [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] [ความรักคืออาหาร] และ [ความรักคือยา]

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า การใช้ถ้อยคำในการถ่ายทอดความรักในเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน กับเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์โดยรวมแล้วมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่เมื่อพิจารณาอุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏสูงสุด 5 ลำดับในเพลงจีนกับเพลงไทยพบความเหมือนและความแตกต่างของอุปัักษณ์ความรัก ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบอุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏสูงที่สุดห้าลำดับแรกในเพลงจีนกับเพลงไทย

ลำดับที่	เพลงจีน เต็ง ลี้จวิน	จำนวน	ร้อยละ	เพลงไทย พุ่มพวง ดวงจันทร์	จำนวน	ร้อยละ
1	[ความรักคืออวัยวะ]	80	16.29	[ความรักคือมนุษย์]	148	29.78
2	[ความรักคือมนุษย์]	47	9.57	[ความรักคือโรคและ บาดแผล]	77	15.49
3	[ความรักคือดอกไม้]	40	8.15	[ความรักคืออวัยวะ]	72	14.48
4	[ความรักคือสภาพอากาศ]	37	7.54	[ความรักคือสิ่งของ]	36	7.24
5	[ความรักคือปรากฏการณ์ ทางธรรมชาติ]	37	7.54	[ความรักคือสัตว์]	19	3.82
	รวม	241	49.09	รวม	352	70.81

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า อุปัักษณ์ความรักที่ปรากฏสูงที่สุดห้าลำดับแรกของเพลงจีนกับเพลงไทย มีอุปัักษณ์ความรัก 2 อุปัักษณ์ที่ปรากฏร่วมทั้งในเพลงจีนกับเพลงไทย คือ [ความรักคืออวัยวะ] และ [ความรักคือมนุษย์] โดยในประเภท [ความรักคืออวัยวะ] นั้น ทั้งเพลงจีนกับเพลงไทยมักปรากฏการนำ “หัวใจ (心)” มาเป็นถ้อยคำอุปัักษณ์ความรักในลักษณะต่าง ๆ เช่น ห้องหัวใจ (心房) ใจตรงใจ (心相印) ในใจเกิดกระแสไฟฟ้า (心里来电) ใจกะล่อน ปักดวงใจ ใจเต้น เป็นต้น ส่วนในประเภท [ความรักคือมนุษย์] มักปรากฏการนำ “บุคคล (人)” ลักษณะต่างๆ รวมถึงการสมมติชื่อบุคคลขึ้นมาใช้เป็นถ้อยคำอุปัักษณ์ความรัก เพื่อแสดงให้เห็นถึงผู้ที่มีความรัก เช่น คนลำไส้ขาด (断肠人 หมายถึง คนใจสลาย) หญิงชื่อชิวเซียง (秋香) คนในฝัน (梦里人) คนหลายใจ พ่อพวงมาลัย เมียเก็บ เป็นต้น ซึ่งจากตารางจะเห็นว่า เพลงไทยปรากฏจำนวนถ้อยคำอุปัักษณ์ของ [ความรักคือมนุษย์] มากกว่าเพลงจีนอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าในเพลงรักของไทยที่ขับร้องโดยพุ่มพวง ดวงจันทร์มักจะมีการสร้างเรื่องราวของความรักจากบุคคลที่สมมติขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า ประเภทของอุปลักษณความรักที่ปรากฏสูงสุดใน 5 ลำดับของเพลงจีน นั้นมีอุปลักษณความรักที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติมากถึง 3 ใน 5 ได้แก่ อุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] โดยปรากฏรวมเป็นร้อยละ 23.23 ส่วนประเภทของอุปลักษณความรักที่ปรากฏสูงสุดใน 5 ลำดับของเพลงไทย เป็นอุปลักษณความรักที่เกี่ยวข้อง หรือมีความสัมพันธ์กับตัวบุคคลมากถึง 3 ใน 5 ได้แก่ [ความรักคือมนุษย์] [ความรักคือโรคและบาดแผล] และ [ความรักคืออวัยวะ] โดยปรากฏมากถึงร้อยละ 59.75 กล่าวได้ว่า อุปลักษณความรักในเพลงจีน สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันกับธรรมชาติของคนจีน ดังนั้นเมื่อต้องการถ่ายทอดความรักจึงเลือกธรรมชาติ มาเปรียบเปรย ในขณะที่คนไทยให้ความสำคัญกับตัวบุคคล เมื่อต้องการถ่ายทอดความรักจึงเลือกที่จะเปรียบเปรยและแสดงผ่านตัวบุคคล

1.2 ความเหมือนและความแตกต่างของอุปลักษณความรักที่ปรากฏในเพลงจีนกับเพลงไทย

1) ลักษณะของอุปลักษณความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยที่เหมือนกันมี 5 ลักษณะคือ ความรักสัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะ ความรักสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความรักสัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิต ความรักสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต และความรักสัมพันธ์กับการแข่งขัน

- ความรักสัมพันธ์กับตัวละครและอวัยวะ ได้แก่ [ความรักคือตัวละคร] [ความรักคืออวัยวะ] และ [ความรักคืออาการเมา] ในเพลงจีนกับเพลงไทยต่างปรากฏการนำตัวเอกชาย-หญิงจากตำนานพื้นบ้านหรือวรรณคดีมาเปรียบเป็นผู้ที่มีความรัก ได้แก่ ในเพลงจีนปรากฏคำว่า “หนิวหลาง (牛郎)” กับ “จื่อหนวี่ (织女)” จากตำนานความรักของหนุ่มเลี้ยงวัวกับสาวทอผ้า ส่วนในเพลงไทยปรากฏคำว่า “บุษบาภิเษนา” จากวรรณคดีเรื่องอิเหนา และ “นางสีดากับพระราม” จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ นอกจากนี้ในเพลงจีนกับเพลงไทยยังปรากฏอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ] คือ นำอวัยวะของมนุษย์มาเปรียบกับความรัก จากตัวอย่างที่พบส่วนใหญ่มักนำหัวใจของมนุษย์มาเปรียบเป็นความรัก เช่น ส่วนลึกในใจ (心底) ใจเต้น (心弦) หัวใจพบกัน (心相逢) ล้นใจ มัดใจ ปักใจ หัวใจปลิว เป็นต้น และสุดท้าย ทั้งเพลงจีนและเพลงไทยเมื่อต้องการสื่อถึงอาการของคนที่มีความรัก ก็มักนำอาการเมา มัวเมา หรือลุ่มหลงมาเปรียบเทียบ เช่น เคลิบเคลิ้มล่องลอย (陶醉飘逸) เมา/ลุ่มหลง (醉) รักมัวเมา ใจเมามัว เป็นต้น

- ความรักสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ [ความรักคือผีसाง] และ [ความรักคือพรหมลิขิต] โดยในเพลงจีนกับเพลงไทย ต่างก็นำผีसाงมาเปรียบเป็นบุคคลที่สามที่เข้ามาอยู่ในความรักของคนสองคน แสดงให้เห็นว่าคนจีนกับคนไทยต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบุคคลที่สาม โดยนำไปเปรียบกับสิ่งมีชีวิตในอบายภูมิ ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีผลกระทบมากที่สุด เช่น ภูตผีปิศาจ (魔鬼) มาร ผี เป็นต้น นอกจากนี้ยังปรากฏอุปลักษณประเภท [ความรักคือพรหมลิขิต] โดยเชื่อว่าความรักเป็นพรหมลิขิตอยู่เหนือการควบคุม

- ความรักสัมพันธ์กับวัตถุที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ [ความรักคือสิ่งของ] [ความรักคือพาหนะเดินทาง] [ความรักคือเส้นทาง] [ความรักคือของเหลือ] [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] [ความรักคือไฟ] [ความรักคือแสงสว่าง] และ [ความรักคือสถานที่] รวม 9 อุปลักษณ ซึ่งถ้อยคำอุปลักษณที่ปรากฏ ทั้งในเพลงจีนกับเพลงไทยมีลักษณะคล้ายกัน มีความแตกต่างกันเล็กน้อย เช่น [ความรักคือไฟ] ในเพลงจีนปรากฏความรักเปรียบดังไฟที่ทำให้อบอุ่นในขณะที่เดียวกันก็เหมือนไฟที่แผดเผา ส่วนในเพลงไทยปรากฏ

การใช้ในกรณีที่สองทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์ของคนจีนกับคนไทย และอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือแสงสว่าง] ในเพลงจีนปรากฏความรักเปรียบดังแสงสว่างที่จะคอยส่องนำทาง และให้ความอบอุ่น ส่วนในเพลงไทยการเปรียบความรักเป็นแสงสว่างนั้นล้วนสะท้อนถึงความรักที่ผิดหวัง

- ความรักสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต ได้แก่ [ความรักคือพืช] [ความรักคือผลผลิต] และ [ความรักคือสัตว์] ในเพลงจีนกับเพลงไทย ได้นำสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชที่สื่อถึงความรักมาใช้ในการสื่อความหมาย ได้แก่ “เมล็ดถั่วแดง (相思豆)” พ้องเสียงกับคำว่าคิดถึง หรือแปลว่าเมล็ดพันธุ์แห่งความคิดถึง และต้นรัก หมายถึง ต้นไม้แห่งความรักที่คู่รักช่วยกันเพาะปลูกดูแล นอกจากพืชและผลผลิตแล้ว ยังได้นำลักษณะที่โดดเด่นของสัตว์ มาเปรียบเทียบกับความรัก เช่น เป็ดแมนดาริน (鸳鸯) ที่จะอยู่เป็นคู่เดียวจนตัวตาย และนกเขาที่อาศัยอยู่กันเป็นคู่ ๆ และยังปรากฏการนำ มด (虫) ที่วิ่งพลุกพล่าน มาเปรียบเทียบกับความรักที่ใจเต้นรัว ไม่สงบ การนำ ผีเสื้อ (蝴蝶) ที่ไม่เปลี่ยนใจจากดอกไม้ ปลา (鱼) ที่ว่ายอย่างไม่ย่อท้อในกระแสน้ำเชี่ยว แมงเม่าที่พร้อมจะบินเข้ากองไฟแม้จะอันตราย มาเปรียบเทียบกับความรักที่แน่วแน่ มั่นคง และการนำยุงที่กินเลือด มาเปรียบเหมือนคนรักที่ปกอลอก เป็นต้น

- ความรักสัมพันธ์กับการแข่งขัน ได้แก่ [ความรักคือการแข่งขัน] เป็นอุปลักษณ์ที่นำการแข่งขัน มาเปรียบเทียบกับความรักที่ต้องแย่งชิงเพื่อชัยชนะ ซึ่งในเพลงจีนกับเพลงไทยจะปรากฏคำว่า “คะแนน (成绩)” “ชนะ (胜)” “แพ้” “เกม” และ “แย่ง”

2) ลักษณะของอุปลักษณ์ความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยที่ต่างกันมี 8 ลักษณะคือ ความรักสัมพันธ์กับบุคคลและอาการเจ็บป่วย ความรักสัมพันธ์กับเวลา ความรักสัมพันธ์กับธรรมชาติ ความรักสัมพันธ์กับดอกไม้ ความรักสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ ความรักสัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา ความรักสัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้าง และความรักสัมพันธ์กับสิ่งอื่นๆ ได้แก่ [ความรักคือเทพยดา] [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือปริมาณ] และ [ความรักคือเรื่องราว]

- ความรักสัมพันธ์กับบุคคล ได้แก่ [ความรักคือมนุษย์] และ [ความรักคือโรคและบาดแผล] โดยในเพลงจีนกับเพลงไทยมักปรากฏชื่อสมมติของบุคคลที่มีความรัก หรือคำเรียกเพื่อแสดงลักษณะเด่นของบุคคล เช่น คุณหนูจีน (金小姐) คนโง่ (小傻瓜) คนเล็ดแดง หนุ่มเมืองนคร และสาวสุพรรณ เป็นต้น และยังพบการใช้คำสรรพนามเรียกญาติมาเรียกชายที่ตนเองรัก เช่น เพลงจีนปรากฏคำว่า “พี่ชาย (哥)” ในเพลงไทยปรากฏคำว่า “พี่” ในทางกลับกันเนื่องจากทั้งเพลงจีนและเพลงไทยต่างขับร้องโดยนักร้องหญิง ดังนั้นจึงได้เปรียบผู้ร้องเพลงเป็นผู้มอบความรัก และมักจะเรียกแทนตนเองว่า “น้องสาว (妹)” ในเพลงจีน ส่วนในเพลงไทยผู้ร้องจะเรียกแทนตนเองว่า “น้อง” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของการมีคู่ของทั้งคนจีนและคนไทย ที่โดยส่วนใหญ่แล้วจะมองเพศชายเป็น “พี่” ที่ต้องดูแลปกป้อง “น้อง” หรือคู่รักของตนเอง

นอกจากนี้ จากจำนวนถ้อยคำอุปลักษณ์ความรักของอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือมนุษย์] จะเห็นว่าเพลงไทยเลือกใช้อุปลักษณ์ประเภทนี้มากกว่าเพลงจีน สามารถกล่าวได้ว่าเพลงรักของไทยเน้นการถ่ายทอดความรักผ่านการเล่าเรื่องราวของคู่รักที่สมมติขึ้นมา นอกจากนี้จะเห็นว่าความรักในเพลงจีนและไทยส่วนใหญ่ยังเชื่อมโยงถึงโรคและบาดแผลต่าง ๆ ที่เกิดกับหัวใจ ซึ่งสะท้อนผ่านทางอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคืออวัยวะ] ที่ปรากฏการนำหัวใจมาเปรียบเทียบมากที่สุด แต่ในเพลงจีนยังปรากฏบาดแผล

ที่เกิดขึ้นกับอวัยวะที่แตกต่างจากเพลงไทย คือ ตับกับลำไส้ เช่น ตับและลำไส้ขาดเป็นชิ้นๆ (肝肠寸断) ตัดลำไส้ (断肠) เป็นต้น

- ความรักสัมพันธ์กับเวลา คือ จำนวนถ้อยคำอุปลักษณความรักของอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือเวลา] ปรากฏในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย เป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่าความรักในเพลงจีนเป็นความรักที่คาดหวังว่าจะรักกันตลอดไป ซึ่งนอกจากจะใช้คำที่แสดงถึงความเป็นนิรันดร์แล้ว ยังเปรียบเทียบความรักกับสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น “รักจนแก่ (爱到老)” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของคู่รักที่จะยังคงรักกันไปจนแก่ “ยาวนานดุจฟ้าดิน (地久天长)” หรือชั่วฟ้าดินสลาย หมายถึง ความรักจะคงอยู่ดังเช่นฟ้าดินที่ยืนยง “ทะเลแห้งขอดหินผุพัง (海枯石烂)” หมายถึง รักจะคงอยู่จวบจนทะเลแห้งเหือดและก้อนหินผุพัง ซึ่งหมายถึงความเป็นนิรันดร์ เพราะการที่น้ำทะเลจะแห้งเหือดเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากมาก

- ความรักสัมพันธ์กับธรรมชาติ ได้แก่ [ความรักคือสภาพอากาศ] [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] [ความรักคือสิ่งสำรอง] และ [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] โดยอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] ปรากฏจำนวนถ้อยคำอุปลักษณในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย ในเพลงจีนปรากฏการนำสภาพอากาศเฉพาะถิ่นมาใช้เป็นถ้อยคำอุปลักษณความรัก เช่น นำเกล็ดหิมะ (雪花) เปรียบเป็นความรักหรือคนรักที่บริสุทธิ์ นำหิมะละลาย (冰雪融化) เปรียบเป็นความรักที่ผิดหวัง นำลมในฤดูใบไม้ผลิ (春风) เปรียบกับการเดินทางมาของความรัก และนำลมในฤดูใบไม้ร่วงเปรียบกับการจากลา เป็นต้น

[ความรักคือสิ่งสำรอง] ปรากฏเฉพาะในเพลงไทย โดยมักใช้เพื่อแสดงถึงการที่ผู้มอบความรักถูกมองและได้รับการปฏิบัติจากผู้ที่ถูกรักเฉกเช่นตัวสำรอง การยอมเป็นบุคคลที่สามในความสัมพันธ์หนึ่ง ๆ หรือการที่คนรักมองหาบุคคลที่สามเพื่อเข้ามาทำหน้าที่แทนคู่รักของตนในขณะที่ไกลห่างกัน และ [ความรักคือบทกลอนบทเพลง] ปรากฏเฉพาะในเพลงจีน ถือว่าเป็นลักษณะเด่นของอุปลักษณความรักในเพลงจีน

- ความรักสัมพันธ์กับดอกไม้ ได้แก่ [ความรักคือดอกไม้] ปรากฏในเพลงจีนบ่อยครั้งกว่าเพลงไทย โดยทั้งเพลงจีนและเพลงไทยนอกจากจะใช้คำว่า ดอกไม้ (花) แล้วยังปรากฏการนำดอกไม้ชนิดต่าง ๆ มาเปรียบกับผู้ที่มีความรักเพศหญิง เช่น ดอกไม้ป่า (野花) ดอกทานตะวัน (向日葵) ดอกท้อ (桃花) กุหลาบแรกแย้ม กุหลาบเวียงพิงค์ เป็นต้น และยังนำดอกไม้ที่มีความหมายแฝงมาเปรียบกับความรัก เช่น ในเพลงจีนปรากฏ ดอกเซียนน้ำหรือดอกแดฟโฟดิล (水仙花) ใช้เปรียบกับความรักที่บริสุทธิ์ ดอกอย่าลืมฉัน (勿忘依) ใช้เปรียบกับการบอกคนรักว่าอย่าลืมตนเอง ดอกกุหลาบ (玫瑰) และดอกกุหลาบหนู (蔷薇) เป็นสัญลักษณ์ของความรัก ส่วนในเพลงไทยปรากฏเพียง 1 ตัวอย่าง คือ มาลัย ใช้เปรียบกับความรักของผู้หญิงที่จะมอบให้กับผู้ชาย

นอกจากนี้ในเพลงจีนยังปรากฏอุปลักษณความรักประเภท [ความรักคือดอกไม้] ที่แตกต่างจากเพลงไทย คือ ใช้โวหารภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานเติมแต่งให้ดอกไม้มีกิริยา อารมณ์คล้ายมนุษย์ เช่น ดอกไม้ร้องไห้ (花落泪) ดอกไม้เงินอาย (花娇羞) ดอกไม้ที่เหงา (寂寞的小花) ดอกไม้กลัดกลุ้ม (花愁) เป็นต้น

- ความรักสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นคู่ คือ อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] ในเพลงจีนมักนำสิ่งที่อยู่เป็นคู่กันตามธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับคู่รักมากกว่าเพลงไทย ซึ่งสะท้อนภาพแนวความคิดเรื่องพลังหยินหยางที่กล่าวถึงความสมดุลของธรรมชาติตามความคิดของลัทธิเต๋า ดังนั้นจึงมีการนำสิ่งที่อยู่เป็นคู่ตามธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับคู่รัก เช่น ฟ้าสีครามกับทะเล (蓝天与大海) ภูเขาเขียว น้ำมรกต (青山碧水) ลมอ่อนกับฝนปรอย (微风细雨) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปรียบเทียบคู่รักเป็นดวงดาวพระจันทร์และท้องฟ้า ปรากฏทั้งในเพลงจีนกับเพลงไทย คือ ดาวกับพระจันทร์ (星和月) ดาวเดือนคู่ฟ้า

- ความรักสัมพันธ์กับอาหาร เครื่องดื่มและยา ได้แก่ อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือรสชาติ] [ความรักคือเครื่องดื่ม] [ความรักคืออาหาร] และ [ความรักคือยา] ในเพลงจีนนิยมนำรสชาติของอาหารไม่ว่าจะ หวาน ขม เปรี้ยวมาเปรียบเทียบกับอาการของความรักมากกว่าเพลงไทย โดยทั้งเพลงจีนและเพลงไทยจะใช้รสชาติ “หวาน” เปรียบกับอาการของความรักที่ดี หรือการมีความสุขในความรัก ซึ่งเพลงจีนจะเปรียบเทียบกับอาการของความรักกับความหวานของน้ำผึ้ง ส่วนเพลงไทยจะเปรียบเทียบกับอาการของความรักกับความหวานของอ้อย และในเพลงไทยมีการใช้คำเพื่อแสดงความหวานลักษณะต่าง ๆ ซึ่งไม่ปรากฏในเพลงจีน เช่น หวานชื่น หวานฉ่ำ หวานซึ้ง เป็นต้น สำหรับอาการของความรักที่ไม่สมหวังนั้นในเพลงจีนกับเพลงไทยต่างนำคำว่า “ความไร้รสชาติ” หรือ “จืดชืด” มาเปรียบเทียบ และเพลงจีนยังใช้รสชาติขมรสชาติเปรี้ยว มาเปรียบเทียบกับอาการของความรักที่ไม่สมหวังอีกด้วย ดังปรากฏในอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเครื่องดื่ม] ที่ใช้รสชาติขมของกาแฟมาเปรียบเทียบกับความรักที่ไม่สมหวัง นอกจากนี้ในเพลงไทยยังปรากฏ อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคืออาหาร] และ [ความรักคือยา] ที่ไม่ปรากฏในเพลงจีน ซึ่ง [ความรักคืออาหาร] นี้เองที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตคนไทยที่มีความสัมพันธ์กับอาหารได้เป็นอย่างดี

- ความรักสัมพันธ์กับสิ่งปลูกสร้าง คือ อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] ปรากฏแต่เพียงในเพลงไทย โดยจะนำอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือสิ่งปลูกสร้าง] มาใช้เปรียบเทียบกับผู้ที่มีความรัก คือ “บ้าน” กับ “รางรถไฟ” หมายถึง ผู้ที่ถูกรัก “บ้านเล็ก” หมายถึง บุคคลที่ 3 หรือภรรยาคนรอง “บ้านใหญ่” หมายถึง ผู้ที่ถูกรักหรือภรรยาคนที่ 1 เป็นต้น

- ความรักสัมพันธ์กับสิ่งอื่นๆ ได้แก่ [ความรักคือเทพยดา] [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือปริมาณ] และ [ความรักคือเรื่องราว] โดยอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือเทพยดา] ปรากฏแต่ในเพลงไทย ใช้เปรียบเป็นผู้ที่มีความรักเพศหญิงที่มีความงาม โดยเฉพาะคำว่า “สาวเมืองฟ้า” และ “นางฟ้า” มักถูกใช้เปรียบเทียบกับผู้หญิงที่อยู่ในเมืองหลวงหรือก็คือบุคคลที่ 3 ที่ผู้มอบความรักกลัวว่าคนที่ตนเองรักจะไปหลงรักเมื่อเข้าไปทำงานในเมืองหลวง อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือความฝัน] [ความรักคือปริมาณ] และ [ความรักคือเรื่องราว] ล้วนปรากฏในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย โดยเฉพาะ [ความรักคือเรื่องราว] ปรากฏแต่เพียงในเพลงจีน

สำหรับอุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือความฝัน] ในเพลงจีนจะนำความฝันมาเปรียบเทียบกับความรักที่ดี เช่น ความฝันอันสวยงาม (美丽的梦) ความฝันเก่า (旧梦) ความฝันหวานในฤดูใบไม้ผลิ (春梦) มึนเมาในฝัน (醉梦) แต่เมื่อตื่นจากความฝันความรักที่ดีก็จะหายไป อุปลักษณ์ความรักประเภท [ความรักคือปริมาณ] เป็นอุปลักษณ์ที่นำความรักไปเปรียบเทียบกับสิ่ง ๆ หนึ่ง เพื่อให้ความรักมีปริมาณ

มีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เช่น ความรักลึกดุจทะเล (爱情深似海) รักชั้น (情浓) รักคุณหนึ่งหมื่นเท่า (爱你一万倍) เท่าไร (多少) ความรักที่ไร้ขอบเขต (无限爱) โลกสวยงาม (世界美丽) รักยิ่งชีวา รักเท่าฟ้า มากรัก และรักร้อยรักพัน เป็นต้น

2. อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

2.1 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ประเภทของถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย พบว่าอุปสรรคความรักที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ได้แก่ [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] [ความรักคือวัตถุบนท้องฟ้า] [ความรักคือดอกไม้] [ความรักคือพืช] [ความรักคือผลผลิต] [ความรักคือสัตว์] [ความรักคือแม่น้ำ/ทะเล] [ความรักคือสภาพอากาศ] และ [ความรักคือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ] ส่วนใหญ่จะปรากฏในเพลงจีนมากกว่าเพลงไทย มีเพียงถ้อยคำอุปสรรคความรักประเภท [ความรักคือสัตว์] ที่ปรากฏในเพลงไทยสูงกว่าเพลงจีน มีความสอดคล้องกับตรงกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ในเพลงจีนปรากฏถ้อยคำอุปสรรคความรักที่สัมพันธ์กับธรรมชาติสูงกว่าเพลงไทย

นอกจากนี้ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับไทย ปรากฏอุปสรรคความรักที่แตกต่างออกไปจากกรนก รัมมะอัสต์ (2556) นพวรรณ เมืองแก้วและอธิปัตย์ นิตยัณรา (2564) และเหวย หยวนหยวน (韦媛媛, 2016) ได้แก่ [ความรักคือตัวละคร] [ความรักคือสิ่งที่เป็นคู่] [ความรักคือของเหลือ] [ความรักคือสถานที่] [ความรักคือเครื่องดื่ม] และ [ความรักคือปริมาณ] เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ปรากฏอุปสรรคความรักบางประเภท เช่น [ความรักคือการแสดง] [ความรักคือการศึกษา] และ [ความรักคือสงคราม] เป็นต้น

2.2 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้เก็บรวบรวมถ้อยคำอุปสรรคความรักในเพลงจีนกับเพลงไทยระหว่างบทเพลงของเต็ง ลีจวิน กับ ฟุ่มพวง ดวงจันทร์ ตามลำดับ ซึ่งเป็นบทเพลงคลาสสิกของนักร้องหญิงที่มีชื่อเสียงของประเทศจีนและประเทศไทย ผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศหรือผู้ที่สนใจภาษาและวัฒนธรรมจีนสามารถศึกษาเพื่อทำความเข้าใจความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝงที่เกี่ยวกับความรักในบทเพลง แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเล่มนี้มุ่งศึกษาเพียงถ้อยคำอุปสรรคความรักในบทเพลง จึงไม่สามารถแสดงถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับความรักไว้ได้ทั้งหมด ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป สามารถต่อยอดวิจัยในเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการใช้สำนวนโวหารเพื่อแสดงความรักในเพลงจีนกับเพลงไทย

บรรณานุกรม

- กรกต กลิ่นเดชและณรงค์กรรณ รอดทรัพย์. (2562). อุปัักษณ์เชิงมนโทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงที่
ประพันธ์ โดยแก้ว อัจฉริยะกุล. *วารสารมังรายสาร*, 7(2), 33-44. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน
2565, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/mrsj/article/view/193423/142971>
- กรกนก รัมมะอัทธ์. (2556). *การเปรียบเทียบอุปัักษณ์ความรักในเพลงไทยลูกทุ่งกับเพลงไทยสากล*
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10
พฤษภาคม 2565, จาก Srinakharinwirot University Institutional Repository (SWU IR).
<http://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/4298>
- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2551).
สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 33. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2566,
จาก <https://saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=33&chap=2&page=t33-2-infodetail01.html>
- ชญณาพัฒน์ ภมรินทร์. (2558). *เอกลักษณ์ทางดนตรีของพุ่มพวง ดวงจันทร์* [วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2566, จาก
Silpakorn University Repository (SURE).
<http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/20330>
- ฉกาจ ราชบุรี. (2537). *ประวัติศาสตร์ธุรกิจเพลงลูกทุ่งไทย พ.ศ. 2507-2535* [วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2559). *ระบบความหมาย*. ใน ดิษุ ศรีนราวัฒน์ (บ.ก.), ภาษาและภาษาศาสตร์. (น. 169-
196). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2563). *พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่ (พิมพ์ครั้งที่38)*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- นพวรรณ เมืองแก้วและอภิปัตย์ นิตยัณรา. (2564). อุปัักษณ์ความรักในบทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(1), 108-124. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2565,
จาก [https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-
up/article/download/252220/169411/](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/article/download/252220/169411/)
- นันทนา วงษ์ไทย. (2562). *อรรถศาสตร์ปริชานเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: เวิร์ค ออล ฟรินท์.
- _____. (2563). *ภาษาและความหมาย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เค.ซี.อินเตอร์เพรส.
- ปรกเทศ ใจสุวรรณ (2565). พุ่มพวง ดวงจันทร์ กับการเปลี่ยน (ไม่) ผ่านของเพลงลูกทุ่ง (กลางทศวรรษ 2520
- กลางทศวรรษ 2540). *วารสารประวัติศาสตร์ ธรรมศาสตร์*, 9(1), 92-124. สืบค้นเมื่อวันที่ 15
เมษายน 2566, จาก [https://so05.tci-thaijo.org/index.php/thammasat_history/article/
view/254846](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/thammasat_history/article/view/254846)

- ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์. (2560). อุปลักษณ์แสดงอารมณ์ในภาษาไทย. *วิจิตรวรรณสาร*, 1(1), 63-86. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/wiwitwannasan/article/download/192672/137005/>
- พรารพวรรณ ผลบุญ (2561). อุปลักษณ์เชิงมนโพนัศนัจากบทเพลง J-POP. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 35(2), 331-361. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2565, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/view/145549/107495>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชัน.
- ศรณัชนก ศรีแก้ว. (2560). *อุปลักษณ์เชิงมนโพนัศนัเกี่ยวกับบุคคลที่สามของความรักในเพลงไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2565, จาก <http://thesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1209/1/57202208.pdf>
- ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์. (2542). *อารยธรรมตะวันออก (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาทร ศรีเกตุ. (2551). *เศรษฐกิจการเมืองในกระบวนการผลิตเพลงลูกทุ่งไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สินีนากู วัฒนสุข. (2549). *อุปลักษณ์แสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2566, จาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/174427>
- สิริภรณ์ ระวังงาน. (2553). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ต่อความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของคู่รัก โดยมีองค์ประกอบของความรักทั้งสามเป็นตัวแปรส่งผ่าน* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2565, จาก Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/37529?fbclid=IwAR2XMzdpNZXIFY_2WHbI0Hhmdqd5uQQXTmPfjZME7b5S6r41LtMYzNdoQRM
- สุนิย์ ธีรดากร. (2523). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิง ปากเกร็ด.
- อันธิกา ดิษฐกิจและทัศนาลัย บูรพาชีพ. (2555). อุปลักษณ์เชิงมนโพนัศนัในบทเพลงความรักที่ประพันธ์โดยนิติพงษ์ ห่อนาค. *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 50* (น.337-346). คลังความรู้ดิจิทัล มก. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2565, จาก https://kukrdb.lib.ku.ac.th/proceedings/kucon/search_detail/result/13168
- Kövecses, Z. (2002). *Metaphor: A practical introduction*. New York: Oxford University Press.
- Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lakoff, G. and M. Johnson (1980). *Metaphor We Live By*. Chicago: The University of Chicago Press.

白洁. (2018). *当代俄汉流行歌曲歌词中爱情隐喻的认知对比* [硕士学位论文]. 内蒙古大学.

陈少华. (2008). *《情绪心理学》*. 广州: 暨南大学出版社.

刘腊梅. (2017). 从爱情隐喻的认知机制看《梦醉荷塘》的歌词特色. *《湖南人文科技学院学报》*, 34(5), 74-77.

刘欣玥. (2018). “邓丽君热”文化研究:私人经验与现代听觉变革. *《东岳论丛》*, 39(8), 158-165.

孟昭兰. (2005). *《情绪心理学》*. 北京: 北京大学出版社.

潘幽燕. (2020). 邓丽君音乐中的传统民间音乐文化探析. *《大众艺术》*, 2020(12), 140-141.

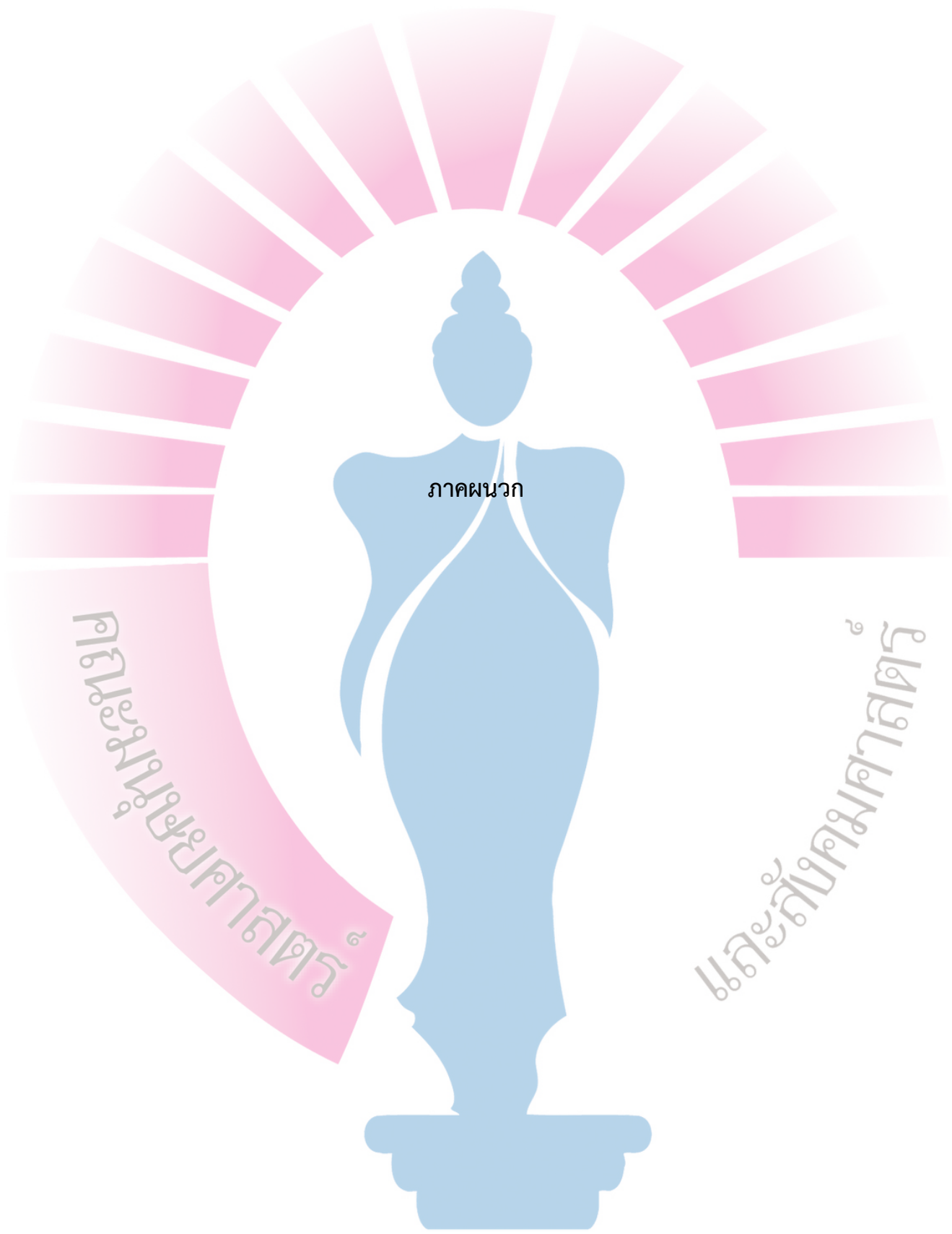
唐倩. (2009). 对歌词中“爱情”概念隐喻的认知研究. *《苏州教育学院学报》*, 26(4), 50-52.

韦媛媛. (2016). 汉泰语歌词中爱情隐喻的对比分析. *《教育现代化》*, (19), 237-240.

吴玉伟. (2019). *五月天与魔力红乐队歌词中的“爱情”概念隐喻* [硕士学位论文]. 广西: 民族大学.

辛颖. (2017). 邓丽君演唱作品中的传统女性形象特征分析. *《广西科技师范学院学报》*, 36(3), 101-103.

徐冰. (2020). 邓丽君与改革开放及现时回响. *《青年学报》*, (4), 88-92.

ภาคผนวก

คณะมนุษยศาสตร์

และสถาบันคชสตร์

ภาคผนวก ก ตารางแสดงข้อมูลรายชื่อเพลงจีนของเต็ง ลี้จวินที่ปรากฏด้วยคำอุปลักษณณ์ความรัก

รายชื่อเพลงจีนของเต็ง ลี้จวิน		
1. นิทานของเดือนกันยายน 《九月的故事》	2. ฉันกับคุณ 《我和你》	3. คิดถึงคุณ 《想起你》
4. คุณอยู่ในใจฉัน 《你在我心里》	5. ตรอก 《小路》	6. อิศระไม่มีชื่อผู้กมต์ 《逍遥自在》
7. ฝนตกปรอยๆ 《丝丝小雨》	8. ดอกกุหลาบที่จริงใจ 《多情的玫瑰》	9. จ้องมอง 《凝望》
10. ไขหรือไม่ใช่ 《是否》	11. คุณอยู่กลางใจฉัน 《你在我心中》	12. ขอขอบคุณที่คุณจำฉันได้ 《谢谢你常记得我》
13. ฉันเข้าใจคุณ 《我了解你》	14. หมอกตอนกลางคืน 《夜雾》	15. ความหวังโยของความรัก 《情人的关怀》
16. คินนี้คิดถึงคุณ 《今夜想起你》	17. แหยมเอริเมะ 《襟裳岬》	18. น้ำตาตั้งสายฝน 《泪的小雨》
19. รักท่ามกลางน้ำตา 《眼泪中的爱》	20. รักแห่งหมื่นตฤดู 《冬之恋情》	21. อุณหภูมิของความรัก 《爱的理想》
22. จดหมายรัก 《一封情书》	23. ลมจากทางนั้น 《风从那里来》	24. คนรักคนแรกที่ยากจะลืม 《难忘的初恋情人》
25. หมมคำพูดจริงได้แต่ถามสวรรค์ 《无语问苍天》	26. ความรักเหมือนเพลงบทหนึ่ง 《爱像一首歌》	27. อย่าเด็ดดอกไม้ป่าริมทาง 《路边的野花不要采》
28. ความฝันเก่าหาจากที่ใด 《旧梦何处寻》	29. หวานปานน้ำผึ้ง 《甜蜜蜜》	30. สมมติว่าความฝันเป็นเรื่องจริง 《假如梦是真的》
31. ดอกคามิเลีย 《山茶花》	32. ฉันและลมฤดูใบไม้ร่วง 《我与秋风》	33. ความฝัน 《梦》
34. ฝนแห่งความรัก 《爱雨》	35. ลาก่อน ที่รักของฉัน 《再见！我的爱人》	36. ดอกไม้ได้สายฝน 《雨下的花朵》
37. ขอเธออย่างทบทวนอีกเลย 《请你别再找我》	38. ขุดแห่งรัก 《爱的使者》	39. คิดตื่นใจของความรัก 《爱的箴言》
40. ราวกับความอ่อนโยนของเธอ 《恰似你的温柔》	41. ฉันใส่ใจแค่เธอ 《我只在乎你》	42. เห็นควีนอีกแล้ว 《又见炊烟》
43. ณ ริมฝั่งน้ำ 《在水一方》	44. เหล้าซันตีผสมกาแฟ 《美酒加咖啡》	45. แล้วคุณจะทำอย่างไร 《你怎么说》
46. พระจันทร์แทนใจฉัน 《月亮代表我的心》	47. ระเบิดแห่งใจของคุณมา 《酒醉的探戈》	48. หญิงสาวแห่งอาลีซาน 《阿里山的姑娘》
49. น้ำตาของความคิดถึง 《相思泪》	50. รักแบบใจสลาย 《碎心恋》	51. นอกหน้าต่าง 《窗外》
52. รักฉันให้เหมือนกับรักดอกไม้ 《爱我像爱花一样》	53. ถั่วแดง 《红豆》	54. เงาของคำคืน 《夜的投影》
55. หลีกหนี 《逃避行》	56. เย็นปึกถักร้อย 《做针线》	57. จำใจ 《三生无奈》
58. เมื่อยังไม่แต่งงานทำไมใจ 《恨不相逢未嫁时》	59. รักแรกพบ 《一见钟情》	60. ความรักท่ามกลางหิมะ 《雪中情》
61. ในใจรู้สึกผ่อนคลาย 《心里多轻松》	62. ฉันไม่ควรรักคุณ 《我不该爱你》	63. คนรักเป็นคนหลากหลายอารมณ์ 《爱人是个多情人》
64. ทำไม่ต้องรักกันอีก 《何必再相恋》	65. หมันรักสาว 《少年爱姑娘》	66. ส่งคุณภายใต้แสงจันทร์ 《月下送君》
67. ลมอ่อนกับฝนปรอย 《微风细雨》	68. ดอกแคพโพลิด 《小小水雪花》	69. สถานที่ของรักแรก 《初恋的地方》
70. รั้งใจคุณไว้ไม่อยู่ 《留不住你的心》	71. คุณรู้อันรักใคร่ 《你可知道我爱谁》	72. ทอดถอนใจ 《叹十声》

รายชื่อเพลงจีนของเต็ง ลี่จวิน		
73. อยู่ร่วมกันทั้งหวานปนน้ำผึ้ง 《相聚更甜蜜》	74. ฉันจะจากคุณไปได้อย่างไร 《我怎能离开你》	75. คุณช่างทำให้ผมหลงไหล 《你真叫人着迷》
76. อย่าลืมคำคืนนี้ 《莫忘今宵》	77. ครั้งแรกที่พบคุณ 《第一次见到你》	78. ใครคือคนในใจ 《谁是心上人》
79. น้ำตาแห่งความเสียใจ 《伤心泪》	80. รักคุณหนึ่งหมื่นเท่า 《爱你一万倍》	81. แฟน อย่าร้องไห้ 《情人不要哭》
82. มีใครเข้าใจอารมณ์ฉันตอนนี้ 《有谁知我此时情》	83. เพลงพื้นบ้านเพียงหยางฮวาถู 《凤阳花鼓》	84. หลงใหลคุณ หลงใหลคุณ 《迷你迷你》
85. น้ำตาหญิงสาว 《胭脂泪》	86. ความเหงาของความรัก 《爱的寂寞》	87. คนพั่งน้ำ 《水上人》
88. เสียเวย 《小薇》	89. ในฝันเมื่อคืนวาน 《昨夜梦魂中》	90. เพลงของชาวเรือ 《船歌》
91. ฉันต้องพูดกับคุณ 《我要对你说》	92. พี่ชายคนโต 《十一哥》	93. ลาก่อนคนรักของฉัน 《再见我的爱人》
94. เพลงลูกทุ่งมองโกเลีย 《蒙古牧歌》	95. คู่รัก 《情人恰恰》	96. ได้พบคุณ 《遇见你》
97. โลกช่างสวยงาม 《世界多美丽》	98. ใจของฉัน ใจของคุณ 《我的心你的心》	99. รักลึกซึ้งที่บ้านเกิด 《原乡情浓》
100. สามปี 《三年》	101. เพลงรักลึกแห่งอันผิง 《安平追想曲》	102. ฉันยังรักเธอตลอดไป 《我永远还是爱着你》
103. รู้ไม่รู้ 《知道不知道》	104. หญิงสาวได้หมอกยามค่ำคืน 《夜雾下的姑娘》	105. เสียใจ 《心酸酸》
106. ตะวันยามสายอันทิวทัศน์ว่าคุณอยู่ที่ไหน 《夕阳问你在哪里》	107. ภูเขาเขียว น้ำมรกต ฉันและเธอ 《青山绿水我和你》	108. รักเหมือนลมเบาๆ อารมณ์เหมือนฝนปรอย 《爱似轻风情似细雨》
109. ฉันตกสู่ตาข่ายรัก 《我已坠入情网》	110. ถ้าใจชอบก็ให้บอกรัก 《心中喜欢就说爱》	111. รักปลิดเลิว 《情飘飘》
112. คิดถึงคุณ 《思君》	113. ไปไม่ทิ้งร้างใบหนึ่ง 《一片落叶》	114. สายน้ำกั้นขอบฟ้า 《一水隔天涯》
115. ทุกข์เพราะคุณ 《为君愁》	116. ที่รัก ลาก่อน 《情人再见》	117. ฉันต้องการกาแฟ 《我要咖啡》
118. จำฉันได้ใช่ไหม 《是否记得我》	119. ดอกกุหลาบหนูบานทุกแห่งหน 《蔷薇处处开》	120. เรื่องในใจ 《心事》
121. ฉันจะตัดใจจากคุณอย่างไร 《我怎捨得你》	122. ถ้าไม่มีคุณ 《如果没有你》	123. ฝันดีช่างรีบร้อน 《好梦太匆匆》
124. มีความลับกรรมกรรมทาง 《风霜伴我行》	125. เอาดูไปไม่ได้ลิเก้ไปไกลใจ 《把春天留在心中》	126. มีคนเรียกทาคูณ 《有人呼唤你》
127. ลังเลอยู่เดียวดาย 《花前月下独徘徊》	128. คนรักของฉันก็คือคุณ 《我的情人就是你》	129. คนน่ารัก 《嘿嘿小可爱》
130. คุณคือภูติผีปิศาจ 《你是魔鬼》	131. ถ้าไม่รักคุณแล้วจะรักใครอีก 《不爱你又爱谁》	132. หมุนพั่งเก้า 《九个郎》
133. รักและทะนุถนอม 《珍惜》	134. รักคุณไปจนแก่ 《爱你爱到老》	135. อย่าลืมฉัน 《不要忘记我》
136. คุณหมอนเรือเขี้ยวคนซุกซน 《鬼马俏医生》	137. ความรักช่างดีงาม 《爱情多美好》	138. ดอกทานตะวัน 《向日葵》
139. ความรักที่แอบซ่อน 《隐藏的情意》	140. ความทรงจำบนพื้นหิมะ 《雪地上的回忆》	141. คู่รักท่ามกลางสายฝน 《雨中恋人》

รายชื่อเพลงจีนของตั้ง สี่จวิน		
142. สายใยรักลึกซึ้ง 《浓情万缕》	143. ที่มีเพียงเราสอง 《这里只有我们俩》	144. จำคุณได้ จำฉันได้ 《记得你记得我》
145. อย่าหลบหนีฉัน 《不要逃避我》	146. คนรักก็คือฉัน 《爱人就是我》	147. หวังว่าจะพบเจอคุณอีก 《希望你再相见》
148. ยิ้มครั้งสามคือบุพผสันนิวาส 《新三笑姻缘》	149. ไม่ใช่ฝันในฤดูใบไม้ผลิเฝ้ามองมา 《不是春雨没有来》	150. ดอกไม้บานเพื่อเธอ 《让花儿为你开》
151. ปราณกายอยากมีรัก 《盼望有一份爱》	152. หวังว่าจะมีสักวัน 《希望有一天》	153. ความรักอยู่กลางใจฉัน 《爱在我心中》
154. ปด้อยใจให้โอบล้อมคุณ 《让小窗起你》	155. รักคุณแต่ก็เสียคุณไป 《爱你又失去你》	156. คริสต์มาสตุ๋รอน 《夏日圣诞》
157. หน้าต่างคิดถึงกัน 《小窗相思》	158. เพลงรักที่หายไป 《失落的情歌》	159. ระบายความในใจในคืนจันทร์เพ็ญ 《月夜诉情》
160. ใครมีรักยืนยาวเท่าของฉัน 《谁有我的情意长》	161. โลกทั้งใบเพราะสมุทสนา 《天下一大笑》	162. ไปซื้อข้าวเป็นเพื่อนฉัน 《陪我去买菜》
163. คืนที่เงียบวิเวกอันแสนยาวนาน 《清夜悠悠》	164. ถ้าคุณคือคนมีรัก 《如果你是情人》	165. เกิดกระแสไฟฟ้าคือมีวาสนา 《来电是有缘》
166. เย็นวันนั้นที่พบเจอคุณ 《那天晚上遇见你》	167. ลาก่อน คนรักของฉัน 《再见！我的爱人》	168. ดอกไม้กับตะวันตกดิน 《小花夕阳下》
169. รักและทะนุถนอมดอกไม้ 《爱惜花》	170. แยกเจ้าสาว 《背新娘》	171. นื่องสาวสั่ง 《虹彩妹妹》
172. แม่น้ำดอกท้อ 《新桃花江》	173. คือคุณที่โทรมา 《是你打来的电话》	174. จะเริ่มอย่างไร 《怎么开始》
175. รักคุณ ไม่มีวันเกลียดคุณ 《爱你永远不恨你》	176. ฤดูใบไม้ผลิอยู่ในใจก็รัก 《春天在车厢里》	177. หญิงสาวกับเจ้าทมิฬ 《姑娘和傻瓜》
178. ทิศใต้ทิศตะวันออกภูเขาไปสักครั้ง 《山南山北走一走》	179. ฉันส่งพระอาทิตย์ตกดินที่ชายหาด 《我到海边送夕阳》	180. คนมีรักในแดนรกร้างไร้เมตตา 《无情荒地有情人》
181. ยิ้มอยู่เสมอ 《总是笑一笑》	182. บทกลอน 《小诗》	183. เมื่อวาน วันนี้ ลาก่อน 《昨天，今天，再见》
184. มีคุณ มีฉัน 《有个你有个我》	185. พ่อรักแม่ 《爸爸爱妈妈》	186. นิทานของหมู่บ้าน 《小村的故事》
187. ฝนฟ้าช่างสวยงาม 《小雨多美丽》	188. ภูเขาด้านตะวันออกมีฝน ตะวันตกแจ่มใส 《东山飘雨西山晴》	

ภาคผนวก ข ตารางแสดงข้อมูลรายชื่อเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์ที่ปรากฏน้อยคำอุปลักษณณ์ความรัก

รายชื่อเพลงไทยของพุ่มพวง ดวงจันทร์		
1. ผู้ชายเ็นฝัน	2. ห่างหนอยถอยนิต	3. อ้อฮ้อ...ห่อจ้ง
4. แฟนพุ่มพวง	5. สาวนาล้งแฟน	6. คนดั่งลิ้มหลังคากาย
7. อายแสงน้ออน	8. ธรรมชาติโหด	9. พุ่งนางคอย
10. บทเรียนราคาแพง	11. สาวเพชรบุรี	12. หม้ายซันหมาก
13. จะให้รอ พ.ศ. ไทน์	14. ขุดดินแข่ง	15. จูบแล้วลา
16. รักเก่าที่เขาสีม	17. ไม่มีสัญญา	18. หัวใจกระดาก
19. มาตอนฝัน	20. พ้อจอมต้อ	21. นอนฟังเสียงเครื่องไฟ
22. สุดแดน แสนรัก	23. กอดหมอนผ้าเตียง	24. กระเมงจะเข้ามาซิ
25. สัญญาลมลม	26. สิ้นรักครั้งแรก	27. วิมานระทม
28. รักแล้วอย่าลืม	29. ลาแล้วคนลาว	30. รักง่าย หน่ายเร็ว
31. แค้นทวิศุณ	32. ร้อยล้นใจชาย	33. แพ้คนผิวขาว
34. เลือกเอาเขากับฉัน	35. เธอคือคนเลว	36. ส่งข่าวที่ดมั่น
37. ใครมีปิ่นเสือน	38. ทนเศร้า (คิดถึงคนอยากดั่ง)	39. อีสาวเมืองนคร
40. แพ้แคชเชียร์	41. กั๊วไม่จริง	42. ทิ้งนาสิมทุ่ง
43. เหมื่อนยายคู่ตา	44. รอซันหมาก	45. อุทิศหัวใจ
46. นัดพบหน้าอำเภอ	47. ผึ่งน้อยจากนา	48. เส้นที่-สนิท
49. สวัสดิความรัก	50. ปีชวดปวดใจ	51. ความรักเหมือนยาขม
52. หัวใจถวายวัด	53. แก้วอพี่	54. พาร์ตเนอร์เบอร์ห้า
55. รู้แล้ว รู้แล้ว	56. วันในอดีต	57. รอรักริมทะเล
58. ซับน้ำตาพี่	59. จูบแน่ ๆ	60. เงินนะมีไหม
61. พี่จำหนาวไหม	62. คืนนี้เมื่อปีกลาย	63. เท่ ระเบิด
64. ถูกหลอกนิคินิด	65. รักแท้แพ้รักเทียม	66. รักเอ๋ยเลยไปก่อน
67. จูบลาฉันก่อนเธอไป	68. ก็พารัก	69. สัญญารัก
70. กะลาพาสี	71. พุ่มไม้รู้	72. ไก่ตื่น
73. รักคุด	74. นอนบ่หลับ	75. สิ้งรักฝากดาว

รายชื่อเพลงไทยของหนุ่มพวง ดวงจันทร์		
76. ไม่น่ารับฝาก	77. ฉิมขอบเออ	78. หมูแม่เอา
79. อีกหนอยกัลิ้ม	80. ลอดดูแล้วก็ดี	81. เขานอนบ้านใน
82. ผดองวันแต่เช้า	83. แล้วจะทนเพื่ออะไร	84. ของขวัญที่ฉันคืนเธอ
85. หัวใจทศกัณฐ์	86. อภิตศัณวัน	87. คิดถึงบ้างเน้อ
88. พี่ จ.หลายใจ	89. ลากจูง	90. หน้าไหว้หลังหลอก
91. พุ่มพวงกว้าง	92. รักเธอคนเดียว	93. ไม่อยากรัก
94. วันอำลา	95. เอมมีก็ใจ	96. คิดดูให้ดี
97. ใจหญิงจริงเสมอ	98. น่องแดง	99. วิวาห่อลัย
100. ตาจ้องตา	101. ลืมเรียงเม็ดพี	102. แก่เร็วตายช้า
103. อีสาวเมื่องคน	104. บ้านนั้นคืนสนอง	105. ว่าจะไม่แล้วเจียว
106. วันที่ผู้ชายเสียใจที่สุด	107. บ้านเราต้องนา	108. รบเยอรมันช่วยฉันไม่ได้
109. ส่วนเกิน	110. ตำแหน่งที่ไม่ต้องการ	111. ข้าวแข็งแกลงเดิม
112. คอยดูใจกันวันตรุษจีน	113. สยิวหนาว	114. ใจดำทำไม่
115. ตัวนสีเบรชสมัยเจ้า	116. บ้ายบายดาร์ลิ่ง	117. กุหลาบเวียงพิงค์
118. สาวบ้านแพน	119. เสียสละเงินจากสาวเหนือ	120. สาวสะอื้น
121. เรือนแพ	122. รักริชยา	123. รักปักใจ
124. ไม่มีวัน	125. มารหัวใจ	126. ช่างร้ายเหลือ
127. จำเลยรัก	128. ครวญ	129. นอกจากเงิน
130. เพียบเลย	131. ถึงร้าย ก็รัก	132. ไทรโยคแห่งความหลัง
133. บุชบาเสียงเทียน	134. ปากหวาน	135. เมียห่วยทหาร
136. สมัยคร่ำก็รักไม่จริง	137. สายน้ำไม่ไหลกลับ	138. สาวผักไห่
139. พบกันชาติหน้าบ้าง ๆ	140. ดวงตาดวงใจ	141. ซื่อดีปีเดียว
142. สับรางอย่างใจใจ	143. ส่งแฟนขึ้นรถ	144. สาวเกษศรพ้อ
145. นางบึงเงา		

